

**”HARVEMMIN SITÄ NYT KATSOO,
KUN IHMINEN KAMPPAILEE ELÄMÄSTÄÄN”
MITEN JALKAPALLOILIJJA CHRISTIAN ERIKSENIN
SYDÄMENPYSÄHDYSTÄ KÄSITELTIIN
SUOMALAISSA URHEILUTOIMITUKSISSA?**

Riku Porvari

Maisterintutkielma

Journalistiikka

Kieli- ja viestintätieteiden laitos

Jyväskylän yliopisto

Syksy 2022

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta Humanistis-yhteiskuntatieteellinen	Laitos Kieli- ja viestintätieteiden laitos
Tekijä Riku Porvari	
Työn nimi ”Harvemmin sitä nyt katsoo, kun ihminen kamppailee elämästään” – Miten jalkapalloilija Christian Eriksenin sydämenpysähdyistä käsiteltiin suomalaisissa urheilutoimituksissa?	
Oppiaine Journalistiikka	Työn laji Maisterintutkielma
Aika Syksy 2022	Sivumäärä 65+4
<p>Tanskalaisjalkapalloilija Christian Eriksen sai sydämenpysähdyksen Euroopan mestaruuskilpailuiden ottelussa 12. kesäkuuta 2021. Tapahtunut oli yksi vuoden puhutuimmista urheilu-uutisista. Tilanteen poikkeuksellisuutta Suomessa korosti, että sairauskohtaus tapahtui Tanskan ja Suomen jalkapallomaajoukkueiden välisessä ottelussa. Käynnissä oli Suomen miesten jalkapallomaajoukkueen ensimmäinen arvoturnausottelu. Tässä maisterintutkielmassa tutkittiin, millaisin tavoin Eriksenin sydämenpysähdyistä käsiteltiin Helsingin Sanomien, Iltalehden ja Ylen verkkosivujen urheiluosastoilla. Lisäksi tarkoituksena oli selvittää, millaisia päätöksiä uutisoinnin sisällöistä tehtiin mainituissa urheilutoimituksissa.</p> <p>Aineistona toimivat näiden medioiden verkkosivuillaan julkaisemat artikkelit ja urheilutoimitusten keskiportaan esihenkilöiden teemahaastattelut. Molempia aineistoja analysoitiin laadullisen sisältöanalyysin avulla. Verkkoartikkeleiden sisällöistä pystyttiin tunnistamaan samankaltaisuuksia tilanteen käsittelyssä. Haastatteluiden esihenkilöiden näkemykset sisältöpäätöksistään vastasivat pääasiallisesti verkkoartikkeleiden analyysissä esiin tulleita teemoja.</p> <p>Verkkoartikkeleissa kuvattiin jalkapallokentän tapahtumia sairauskohtauksen jälkeen ja siteerattiin useita virallisten tahojen tiedotteita. Haastateltavat kertoivat painottaneensa luotettavuutta ja pyrkinensä hillitsemään ylidramatisointia. Suurimmalta osalta verkkoartikkelien sisällöt vastasivat näitä tavoitteita, mutta niissä oli myös nähtävissä suurellisia kuvailua ja kyseenalaistettavaa spekulointia. Lisäksi haastateltavat kertoivat miettineensä eettistä esitystapaa tarkastelemalla esimerkiksi kuva- ja sanavalintoja sekä tekemällä sisältöpäätöksiä.</p>	
Asiasanat jalkapallo, kriisiviestintä, laadullinen sisällönanalyysi, mediajohtajuus, teemahaastattelu, urheilujournalismi	
Säilytyspaikka: Jyväskylän yliopisto, Kieli- ja viestintätieteiden laitos	

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	4
2	TEOREETTINEN TAUSTA	7
2.1	Aiempi tutkimus	7
2.2	Käsitteet ja keskeiset teemat	9
2.2.1	Urheilujournalismi	10
2.2.2	Urheilun reaaliaikainen seuranta journalismissa	12
2.2.3	Urheilun televisioituminen	14
2.2.4	Kriisijournalismi	15
2.2.5	Journalistiset rutiinit	17
2.2.6	Urheiluviihde	18
3	TUTKIMUSASETELMA JA -KYSYMYKSET	20
4	TUTKIMUSAINEISTO JA -MENETELMÄT	22
4.1	Verkkoartikkelit	23
4.2	Teemahaastattelut	25
4.3	Aineiston analyysi	27
4.3.1	Artikkelien analyysi	27
4.3.2	Haastatteluiden analyysi	31
5	TULOKSET	33
5.1	Verkkoartikkelit	33
5.1.1	Toimittajien havainnot	33
5.1.2	Suurellinen kuvailu	37
5.1.3	Siteeraus	41
5.1.4	Spekulointi	42
5.2	Tutkimushaastattelut	43
5.2.1	Ennako-oletukset Tanska-Suomi-ottelun etenemisestä	44
5.2.2	Sydämenpysähdyksen myötä tapahtunut työprosessien muutos	46

5.2.3	Eriksenin sairauskohtauksen uutisoinnin eettisyys	51
5.2.4	Vaikutus toimitustyöhön jatkossa	52
6	JOHTOPÄÄTÖKSET	55
6.1	Eriksenin sydämenpysähdyksen käsittely verkkoartikkeleissa	56
6.2	Ennako-oletuksia, sisältöpäätöksiä ja vaikutus tulevaan	60
7	LOPUKSI	67
7.1	Tutkimuksen arviointi	67
7.2	Jatkotutkimusaiheet	70
	KIRJALLISUUS	73
	LIITE 1 VERKKOARTIKKELIT	81
	LIITE 2 TEEMAHAASTATTELUIDEN RUNKO	83

1 JOHDANTO

Tanskalainen jalkapalloilija Christian Eriksen sai 12. kesäkuuta 2021 sydämenpysähdyksen jalkapallon Euroopan mestaruuskilpailuiden lohko-ottelussa Suomen miesten maajoukkuetta vastaan. Suorassa televisiolähetyksessä urheilukentällä tapahtunut sairauskohtaus aiheutti epäuskoa niin katsomossa, kotisohvilla kuin urheilutoimituksissa. Ihmiset ympäri maailmaa katsoivat, kun huippu-urheilija oli hetken aikaa teknisesti kuollut. Kun Eriksen kaatui kentän pintaan, yksittäisestä ottelutapahtumasta tuli maailmanlaajuinen uutisaihe. Urheiluviihde muuttui eräänlaiseksi kriisitilanteeksi.

Samaan aikaan, kun yleisöä tiedotettiin tapahtuneesta, urheilutoimituksissa suunniteltiin tilanteen käsittelyä. Mietittiin esimerkiksi eettistä tapaa uutisoida; mitä kirjoitetaan ja millaisia kuvia käytetään? Ylen jalkapalloasiantuntijana EM-kisojen aikana työskennellyt, entinen ammattilaisjalkapalloilija Antti Pohja kuvailee Näkemystehtaan blogissaan urheilun juhlan muuttuneen elämän ja kuoleman taisteluksi.

Viestintä vaihtui kriisiviestinnäksi: Kerrotaan, mitä tiedetään, mutta ei huhuja. Ollaan avoimia ja johdonmukaisia. (Pohja 30.8.2021).

Suomessa urheilutoimitukset uutisoivat Eriksenin sydämenpysähdyksestä laajasti. Turnausta oli pohjustettu jo ennen ottelun alkua, koska kyseessä oli Suomen miesten jalkapallomaajoukkueen ensimmäinen arvoturnausottelu. Eriksenin sairauskohtaus lisäsi tapahtuman uutisarvoa entisestään. Voidaan olettaa, että vasta sydämenpysähdys teki ottelutapahtumasta kansainvälisen uutisaiheen.

Ottelua seurattiin tarkasti myös suomalaisilla kotisohvilla. Lähetystä katsoi EM-turnauksen lähetysaika Suomessa omistaneen Ylen palveluista yli 3,9 miljoonaa ihmistä (Yle 2021).

Katsojamäärän lisäksi oletetaan, että harva suomalainen voi väittää, ettei ole tapauksesta kuullut, vaikka ei olisi ottelua katsonutkaan. Lisätietoja Eriksenin voinnista kerrottiin suomalaisessa mediassa hetki hetkeltä ja sairauskohtaukseen liittyen tehtiin useita jatkoartikkeleita. Toimittaja Sonja El Kamel (2021) kirjoitti Helsingin Sanomien jutussaan: ”Useissa perheissä seurattiin Suomen EM-debyyttiä, kun Christian Eriksen lyyhistyivät kentälle – Näin puhut tilanteesta lapselle”. Toimittaja Otto Leinonen (2021) taas kertoi Iltalehdessä kentän pinnassa tapahtuneen elvyttämisen kuvaamisesta: ”Tv-kuvat Eriksenistä raivostuttivat katsojat – ohjaaja vastaa: ’Ei ole mitään linjauksia’”. Vaikka Eriksenin sydämenpysähdys oli urheilunosaston pääuutinen monta päivää sairauskohtauksen jälkeen, tässä tutkielmassa ei tarkastella tapahtuneen seuranta pitkällä aikavälillä. Tämän tutkielman aineisto rajautuu 12. kesäkuuta 2021 kellonaikojen 19.42–21.30 välille. Siitä hetkestä, kun Eriksenin sydän pysähtyi siihen asti, kun ottelu jatkui.

Tutkimusaiheen kiinnostavuutta korostaa Christian Eriksenin menestyksensä jalkapallouralla. Tanskalainen on kansainvälisesti tunnettu huippu-urheilija. Ennen ottelun alkua Erikseniä kuvailtiin suomalaismediassa Tanskan miesten jalkapallomaajoukkueen tähdeksi ja tärkeimmäksi pelaajaksi (Esim. Ikonen 2021; Strozyk 2021). Tanskan jalkapalloliitto on valinnut Eriksenin viidesti Tanskan vuoden parhaaksi pelaajaksi. Lisäksi hän on saanut henkilökohtaisia tunnustuksia seurajoukkueitasolla brittiläisessä Tottenhamissa pelatessaan. Tanskalaispelaajan aiemmin edustaman Tottenhamin lääkäri sanoi sairauskohtauksen jälkeen, että Eriksenin lääkärintestien tulokset näyttivät tavallisilta vuosina 2013–2019 (Adams 2021). Eriksenin sydämenpysähdyksen tapahtumisesta ei siis ollut viitteitä etukäteen. On myös syytä mainita, että Eriksen selvisi sairauskohtauksesta, ja on jatkanut uraansa jalkapalloammattilaisena. Tammikuussa 2022 hän solmi pelaajasopimuksen brittiläisen Brentfordin kanssa (brentfordfc.com 2022), maaliskuussa Eriksen myös palasi Tanskan maajoukkueen riveihin ja teki kahdessa ottelussa kaksi maalia (Esim. STT 2022; BBC 2022). Heinäkuussa 2022 hän liittyi brittiläiseen suurseuraan Manchester Unitediin (manutd.com 2022).

Tutkielman aluksi tarkastellaan tutkijapositioni. Itse aihetta Ylen urheilutoimituksessa käsitelleenä minulla on jonkinlainen näkemys siitä, miten sairauskohtaus on uutisoitu. En siis tarkastele tutkimusaihetta täysin ulkopuolisen näkökulmasta. Tapahtuneen uutisoinnissa mukana olemiseni varmasti vaikuttaa tutkimukseen ja ulkopuolinen saattaisi tarkastella aihetta

eri tavalla tai kiinnittää huomiota toisenlaisiin asioihin. Olen pyrkinyt käsittelemään aihetta neutraalisti, vaikka joihinkin aineistossa ilmeneviin asioihin minulla onkin oma näkemykseni.

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, miten suomalaisissa uutistoimituksissa reagoitiin viihteellisessä urheilutapahtumassa käynnistyneeseen järkyttävään tilanteeseen. Tarkastellaan, millaisia sisältöjä Helsingin Sanomat, Iltalehti ja Yle tarjosivat verkkosivujensa urheiluosastoilla sydämenpysähdystä seuranneen noin kahden tunnin aikana. Tutkitut verkkoartikkelit löytyvät tutkielman lopusta liitteestä 1. Lisäksi tutkimukseen haastateltiin tarkasteltavien medioiden urheilutoimitusten esihenkilöitä, jotka olivat töissä 12. kesäkuun 2021 iltana. Haastateltavat ovat Helsingin Sanomien urheilun esihenkilö Erkki Kylmänen, Iltalehden urheilun uutispäällikkö Markku Saarinen ja Yle urheilun toimituspäällikkö Elisa Jussila. Haastatteluissa keskityttiin selvittämään toimitusten motiiveja uutisoinnin sisältöpäätöksiin. Tutkielman haastattelut on tehty kymmenen kuukauden sisällä Erikseenin sairauskohtauksen tapahtumisesta. Kaksi haastatteluista toteutettiin vuoden 2022 tammikuussa ja yksi huhtikuussa. Teemahaastatteluiden runko löytyy tutkielman lopusta liitteestä 2.

2 TEOREETTINEN TAUSTA

Tässä luvussa esitellään tälle tutkielmalle olennaista teoreettista taustaa. Ensin käydään läpi tutkimusasetelman kannalta keskeistä aiempaa tutkimusta, sitten esitellään keskeiset käsitteet, jotka ovat urheilujournalismi ja kriisijournalismi, ja teemat, joita ovat urheilun reaaliaikainen seuranta journalismissa, urheilun televisioituminen, journalistiset rutiinit ja urheiluviihde.

2.1 Aiempi tutkimus

Urheilutoimittajien työroolista kriisien aikana on tehty varsin vähän tutkimusta. Kun urheilumaailmassa tapahtuu jotain kiistanalaista, aihetta käsittelevät usein toimittajat, jotka eivät työskentele toimituksen urheiluosastolla (Rowe & Stevenson 1995, 73).

Urheilutoimittajat ikään kuin siirretään sivuun, kun uutisaihe ”kriisiytyy”. Tähän uskotaan vaikuttavan muun muassa se, että urheilutoimittajat eivät halua vaarantaa lähdesuhteitansa. Tämän uskotaan vahvistaneen ajatusta, että lähteisiin ei tukeuduta yhtä vahvasti kiistanalaisten aiheiden käsittelyssä tai pahimmillaan niiden käyttö sivuutetaan täysin. (mp.)

Kriittiset tai kyseenalaistavat urheilutoimittajat usein herättävät paheksuntaa (Boyle 2006, 102–127). Jos toimittajat eivät mielistele urheiluorganisaatioita tai haastateltavia, heitä ei saateta kutsua seuraavaan mediatilaisuuteen (mp.). Uskotaan, että epämukavien aiheiden käsittelyssä urheilutoimittajien objektiivisuus saattaa heiketä (Nicholson & Stewart 2006, 31). Samalla, kun urheilutoimittajia ohjataan objektiiviseen tiedonantoon, heiltä toivotaan

valikoivaa tukea urheilujoukkueille ja -lajeille, joita heidän edustamansa mediayhtiö sponsoroi (mp.).

Nicholsonin ja Stewartin (2006, 42–44) tapaustutkimus kolmesta australialaisen jalkapallon kriisistä ei kuitenkaan vahvista sitä, että urheilutoimittajat pelkäisivät lähdesuhteidensa vaarantamista kriisitilanteista uutisoidessaan. Heidän tutkimuksensa osoittaa, että urheilutoimittajia ei sivuuteta kriisi-aiheissa, mutta toisinaan he saavat tukea muilta toimitusosastoilta. Tapaustutkimuksessa urheilutoimittajat itse asiassa kirjoittivat huomattavan määrän artikkeleista. Yhdessä tapauksista artikkeleiden sisältö ja sävy vähätteli kriisiä, koska käsiteltävän aiheen katsottiin olevan toimittajien lähteille epäsuotuisa. Pääsääntöisesti urheilutoimittajat kuitenkin esittivät kriiseihin ratkaisuehdotuksia ja avoimesti kritisoivat osallisten toimia. (mp.)

Vaikka urheilujournalismin kriisien tutkimuksen määrä on vähäistä, kriisejä on yleisemmin tutkittu journalismin saralla. Anden-Papadopoulos ja Pantti (2003, 963) toteavat kriiseistä ja katastrofeista uutisoinnin sisältävän inhimillisen tragedian todistamisen. Kriisitilanteita luokitellessaan toimitusten johto usein viittaa asiaan, jota he kutsuvat "journalistiseksi intuitioksi" (Riegert & Olsson 2007, 145). Tällä tarkoitetaan sitä, että sisältöpäätöksiä tehdään vaistonvaraisesti. Toimitusten johdon on ollut hankala kuvailla kriisitilanteiden erityispiirteitä. Ennennäkemättömiä kriisitilanteita kuvailtiin yllättäviksi ja hyvin vaikeasti ymmärrettäviksi niiden epätodennäköisen luonteen vuoksi. Toisiinsa verrattavien tapahtumien, kuten ruotsalaispoliitikkojen Olof Palmén murha vuonna 1986 ja Anna Lindhin murha vuonna 2003, toistumista ei pidetty yhtä yllättävänä. Tämän uskotaan johtuvan siitä, että toisteiseen tapahtumaan on toimintamalli. (mp.)

Kriisitilanteissa uutisen merkitykset, rituaalit ja vaikutteet moninkertaistuvat, jolloin toimittajien on hankala, ellei mahdoton, tehdä tilanteesta täysin ymmärrettävä (Uusitalo, Valaskivi & Sumiala 2021, 2–3). Hybridimediaympäristössä tiedonvälitys kriisitilanteessa tuo painetta nopeaan uutisointiin, lähteiden runsauden käsittelemiseen ja tilanteen johtamiseen. Kriisitilanteen aikana on tarjolla paljon niin paikkansapitävää kuin valheellista tietoa. Vahvistamaton tieto esiintyy niin kiusantekona, huhuina kuin kommentointina erilaisilla

motiiveilla. (mp.) Tässä tutkielmassa keskitytään sairauskohtauksen sanoittamiseen ja selittämiseen, joihin uskotaan urheilutoimitusten pyrkineen.

Monimediallisuuden ansiosta ihmiset nykyään seuraavat uutistapahtumia eri kanavien ja alustojen kautta. Monimediallisuudessa erilaiset mediamuodot eivät toimi ainoastaan rinnakkain, vaan ovat keskenään yhteydessä ja jopa riippuvaisia toisistaan (Chadwick 2013, 4). Verkkosivut, televisio ja sosiaalinen media voivat olla osa samaa kokonaisuutta. Esimerkiksi televisio muuttaa yksityiskodit julkisiksi tiloiksi ja luo yhteiskuntaluokasta riippumatta muistoja, jotka yhdistävät yhteiskuntaa (Dayan & Katz 1992, 94–95). Yhtä lailla monimediallisuus luo yhdistäviä kokemuksia mediatapahtumista. Yleisö voi aiempaa helpommin osallistua keskusteluun ja löytää tietoa useammasta kuin yhdestä medialähteestä.

Tutkimus urheilujournalismin kriisitilanteista ei sisällä ”inhimillisen tragedian tarkastelua”, koska Erikseenin sydämenpysähdyksen kaltaisia tilanteita ei juuri ole viime vuosikymmeninä kohdattu. Urheilussa kuitenkin tapahtuu toistuvasti vakavia loukkaantumisia, ja esimerkiksi Lahden dopingtapaus on suomalainen urheilukriisi. Jonkin verran on kuitenkin tehty mediatutkimusta toimittajien sisältöpäätöksistä kriisitilanteissa, kuten terrori-iskuissa ja julkimoiden murhissa. Erikseenin sydämenpysähdys on todennettavissa kriisitilanteeksi, koska tapahtunutta voidaan kuvailla yllätykselliseksi ja poikkeukselliseksi. Pelkästään televisiolähetyksen miljoonayleisö korostaa tätä näkökantaa.

2.2 Käsitteet ja keskeiset teemat

Tässä aluvussa esitellään tutkimuksen kaksi keskeistä käsitettä urheilujournalismi ja kriisijournalismi. Lisäksi esitellään niihin vahvasti sidoksissa olevat teemat, jotka ovat urheilun reaaliaikainen seuranta, urheilun televisioituminen, journalistiset rutiinit ja urheiluviihde.

2.2.1 Urheilujournalismi

Urheilujournalismilla on maine journalismin leluosastona. Urheilujournalismia kuvaillaan vähän tutkituksi alaksi ja pehmeäksi journalismin muodoksi, joka kritiikittömästi mainostaa urheilua sekä siinä mukana olevia kaupallisia toimijoita. (Rowe 2007; Boyle 2006.)

Monipuolistumisen ja syventymisen mahdollisuuden menevän hukkaan urheilujournalismin kriittisen kunnianhimon puutteen, mielikuvituksettoman luottamuksen sekä urheilutoimijoihin liian tiiviin yhteytensä vuoksi (Rowe 2007, 400). Urheilu ja media ovat kytköksissä toisiinsa siinä määrin, että urheilusta on nykyään vaikea keskustella huomioimatta sen suhdetta mediaan (Bernstein ja Blain 2003, 3). Urheilujournalismin tutkimus on aiemmin ollut vähäistä, mutta sen määrä on kasvanut erittäin nopeasti 2000-luvulla (mp.).

Urheilujournalismi muovautuu jatkuvasti niin poliittisten, taloudellisten kuin kulttuuristen vaikutusten myötä (Boyle 2006, 127). Mitä enemmän näiden edellä mainittujen osa-alueiden vaikutus kasvaa huippu-urheilussa, sitä kriittisemmin urheilutoimittajien tulisi suhtautua informaatioon (mp.).

Urheilua pidetään nykyään erottuvana osana erilaisia mediatuotteita, mutta sen rooli osana journalismia ei ole aina ole ollut selvä (Boyle 2006, 1). Vaikka urheilujournalismin katsotaan olevan pehmeää ”kovan” journalismin rinnalla, se on yksi tärkeimpiä osastoja medioiden taloudellisesta näkökulmasta (Boyle 2017, 493). Urheilujournalismi on pitkään ollut tärkeä osa mediatalojen taloutta, ja sen ansioksi katsotaan myös nuorten miesten sitouttaminen mediaan (Rowe, 2007). Esimerkiksi printtijournalismin taloudelliset haasteet tavoittivat urheilujournalismin hieman myöhemmin kuin muut osasto. Journalismin rahoituksen noustessa keskeiseksi median murroksessa, myös urheiluosastoilla työskentelevät ovat joutuneet sopeutumaan ja keksimään uusia kerronnan muotoja. (Boyle 2017, 493–495.)

Urheilusta uutisoinnin tyyli lehtiin ja verkkoon on muuttunut, kun urheilulajit ovat muuttuneet helpommin seurattaviksi suorana. Esimerkiksi suoran lähetyskuvan yleistyminen on tarjonnut urheilutapahtumille välittömän tulosten lähteen. Sen myötä sanomalehtien on täytynyt keksiä uusia kerronnan muotoja kiinnostuksen ja myynnin ylläpitämiseksi. Sanomalehtien urheilujutuista on tullut syväluotaavampia tavalla, johon suorat televisio- ja radiolähetykset eivät pysty. Väite pätee etenkin television kautta välitettyyn urheiluun, jossa lähetysaikeuksia

omistavat mediayhtiöt todennäköisesti eivät tarjoa negatiivista tai kriittistä kerrontaa. Näin ollen sanomalehtien urheilujutuissa on usein enemmän analyysiä ja mielipiteitä. (Boyle & Haynes 2009, 164–183.)

Urheilujournalismin käsitteellä usein tarkoitetaan huippu-urheilusta kertomista (Laine 2011, 42–43). Urheilujournalismi on tarkkaan rajattu ja tunnistettava journalismin alakulttuuri (mp.). Urheilujournalismin mielletään olevan kritiikitöntä, kaavoihin kangistunutta ja kilpaurheilua myönteisesti käsittelevää (mts. 109). Huippu-urheilun ”konna” on urheilujournalisti, joka hehkuttaa hyviä puolia unohtaen huonot (Perko 2001, 16). Urheilun rappioilmiöitä ovat esimerkiksi huippu-urheilun harvainvalta ja puuttuva tasapuolisuus, urheilijan välineellistäminen ja esineellistäminen, nationalismi ja väkivalta sekä kasvava kaupallisuus (mts. 21–22). Näitä aiheita urheilujournalismi usein nostattaa lähes kritiikittä (mts. 16).

Suomalaisen huippu-urheilun muutostyötä koskenut uutisointi osoitti, että ”suomalaisten sanomalehtien urheilujournalismi on hampaaton vallan vahtikoira” (Laine & Turtiainen 2018, 280). Muutostyöstä uutisointi oli vähäistä ja hyvin kesyä, kun esimerkiksi toimittajien kirjoittamia kyseenalaistavia juttuja julkaistiin vähän (mp.). Urheilun katto-organisaatioiden toimintaan kohdistuva kritiikki urheilujournalismissa on kuitenkin kasvanut. Ilmiö on ollut nähtävissä muun muassa urheilun arvokisoja edeltävän uutisoinnin yhteydessä. Kritiikkiä ovat saaneet esimerkiksi kyseenalainen urheilupaikkarakentaminen, korruptio, ympäristökysymykset ja kisajärjestäjänä toimivien maiden ihmisoikeustilanteet. Tällaiset aiheet kuitenkin yleensä painuvat unohduksiin itse urheilutapahtuman käynnistyessä. (Kolamo 2014, 228–235; Turtiainen 2014.)

Yhteenvetona voidaan todeta, että urheilujournalismin koetaan olevan pääasiallisesti huippu-urheiluun keskittyvää journalismia. Urheilujournalismin katsotaan olevan muiden journalismin muotojen ohella ”leluosasto”, vaikka tämä näkemys on vähentynyt viime vuosikymmeninä. Samalla urheilujournalismista katsotaan tulleen kyseenalaistavampaa. Myös urheilujournalismin tutkimus on kasvanut merkittävästi lähivuosikymmenien aikana. Suomalainen urheilujournalismi on vahvasti samansuuntaista kuin muuallakin, mutta eniten vaikutteita on saatu brittiläisistä ja yhdysvaltalaisista verrokeista.

2.2.2 Urheilun reaaliaikainen seuranta journalismissa

Verkossa julkaistavat liveblogit ovat alun alkaen olleet kansalaisjournalistien tekemiä (Uskali 2018; Thurman & Walters 2013), myös urheilun parissa (Hutchins & Rowe 2012).

Liveblogeista puhutaan tässä tutkielmassa jatkossa liveseurantoina. Liveseurannat ovat perinteisen journalismin ja nykyaikaisten teknologioiden yhdistelmä, joka muuttaa uutisten tuotanto-, esitys- ja kulutustapoja verkossa (Thurman ja Walters 2014, 82). Liveseurannat saavat enemmän lukijoita sitoutumaan pidemmäksi ajaksi kuin tavanomaiset artikkelit samasta aiheesta (mp.). Liveseurantojen suosio ja yleisyys ovat enemmän niiden kerrontamuodon, kuin sisällön, ansiota (mts. 97–98). Liveseurannat esittävät lyhyitä tietoja helpommin sisäistettävässä muodossa, ja lisäksi niiden sisällöillä pystytään vastaamaan lukijoiden lyhyisiin, mutta toistuviin käynteihin uutissivustolla (mp.).

Verkkoon reaaliaikaisia sisältöjä tuottavat edelleen kansalaisjournalistit sosiaalisen median kanavissa, mutta perinteiset uutismediat pyrkivät tuomaan reaaliaikaisuuden vahvemmin osaksi omaa tarjontaansa liveseurannoilla. Liveseurannat käsittelevät usein yhtä tiettyä aihetta, johon aikaleimattua sisältöä päivitetään asteittain rajallisen ajan, puolesta tunnista 24 tuntiin, sisällä (Thurman & Walters 2013, 83). Liveseurannoilla reagoidaan reaaliaikaisiin tapahtumiin, joita lähes kaikki voivat tuottaa ja seurata missä tahansa verkon välityksellä (Uskali 2018, 238). Liveseurantojen isoin ongelma vaikuttaisi olevan se, että niihin julkaistaan tietoja lähdekritiikittömämmin ja virheellisemmin kuin tavanomaisempiin artikkeleihin. Siksi liveseurannoissa pitäisi vahvistaa kritiikkiä, faktojen tarkistamista ja lähteiden todentamista (Thurman & Walters 2013, 98; Uskali 2018, 244).

Urheilutapahtumien hetki hetkeltä seuranta on jo vuosikymmeniä ollut merkittävä osa urheilun reaaliaikaista, journalistista seuranta. Urheilu on usein ollut suorien lähetysten edelläkävijä journalismin saralla. (Uskali 2018, 239.) Yksi aikaisimpia esimerkkejä urheilun liveseurannasta on vuodelta 1911. Tuolloin amerikkalaisen jalkapallon Kansas–Missouri-ottelua simuloitiin mekaanisesti, lähes reaaliajassa, Lawrence Daily Journal-World -lehden toimesta. Ottelutapahtumia välitettiin lennättimen avulla toimitukseen ja ne uudelleenkerrottiin toimituksen eteen rakennetulla pelikentällä siirtelemällä pelivälinettä pelitilanteiden mukaisesti. (Uskali 2018; ljworld.com, 2011.) Liveseurannoissa voidaan

tarjota reaaliaikaista urheilija- ja joukkue-tilastoja, otteluiden kohokohtia sekä vuorovaikutteinen ympäristö, jolla urheilua seuraavat saadaan paremmin sitoutumaan uutismedian sisältöihin. (Hutchins & Rowe 2012, 75.)

Tutkimuksessa live-seurannoilla viitataan usein uutistapahtumien seurantaan sosiaalisen median kanavilla, mutta tässä tutkielmassa keskitytään journalististen medioiden omiin seurantatyökaluihin. Live-seurannat ovat nykyään isossa roolissa urheilujournalismin työkäytäntöjä. Live-seurantoja hyödynnetään uutismedioiden verkkosivujen urheiluosastoilla niin ulkomaisissa, kuten Guardianilla, kuin suomalaisissa toimituksissa, kuten Ilta-Sanomilla. Kaikki tässä tutkimuksessa tarkastellut mediat käyttivät edellä kuvatun kaltaisia live-seurantoja Eriksen sydämenpysähdyksen uutisoinnissaan, kun tapahtumia kerrottiin hetki hetkeltä. Vaikka urheilujournalismin katsotaan muuttuneen kriittisemmäksi ja analyttisemmäksi, urheilutapahtumista raportointi on edelleen merkittävä osa urheilutoimittajien työtä. Tällä hetkellä näyttää siltä, että ainakin verkossa live-seurantoja käytetään usein reaaliaikaiseen raportointiin. Urheilutapahtuman jälkeen julkaistavassa, itsenäisessä artikkelissa entistä harvemmin kuvaillaan tapahtumakulkua. Näissä artikkeleissa mieluummin keskitytään urheilutapahtuman kiinnostaviin puheenaiheisiin.

Koska huippu-urheilu on vahvasti kytköksissä mediaan ja toisinpäin, uusilla teknologioilla ja kerronnan muodoilla urheilutapahtumien seurannasta halutaan tehdä mielekkäämpää. Tutkimuskohteena olevat uutismediat, Helsingin Sanomat, Iltalehti ja Yle, ovat viime vuosien aikana ottaneet hetki hetkeltä päivittyvät live-seurannat osaksi urheilu-uutisointiaan. Ennen jalkapallon EM-kisojen alkua muun muassa Yle (Kivimäki 2021) tiedotti ottavansa live-seurannan entistä vahvemmin osaksi urheilutapahtumien uutisointia. Esimerkiksi helmikuussa 2022 tarkastellut uutismediat seurasivat Pekingin olympialaisten tapahtumia live-seurantaa hyödyntäen.

2.2.3 Urheilun televisioituminen

Televisoidut lähetykset ovat vuosikymmeniä olleet, ja ovat edelleen, vahvasti perinteisten medioiden hallinnassa. Tutkielmassa ei tarkastella television lähetyksuvaa, mutta urheilun televisioitumisen selittäminen ja ymmärtäminen on tärkeää tutkimusasetelman kannalta. Urheilun televisioituminen tarjoaa urheilutapahtumille välittömän tulosten lähteen. Lisäksi urheilun televisioituminen on ollut merkittävä osa esimerkiksi jalkapallon suosiota ja taloudellista kasvua. Televisio on edelleen tärkein yksittäinen media urheilun seurannassa 2000-luvulla (Rowe 2011, 7).

Olympialaiset, jalkapallon maailmanmestaruuskilpailut, amerikkalaisen jalkapallon finaaliottelu Super Bowl ja muita vastaavia urheiluspektaakkeleita tuotetaan mediavälitteisesti, jotta yleisöjä saadaan houkuteltua television ääreen (Jackson, Grainger & Batty 2004, 207). Urheilun "ennalta-arvaamattomuus ja konfliktinomaisen luonne" tarjoaa televisioituna "välittömiä, käsikirjoittamattomia ja dramaattisia tapahtumia" (Sullivan 2006, 131). Vain harvat televisiogenret pystyvät tuomaan yleisöt yhtä lähelle tapahtumia kuin urheilu. Näiden syiden takia televisioitu urheilu kerää suuret määrät yleisöjä (mp.). Kuluneen 40 vuoden aikana televisiolähetyksiä tekevien medioiden ja urheiluorganisaatioiden välille on luotu sopimuksia, joilla myydään tiukasti kontrolloituja ja tuottoisia yksinoikeuslähetyksiä suurille yleisömassoille (Hutchins & Rowe 2012, 1). Näiden sopimusten malli on vaihdellut eri puolilla maailmaa, mutta "kypsillä" urheilun mediamarkkinoilla on pitkään käyty, suhteellisen järjestelmällisesti, kauppaa lähetysoikeuksilla (mp.). Tutkimuksessa tuodaan vahvasti esiin myös se, että urheilun televisioitumiseen liittyy useita lieveilmiöitä, joissa korostuvat esimerkiksi lähisuhdeväkivalta, rasismi ja seksismi (mm. Raney & Bryant, 2006. *Handbook of Sports and Media*; Rowe, 2004. *Critical Readings: Sport, Culture and the Media*).

Myös jalkapalloseurojen, erityisesti huippuseurojen, tulot ovat jatkuvasti kasvaneet televisio-oikeuksien ja kaupallisten kumppaneiden avulla (UEFA 2022; Deloitte 2022). Television on tärkein yksittäinen tekijä jalkapallon merkittävyyden korostumisessa edeltävän 50 vuoden aikana (Sandvoss 2003, 2). Useimmissa maissa huippujalkapalloseurojen talous on vahvasti riippuvainen television lähetysoikeuksien tuloista (Frandsen 2019, 78).

Jalkapallossa televisioitumisen käännekohta tapahtui vuonna 1966, kun MM-kisat televisioitiin ensimmäistä kertaa pääosin suorina lähetyksinä 75 maahan. Televisiolähetysten katsotaan merkinneen läpimurtoa niin jalkapallon globalisoitumiselle kuin televisioidulle jalkapallolle. Jälkimmäistä vauhditti merkittävästi Englannin pääsarjan otteluiden säännöllisen televisioinnin alkaminen noiden MM-kisojen jälkeen (Chisari 2006, 53–54 Nevalan 2010, 226 mukaan). Eriksenin sydämenpysähdyksen kannalta jalkapallon televisioituminen on merkittävä ilmiö, sillä jalkapallon EM-turnaus on laaja-alaisesti seurattu tapahtuma ympäri maailman. Euroopan jalkapalloliitto Uefa (2021) esimerkiksi kertoo, että lähetysoikeudet vuonna 2021 pelattuun EM-finaaliotteluun ostettiin yli 220 maahan.

2.2.4 Kriisijournalismi

Kriisijournalismi on syytä määritellä, koska yksittäisen julkisuuden ulkopuolella olevan ihmisen sairauskohtaus harvoin ylittää uutiskynnystä. Vakava sairauskohtaus on toki kriisinomainen uhrin läheisille, mutta ei aina uutismedioille. Kriisitilanteilla on neljä määrittävää ominaisuutta: "omalaatuisuus, yllätyksellisyys, poikkeavuus ja uhkaavuus" (Seeger, Sellnow & Ulmer 1998, 231). Vaikka kriisitilanteet voivat olla hyvinkin vaihtelevia syiden, ilmenemismuotojen, haittojen ja sosiaalisten merkitysten suhteen, niiden välillä voidaan havaita yhteisiä piirteitä (mts. 241). Kriisitilanne on odottamaton tapahtuma, joka aiheuttaa epävarmuutta, ja jolle ihmiset etsivät syytä ja selityksiä (Coombs ja Holladay 1998, 282). Vaikka Eriksenin sairauskohtaus ei aiheuttanut suoranaista uhkaa muille kuin hänelle, muut edellä kuvailut ominaisuudet olivat keskeisiä tapahtumassa. Useat ihmiset seurasivat ottelutapahtumaa paikan päällä tai mediavälitteisesti. Tilanne oli yllättävä, mutta sen poikkeuksellisuutta korostaa se, ettei vastaavanlaisia sairauskohtauksia ole totuttu näkemään huippu-urheilun palloilulajeissa.

Nykypäivän kriisijournalismiin vaikuttavia tekijöitä ovat kehittyneen mediateknologian mahdollistama tiedonvälityksen nopeutuminen sekä kuvien ja videoiden avulla visuaalistaminen (Rattila & Koljonen 2009, 48). Suomessa ja muissa maissa kriisijournalismi on vuosikymmenien saatossa muuttunut tapahtuneen selostamisesta yksilöiden kertoman

kuvaamiseksi (mts. 48). Aikana, jolloin kriiseistä raportoidaan reaaliajassa, perinteiset kriisiviestintätavat eivät luo ymmärrystä journalistisista päätöksistä kriisitilanteen käsittelyn taustalla (Riegert & Olsson 2007, 143). Esimerkiksi Eriksenin sairauskohtauksen tapauksessa lukijoille tuskin välittyi, millaisia valintoja toimituksissa tehtiin uutisoinnissa.

Kriisitilanteita uutisoidaan välittämällä silminnäkijöiden kokemuksia toimittajien ammattitaidolla, jolla sidotaan tapahtunut asia, valokuvat ja erilaiset näkökulmat yhteen (Anden-Papadopoulos & Pantti 2003, 963). Toimittajat pyrkivät "lahjomattomaan" tiedonhankintaa ja tiedon välittämiseen sekä uhrien haastattelemiseen ja kuvaamiseen (Rattila & Koljonen 2009, 49). Tanska–Suomi-ottelua seuranneet ja sen merkittävimmästä tapahtumasta kuulleet etsivät uutismedioista syitä ja selityksiä yllättävälle ja poikkeavalle tilanteelle. Tähän tiedontarpeeseen uutistoimitukset pyrkivät antamaan vastauksia. Myös tiedonhankinnassa ja kuvien käytössä jouduttiin käyttämään harkintaa, kun jouduttiin pohtimaan esimerkiksi eettistä esitystapaa.

Nykyisessä globalisoituneessa maailmassa kriisit voivat olla vaikutuksiltaan ylikansallisia (Cottle 2009, 2). Tällaisia kriisejä usein seurataan hetki hetkeltä mediassa. Uutistoimituksilla on keskeinen asema ylikansallisten kriisien määrittelyssä ja käsittelyssä. Tämän myötä toimittajat usein tekevät muutakin kuin vain antavat kriiseille "laajaa tunnustusta". (mp.) Kriisitilanteissa journalistista tiedon tuottamista usein kyseenalaistetaan ja toisinaan se jopa sivuutetaan (Uusitalo, Valaskivi & Sumiala 2021, 13). Tämä haastaa myös kriisijournalismin ulottuvuuksia, joita ovat välitön selonteko, ritualisointi ja paluu arkeen. Nämä osa-alueet kilpailevat palstatilasta uutisoinnin eri vaiheissa. (mp.)

Yhteenvetona todettakoon, että kriisitilanteen ilmenemismuodot voivat olla hyvin erilaisia vaikutusten suhteen. Eriksenin sydämenpysähdys oli ehdottomasti tilanne, jolle kaivattiin selityksiä, koska vastaavanlaista ei ole viime vuosikymmeninä kohdattu. Tilanteen käsittelyn tueksi suomalaiset uutismediat tekivät juttuja siitä, miten tapahtuneesta voi keskustella lapsen kanssa. Tilanne järkytti sitä seuranneita, joten esimerkiksi Eriksenin selviämisestä ja terveydentilasta kertominen oli tärkeää.

2.2.5 Journalistiset rutiinit

Journalistiset rutiinit ovat tärkeä osa urheilujournalismia ja kriisijournalismia. Rutiini on totumuksen kautta saavutettava taito, jota esimerkiksi työntekijä työssään toteuttaa. Rutiineja voi tunnistaa lähes missä tahansa järjestäytyneessä organisaatiossa. Organisaatioiden rutiinit sisältävän muotoja, sääntöjä, toimintatapoja, käytänteitä, strategioita ja teknologioita (Levitt ja March 2012, 616). Myös uskomukset, puitteet, ajattelutavat, koodisto ja tietämys ovat osa rutiineja. Näiden kautta organisaatiot muodostuvat ja toimivat (mp.). Yksilö toteuttaa sitä vahvemmin organisaation rutiineja, mitä paremmin hän sisäistää ne.

Journalistisessa työssä rutiineja ovat sekä organisaation toimintamallien (esim. eri julkaisumuotojen suhde toisiinsa) että päivittäistä työskentelyä ohjaavien toimintatapojen (esim. juttuprosessin työvaiheiden) ymmärtäminen (Westlund & Ekström 2020, 74–75). Journalistiset rutiinit rakentavat, vakauttavat ja antavat perusteet odotettujen sekä odottamattomien tapahtumien uutisointiin. Rutiinit luovat pohjan erilaisille tavoille käsitellä uutisaiheita ja luoda tietoa. (mp.). Toimittajat perinteisesti jäsentävän tietoa yhdistelmällä niin sanottuja "strukturoituja" ja "strukturoimattomia" keinoja uutisten vahvistamiseen (Lecheler & Kruikemeier 2015, 159). Strukturoiduilla tekniikoilla tarkoitetaan (poliittisten) toimijoiden järjestämää mediatoimintaa, kuten lehdistötilaisuuksia ja haastatteluja. Strukturoimattomat eli "spontaanit tiedonkeruu tekniikat" viittaavat yleensä tapahtumien tarkkailuun, puheluilla selvittämiseen ja taustatutkimukseen. (mp.)

Toimittajat pyrkivät journalististen rutiinien avulla tuottamaan objektiivisuutta ja suojautumaan subjektiivisuuden syytöksiltä (Tuchman 1972, 675–676). Sekä tiedotusvälineillä että niiden sisältöjä kuluttavilla on rutiineja käsitellä ja vastaanottaa tietoja (Fairclough 1995, 68–70). Esimerkiksi tiedotusvälineiden tekstien tuottamiseen osallistuvat niin toimittajat ja tuottajat kuin tekninen henkilökunta ja muu toimituksellinen väki. Erilaiset yleisöt taasen luovat erilaisia merkityksiä tiedotusvälineiden tarjoamasta tiedosta. Rutiinit ohjaavat toimittajien lisäksi myös yleisöjä, jotka vastaanottavat tuotettua tietoa. (mp.)

Lisäksi verkkojournalismissa on omia, sille tyypillisiä työruutiineja (Kuutti 2015, 186). Näihin lukeutuu esimerkiksi tiedotteiden, uutistoimistosähkeiden ja muilta medioilta lainattujen

tietojen uudelleenkirjoittaminen, lisätietojen hankkiminen. Lisäksi verkkojournalismissa mahdollista on jutun julkaiseminen ilman toimituksellista valvontaa ja jopa jutun julkaiseminen tietoja tarkistamatta. (mp.)

Journalistiset rutiinit ovat osa toimittajien päivittäistä toimintaa mediaorganisaatioissa. Journalistiset rutiinit opitaan työtä tekemällä, ja ne voivat olla hyvinkin samankaltaisia eri organisaatioiden välillä. Esimerkiksi urheilutoimituksessa työskentelevän toimittajan tulee tietää, millaisen otteluraportin hän tekee ja mihin uutismedian tuotteeseen, eli verkkoon, lehteen, radioon, televisioon vai kaikkiin. Lisäksi toimittajalla on tietynlaiset toimintatavat otteluraportin tekemiseen, kuten haastattelemisen, uutiskärjen päättäminen, kuvien valitseminen ja otsikointi.

2.2.6 Urheiluviihde

Urheiluviihde on tutkimuksen keskeinen teema. Urheiluviihde on yleisön viihdyttämistä urheilutapahtumilla, joissa niin urheilijat, urheiluorganisaatiot, kaupalliset toimijat kuin uutismediat ovat mukana. Korpuan ja Longin (2021, 57) mukaan Mazer (1998, 2–3) ja Beekman (2006, 142–145) katsovat urheiluviihde (*sports entertainment*) -termin saaneen alkunsa 1980-luvulla, kun kilpailujärjestäjä Vince McMahonin halusi amerikkalaisen showpainin erottuvan urheilusta. McMahonin mielestä showpaini ei suoranaisesti ole urheilua sen kilpailullisessa merkityksessä, vaan käsikirjoitettua viihdettä (mp.).

Urheilusta on tullut osa viihdemaailmaa, mikä on muuttanut myös sitä käsittelevää journalismia viihteellisemmäksi (Boyle 2006, 125–126). Urheilun läheneminen viihteellisyyden kanssa saattaa vähentää urheilutapahtuman kilpailunomaisuutta (Pänkäläinen 1998, 36). Viihteellisyys ja ammattimaisuus ovat korostaneet etenkin huippu-urheilun tuotteistumista, myös Suomessa (Itkonen ym. 2008, 10, 71). Urheiluviihteen tavoitteena on luoda odotuksia ja jännitteitä, tehdä spektaakkeleita ja luoda vastakkainasetteluita (Korpua & Longi 2021, 71). Urheilun viihteellisyyden on osasy syy sekä urheilujournalismin suosiolle että sen vähäiselle tutkimukselle (Brookes 2002, 2–3). Esimerkiksi populaarikulttuurin tutkijat

eivät tarkastele urheiluviihdettä, koska urheilussa ihannoidaan poliittisesti epäkorrekteja arvoja, kuten hegemonista maskuliinisuutta (mts. 130–134). Vaikka suomalaiset urheilutoimittajat nimeävät huippu-urheilun yhdeksi tärkeimmistä tehtävistä viihteen, toimittajat eivät kuitenkaan koe viihteen olevan keskeistä urheilujournalismissa (Itkonen ym. 2008 47, 62).

Jalkapallo on maailman seuratuin ja harrastetuin (Esim. Szerovay 2018, 12–13, 31) sekä yksi kaupallistuneimmista ja taloudellisesti tuottavimmista urheilulajeista (Deloitte 2022). Viihde tarkoittaa kevyttä ajanvietettä (Kielitoimiston sanakirja 2021). Näiden lähtökohtien pohjalta voidaan väittää jalkapallo-ottelun olevan urheiluviihdettä. Eriksenin sydämenpysähdys tapahtui viihteellisessä tapahtumassa, jossa ei uskottu syntyvän kriisitilannetta.

3 TUTKIMUSASETELMA JA -KYSYMYKSET

Tässä maisterintutkielmassa selvitetään, miten Helsingin Sanomien, Iltalehden ja Ylen urheilutoimituksissa käsiteltiin Erikseenin sydämenpysähdystä. Lisäksi tarkastellaan, miten tapahtunut uutisoitiin näiden medioiden verkkosivuilla sairauskohtausta seuranneen noin kahden tunnin aikana, jonka jälkeen keskeytynyt jalkapallo-ottelu jatkui.

Urheilutoimittajien työroolia kriiseissä on tutkittu vähän (Nicholson & Stewart 2006, 31). Urheilujournalismi mielletään viihteelliseksi ja silkkihansikkain negatiivisia aiheita käsitteleväksi. Kriisin aikana urheilutoimittajat usein syrjäytetään ja he keskittyvät vain urheiluraportointiin. (Rowe & Stevenson 1995, 73.) Kriiseihin keskittyvä mediatutkimus usein tarkastelee, miten yleisöt seuraavat kriisejä tiedotusvälineiden kautta, miten viranomaiset suhtautuvat tiedotusvälineisiin ja siihen, ovatko tiedotusvälineet täyttäneet tehtävänsä ”tiedottaa, tutkia ja selittää” kriisien syitä ja seurauksia (Riegert & Olsson 2014, 143). Harvoin kuitenkaan tarkastellaan toimittajien omia näkemyksiä yleisöjä järkyttäneistä uutistapahtumista.

Tutkimuskysymykset:

1. Millaisin kuva- ja sanavalinnoin Christian Erikseenin sydämenpysähdystä käsiteltiin Helsingin Sanomien, Iltalehden ja Ylen verkkosivujen urheiluosastoilla sairauskohtausta seuranneen noin kahden tunnin aikana?
2. Millaisia päätöksiä Christian Erikseenin sydämenpysähdysten uutisoinnista tehtiin Helsingin Sanomien, Iltalehden ja Ylen urheilutoimituksissa?

Tutkimusmenetelminä käytetään laadullista sisältöanalyysiä ja puolistrukturoitua teemahaastattelua. Puolistrukturoidulla teemahaastattelulla kerättiin aineistoa suomalaistoimituksissa tehdyistä uutisoinnin päätöksistä. Teemahaastattelu tarjoaa sekä haastattelijalle että haastateltavalle vapaamman tavan käsitellä aihetta (Hirsjärvi & Hurme 2008, 48). Teemahaastattelu tuo tutkijan lisäksi esiin myös tutkittavien äänen ja huomioi sen, että aineiston merkitys syntyy vuorovaikutustilanteessa (mp.). Sisältöanalyysin avulla analysoidaan niin verkkoartikkeleita kuin haastatteluaineistoa. Tavoitteena on luoda sanallinen ja selkeä kuvaus tutkittavasta ilmiöstä.

4 TUTKIMUSAINEISTO JA -MENETELMÄT

Aineistona käytetään tutkittavien medioiden, Helsingin Sanomat, Iltalehti ja Yle, verkkoartikkeleita sekä näiden toimitusten urheiluosaston kyseisen illan vastuuhenkilöiden haastatteluita. Verkkoartikkeleita tarkastellaan hyödyntämällä laadullista sisältöanalyysiä, jolla pyritään luomaan yleiskäsitys tutkittavien medioiden tavasta uutisoida Erikseenin sairauskohtaus.

Sisältöanalyysin tavoitteena on luoda sanallinen ja selkeä kuvaus tutkittavasta ilmiöstä (Tuomi ja Sarajärvi 2018, 117). Lähestymistavassa tieto jäsennetään sellaiseen muotoon, jossa ei häivytetä aineiston tarjoamaa informaatiota. Aineistosta pyritään löytämään merkityskokonaisuuksia samankaltaisuuksien perusteella. (mts. 115) Lisäksi artikkeleissa käytettyjä valokuvia tarkastellaan laadullisella sisältöanalyysillä. Tässä tutkielmassa kuvia tarkastellaan osana kokonaisuutta, eikä keskitytä vain sen tiettyihin osiin (Seppänen 2005, 149). Tarkastellaan etenkin sitä, onko kuvissa säännönmukaisuutta sekä yksittäisen median että kaikkien tarkasteltavien toimitusten artikkeleissa (mts. 142–144). Sisällönanalyysissä keskitytään siihen, mistä aineisto kertoo; mitä asioita mediatekstissä käsitellään ja millaisia kuvia käytetään (Tutkimusmenetelmien verkkokäsikirja 2021). Kuviin ei kuitenkaan syvennyttä sen tarkemmin, vaan niitä tarkastellaan ainoastaan merkityskokonaisuuksien samankaltaisuuksien perusteella. Analyysin tavoitteena on hahmottaa, miten Christian Erikseenin sydämenpysähdys uutisoitiin tarkasteltavissa urheilutoimituksissa. Tässä tutkielmassa sisältöanalyysillä pyritään tuomaan esiin tutkimuskysymysten kannalta olennainen asia tiiviissä ja yleistettävässä muodossa.

Haastatteluaineiston hankintamenetelmänä käytettiin puolistrukturoituja teemahaastatteluja, joita myös tarkastellaan laadullisen sisältöanalyysin avulla. Haastatteluilla selvitetään, millaisia päätöksiä tapahtuneen uutisoinnista tehtiin. Teemahaastatteluissa tutkija laatii haastattelutilannetta varten teemat, joita käsitellään tukikysymysten avulla (Hyvärinen, Nikander & Ruusuvuori 2017). Puolistrukturoiduille haastatteluille ominaista on, että kaikille haastateltaville esitetään samat kysymykset, joiden muotoa haastattelija voi muunnella (Hirsjärvi & Hurme 2011, 47). Vastauksia ei myöskään sidota ennalta määrättyihin vastausvaihtoehtoihin, jolloin haastateltavat voivat vastata kysymyksiin omin sanoin. Teemahaastattelussa kysymyksiä merkityksellisempiä ovat käsiteltävät teemat. (mp.) Puolistrukturoitu haastattelu soveltuu hyvin laadullisen tutkimuksen tekemiseen (Tuomi & Sarajärvi 2018, 83–90). Teemahaastattelun etu on sen joustavuus, jonka avulla on tarkoitus löytää haastateltavan omia tulkintoja ja merkityksiä, jotka syntyvät teemahaastattelun mahdollistamassa vuorovaikutuksessa. (mp.) Haastateltavien omien ajatusten analysointi on hyödyllistä tässä tutkimuksessa. Eriksenin sydämenpysähdys oli omanlaisensa ja poikkeuksellinen tilanne, johon haastateltavilla ei ollut ”valmista pelikirjaa”.

4.1 Verkkoartikkelit

Tutkimusaineistona käytetään Helsingin Sanomien, Iltalehden ja Ylen verkkosivujensa urheiluosastolla julkaisemia Christian Erikseniä käsitteleviä artikkeleita. Aineistossa ei siis ole näiden medioiden muilla osastoilla julkaisemia artikkeleita. Esimerkiksi Yle on julkaissut useita aihetta käsitteleviä juttuja uutiset-sivullaan. Aineisto rajautuu 12. kesäkuuta 2021 aikavälille 19.42–21.30. Eriksen kaatui kentän pintaan kello 19.42 ja Tanskan ja Suomen välinen jalkapallo-ottelu jatkui kello 21.30. Aineiston rajaamisen takarajan (klo 21.30) perusteena on ottelun jatkuminen ja se, että monet sen jälkeen julkaistut artikkelit käsitelivät ottelutapahtumaa kokonaisuutena. Aineisto kerättiin tammikuussa 2022, seitsemän kuukautta tapahtuneen jälkeen. Verkkoartikkelit löytyvät liitteestä 1 tämän tutkielman lopusta.

Lisäksi kaikki tutkimukseen valitut mediat tekivät ottelusta liveseurantaa, johon päivitettiin niin ottelutapahtumia kuin Eriksenin tilanteen vaihteita. Näiden seurantojen tarkastelu ennen ottelun keskeytymistä tai sen jatkumisen jälkeen ei olisi mielekästä tutkimusongelman

kannalta. Liveseurannoista tarkastellaan ainoastaan aikavälillä 19.42–21.30 tulleita julkaisuja, eikä esimerkiksi ottelutapahtumaa ”summaavaa osiota”, eli lyhyttä koostejuttua seurannan alussa. Aineistoa ei ole kerätty ottelua seuranneilta päiviltä, koska sairauskohtaukseen liittyen julkaistiin useita artikkeleita, joita tässä tutkimuksessa ei tarkastella. Tutkimuksessa ei myöskään tarkastella julkaistujen verkkoartikkeleiden eri versioita eli ensin julkaistua tietoa ei pystytä vertaamaan verkossa analyysin tekoetkellä tarjolla olleeseen sisältöön. Toimituksissa on sairauskohtauksen tapahtuessa julkaistu ”päivittyvä juttu”, jonka lopullinen versio hyvin todennäköisesti eroaa ensitiedoista. Aineistossa mukana ovat kuitenkin kaikki artikkelit, jotka on julkaistu edellä määritetyllä aikavälillä, vaikka niitä olisi päivitetty sen ulkopuolella.

Aineiston valintaa perustellaan sillä, että on kiinnostavaa tarkastella sitä tapaa, jolla valitut urheilutoimitukset selittivät verkkosivuillaan suorassa televisiolähetyksessä alkunsa saanutta ennenäkematöntä tapahtumaa. Ensimmäisillä tiedoilla sairauskohtauksesta oli potentiaalisesti suuri vaikutus siihen, millainen käsitys yleisölle tilanteesta syntyi. Aineisto on päätetty rajata tarkasteltavien urheilutoimitusten verkkoartikkeleihin. Tätä rajauskriteeriä puoltaa se, että ottelua seuranneet etsivät verkosta syitä ja selityksiä Eriksenin sairauskohtaukselle, eräänlaiselle kriisitilanteelle. Ihmiset myös hakevat tietoa enenevässä määrin internetistä (Rittenberg & Tewksbury 2012, 15). Lisäksi verkkoartikkeleihin on helpompi liittää useampia valokuvia tai videoita, jotka lisäävät verkkoaineiston tarkastelun kiinnostavuutta. Helsingin Sanomien tai Iltalehden sairauskohtausta seuranneen päivän paperilehtiä ei voitu tarkastella rajatun ajankohdan takia, koska lehdet menivät painoon vasta tapahtuneen jälkeen. Televisiolähetysten tarkastelu rajautui pois myös sen takia, että tutkimus aloitettiin kuukausia tapahtuman jälkeen, eivätkä lähetykset olleet enää vapaasti saatavilla.

Aineistonkeruu aloitettiin tutkittavien medioiden (HS, IL ja Yle) omilla hakukoneilla, joissa käytettiin hakusanaa "Christian Eriksen" ja "Eriksen". Lisäksi artikkeleita etsittiin Google-hakukoneella käyttämällä hakusanoja Christian Eriksen ja vuorollaan kukin tarkasteltavista medioista eli hakukenttään kirjoitettiin esimerkiksi "*Christian Eriksen*" "*hs.fi*". Lisäksi hakukoneiden aikarajausta hyödynnettiin mahdollisuuksien mukaan. Hakutulosten julkaisupäiväksi valittiin 12.6.2021. Tarkempia kellonaikoja näissä hakukoneissa ei pystynyt määrittelemään. Mainittakoon, että kaikilla muilla, paitsi Iltalehden, hakukoneilla pystyi rajaamaan julkaisupäivän.

Aineisto kerättiin kolmesta valtakunnallisen tavoittavuuden mediasta. Helsingin Sanomat on Suomen suurin päivälehti, Iltalehti edustaa iltapäivämediaa ja Yle on valtionrahoitteinen media. Lisäksi nämä toimitukset edustavat eri mediataloja Almaa, Sanomaa ja Yleisradiota, minkä vuoksi esimerkiksi Ilta-Sanomat ei valikoitunut tarkasteltavaksi mediaksi, koska se on samaa mediaorganisaatiota (Sanoma) kuin Helsingin Sanomat. Tarkasteltavien verkkoartikkeleiden aineisto koostuu 13 artikkelista. Nämä verkkoartikkelit löytyvät tutkielman lopusta liitteestä 1. Aineistossa on kuusi artikkelia Iltalehdeltä, neljä artikkelia Helsingin Sanomilta ja kolme artikkelia Yleltä. Aineiston artikkeleista kolme on ottelun live seurantoja, kahdeksan on jatkoartikkeleita ja kaksi on kommentteja. Yle ei julkaissut kommenttia tarkasteltavalla aikavälillä (19.42–21.30), ja Iltalehti teki kaksi jatkoartikkelia enemmän kuin muut tarkasteltavat mediat. Selvyyden vuoksi saman median eri julkaisut erotettiin toisistaan merkinnöillä (1.), (2.) ja niin edes päin julkaisuajankohdan mukaan.

4.2 Teemahaastattelut

Tutkimukseen haastateltiin Helsingin Sanomien, Iltalehden ja Ylen urheilutoimitusten vastuuhenkilöitä, jotka työskentelivät 12. kesäkuun 2021 iltana Tanska–Suomi-ottelun parissa. Helsingin Sanomia edustaa urheilun esihenkilö Erkki Kylmänen, Iltalehdeltä mukana on urheilun uutispäällikkö Markku Saarinen ja Yleltä urheilun toimituspäällikkö Elisa Jussila. Tarkasteltavat mediat valittiin edellä mainitun mukaisesti (luku 4.1.). Voidaan olettaa, että ottelua seuranneet suomalaiset hakeutuivat kotimaisten medioiden verkkosivuille etsimään syitä ja selityksiä tapahtuneelle. Tarkasteltavia medioita on vain kolme, koska maisterintutkielmassa ei ole resursseja tehdä suurempaa otantaa.

Tämän tutkimuksen kannalta tärkeää on määritellä uutistoimituksen keskiportaana esihenkilöiden rooli. Tässä työssä esihenkilöistä puhuttaessa viitataan toimittajien käytännön työtä johtaviin henkilöihin, eikä esimerkiksi urheiluosaston johtajiin tai päätoimittajiin. Haastatellut esihenkilöt olivat urheilutoimitusten uutispäälliköitä. Toimitusten esihenkilöiden työkuva on 2000-luvulla muuttunut, kun työn johtamisessa korostuu suunnittelu, tuottaminen, koordinointi ja ohjaaminen (Koljonen 2013, 108–111). Esihenkilöt saavat paljon painetta, koska joutuvat tekemään useita päätöksiä, jotka ovat niin heidän alaiensa ja yleisön kuin

mediayhtiöiden johtajien arvioitavina (Lowe & Virta 2015). Esihenkilöt usein joutuvat kantamaan vastuun epäonnistumisistaan, tekemään valintoja uutisarvoisista sisällöistä ja kehittämään tuotekokonaisuuksia. Lisäksi esihenkilöiden vastuulla on asettaa työntekijöille tavoitteita ja pyrkiä selkeyttämään toimituksen ajattelua. (mp.) Esihenkilöiden voidaan siis katsoa vastaavan siitä, että journalistiset rutiinit ovat kaikille toimituksen sisällä selkeitä, ja että niitä noudatetaan.

Keskiportaassa esihenkilöt käytännössä suunnittelevat sisältöjä ja tekevät linjauksia siitä, mitä tehdään ja mitä julkaistaan. Tähän tutkimukseen haastatelluiden urheilutoimitusten esihenkilöiden vastuulla oli Eriksen sydämenpysähdyksen käsittely. Keskiportaassa esihenkilöiden roolin määrittäminen on tärkeää, koska he suurilta osin tekivät päätöksiä siitä, miten Eriksen sydämenpysähdys uutisoitiin. Heidän työnkuvaansa on tärkeä ymmärtää, jotta voidaan tarkastella tähän tutkimukseen haastatelluiden esihenkilöiden päätöksiä.

Haastatteluissa kysyttiin työprosesseista Eriksen sydämenpysähdyksen käsittelyssä, sairauskohtauksen aiheuttaneesta muutoksesta uutisisältöihin, uutisoinnin eettisyydestä ja tapahtuneen vaikutuksesta toimitustyöhön. Lisäksi kysyttiin haastateltavien taustatiedoista ja annettiin "vapaa sana". Teemahaastatteluiden runko löytyy liitteestä 2 tämän tutkielman lopusta.

Haastateltavilla on vaihteleva työkokemus niin alalta – 8, 20 ja 38 vuotta – kuin nykyisestä työtehtävässään – 2, 4 ja 6 vuotta. Kaikki haastateltavat ovat korkeakoulutettuja. Kaikki haastateltavat ovat edustamiensa medioiden urheilutoimituksen johtoasemassa, mutta kuitenkin niin sanottua keskiportaassa johtoa. Haastateltavilla on kuitenkin samanlainen toimenkuva, jossa heidän vastuullansa on johtaa oman mediansa urheilutoimituksen työskentelyä. Helsingin Sanomien ja Iltalehden päälliköt vastaavat niin verkon kuin printin sisällön suunnittelusta, kun taas Ylen päällikön tehtäviin kuuluu verkon lisäksi televisio- ja radiosisällöt. Tässä tutkimuksessa keskitytään kuitenkin vain verkkosisältöihin. Haastattelut toteutettiin videopuheluin, joista kaksi Zoom-sovelluksella ja yksi Teams-sovelluksella. Haastatteluista kaksi toteutettiin vuoden 2022 tammikuussa ja yksi huhtikuussa. Haastattelut kestivät hieman yli tunnin, sillä pisin oli tunnin ja 8 minuuttia ja lyhin tunnin ja 2 minuuttia.

4.3 Aineiston analyysi

Tässä luvussa pyritään havainnollistamaan, miten kerättyjä aineistoja, verkkoartikkeleita ja teemahaastatteluita, analysoitiin. Molemmista aineistosta karsittiin tutkimusasetelman näkökannalta epäolennainen tieto. Seuraavissa alaluvuissa tuodaan esiin, miten aineistojen analyysi tehtiin.

4.3.1 Artikkelien analyysi

Verkkoartikkelien avulla pyritään hahmottelemaan, miten toimitukset uutisoivat Eriksenin sairauskohtauksen. Laadullisella sisällönanalyysillä aineistosta nostetaan esiin tutkimuskysymysten näkökulmasta olennainen asia (Tuomi & Sarajärvi 2018, 115). Merkityskokonaisuuksia etsitään aineiston yhteenkuuluvuuden ja samanlaisuuden perusteella, joka muodostaa oman kokonaisuutensa. Analyysillä pyritään tematisoimaan, käsitteellistämään ja kerronnallisesti yleistämään journalistisissa teksteissä esitetyt kuvaukset. (mp.) Aineistosta siis on karsittu tutkimusasetelman kannalta epäolennainen tieto, jotta voidaan sanallistaa se, miten tarkasteltavat kolme urheilutoimitusta Eriksenin sydämenpysähdyksen uutisoivat. Tutkitut verkkoartikkelit löytyvät tämän tutkielman lopusta liitteestä 1.

Verkkoartikkeleita analysoitiin tarkastelemalla esimerkiksi sanavalintoja ja lausekokonaisuuksia. Nousivatko siellä esiin saman teemat ja käytettiinkö tapahtuneen kuvaamiseen verrannollisia sanoja (esim. lyyhistyä tai tuupertui). Erilaisten juttutyypin väliltä pyrittiin löytämään yhtenäisiä tulkintoja tilanteesta. Tarkasteltiin esimerkiksi sitä, onko teksti yhtä neutraalia live seurannassa kuin syitä ja selityksiä antavassa asiantuntijahaastattelussa. Verkkoaineiston analyysillä haluttiin sekä tuoda esiin sitä, miten tapahtunut uutisoitiin, että se, näkyvätkö tutkimushaastateltavien näkemykset sisältöpäätöksistä julkaistuissa verkkoartikkeleissa. Analyysi on aineistolähtöistä, eikä perustu tarkasti rajattuun teoriaan (Tuomi & Sarajärvi 2018, 97–98).

Artikkeleita tarkasteltiin julkaisujärjestyksessä. Ensin läpikäytiin otteluiden live-seurantojen julkaisut aikaväliltä 19.42–21.30. Sen jälkeen tarkasteltiin julkaistuja verkkoartikkeleita samalla aikavälillä julkaisuajankohdan mukaan. Artikkelit kopioitiin medioiden verkkosivuilta tekstinkäsittelyohjelmaan, jossa niiden samankaltaisuuksia ja eroavaisuuksia pystyttiin tarkastelemaan paremmin.

TAULUKKO 1: Tarkasteltavien medioiden verkkoartikkeleiden merkintätapa tutkielmassa. Verkkoartikkelit on merkitty julkaisujärjestyksen mukaan suluissa olevalla sijaluvulla. Esimerkiksi Helsingin Sanomien julkaisujärjestyksessään ensimmäinen verkkoartikkeli on merkitty ”Helsingin Sanomat (1.)” ja Iltalehden julkaisujärjestyksessään kolmas verkkoartikkeli ”Iltalehti (3.)”.

Tarkasteltava uutismedia	Artikkelin julkaisuajankohta	Monesko median artikkeleista?	Merkintätapa tässä tutkielmassa
Helsingin Sanomat	12.6.2021 kello 17.47	Ensimmäinen	Helsingin Sanomat (1.)
Helsingin Sanomat	12.6.2021 kello 20.52	Toinen	Helsingin Sanomat (2.)
Iltalehti	12.6.2021 kello 20.01	Kolmas	Iltalehti (3.)
Iltalehti	12.6.2021 kello 21.23	Kuudes	Iltalehti (6.)

Teksteistä eroteltiin neljä teemaa, joita olivat toimittajien havainnot tapahtumista, vahvistussanat tai suurellinen kuvailu, virallisten tahojen, muiden medioiden tai julkisuuden henkilöiden siteeraus ja tapahtuneella spekulointi. Nämä neljä teemaa nimettiin seuraavasti: toimittajien havainnot, suurellinen kuvailu, siteeraus ja spekulointi. Teemat nousivat analyysin myötä aineistosta esiin. Kuten ensimmäisessä tutkimuskysymyksessä todetaan, tutkielmassa pyritään selvittämään, millaisin kuva- ja sanavalinnoin Eriksenin sydämenpysähdystä käsiteltiin. Ensin luettiin kaikki verkkoartikkelit kertaalleen, jonka jälkeen pyrittiin laadullisin sisältöanalyysin keinoin löytämään artikkelien yhteisiä teemoja. Lähiluvun myötä huomattiin, että esimerkiksi vahvistussanojen ja virallisten tahojen lähteistä kerätyn tiedon käyttö oli yleistä ja näille verkkoartikkeleille tyypillistä.

Toimittajan havainnot ovat tunnistettavina tekstiosina, joissa toimittajat kuvailevat näkemäänsä joko televisiokuvissa tai paikan päällä stadionilla. Suurelliseen kuvailuun kuuluivat esimerkiksi vahvistussanat, kuten todella tai hyvin, ja suurelliset – ikään kuin mahtailevat – sanavalinnat, kuten ”shokki” tai ”vähäpätöisin”. Suurellinen kuvailu tarkoittaa yliampuva, epärealistista tai jopa järjettömyyttä lähentelevää liioittelua, jota esiintyy verkkoartikkeleiden teksteissä. Siteeraus-teemalla viitataan verkkoartikkeleiden tekstisisältöihin, joissa lainataan suoraan tai epäsuorasti tietoa lähteistä. Näitä lähteitä ovat virallisten tahojen, kuten Tanskan jalkapalloliiton, tiedotteet ja poliitikkojen tai muiden

tunnettujen henkilöiden julkaisut sosiaalisessa mediassa. Siteerattu tieto on lähdeaineistossa esitetty joko alkuperäisessä muodossa tai esitetty samansuuntaisesti eri sanavalinnoin. Spekuloinnilla viitataan tekstisisältöihin, joissa toimittajat esittävät vahvistamatonta tietoa oman arvionsa mukaisesti. Tässä teemassa huomioitiin esimerkiksi kohdat, jossa toimittaja arvuuttelee sillä, keskeytetäänkö ottelu vai jatkuuko se? Spekulointi sananmukaisesti tarkoittaa sydämenpysähdyksen vaikutusten laskelmointia, tapahtuneen mahdollisten vaikutusten arvuuttelua. Teemat valikoituivat tutkijan tulkinnan mukaan, mutta joku muu saattaa tunnistaa aineistosta muita tai erilaisia teemoja. Aineistosta voi hyvin tunnistaa erilaisia teemoja. Myös minä havaitsin muitakin mahdollisia teemoja, mutta tutkielmaan pyrittiin valitsemaan tutkimuskysymysten kannalta oleellimmat teemat tarkasteltavaksi. Seuraavalla sivulla oleva taulukko 2 havainnollistaa sitä, miten verkkoartikkeleita analysoitiin.

TAULUKKO 2: Tarkasteltavien medioiden live seurannan analyysi. Esimerkissä mukana kaikkien medioiden viisi ensimmäistä päivitystä Eriksenin sairauskohtauksen tapahduttua. Keltainen on toimittajien havaintoja kuvaavia sanavalintoja. Vihreä havainnollistaa vahvistussanoja ja suurellisia kuvainnollisia ilmaisuja. Harmaa on siteerattua tietoa. Vaaleansininen on spekulatiivista puhetta.

<p>HELSINGIN SANOMAT</p> <p>19:42 Eriksen lyhystyi kentälle.</p> <p>19:43 Nyt on iso hätä. Mies on tajuton kentän pinnassa.</p> <p>19:44 Nyt näyttää todella pahalta.</p> <p>19:44 Nyt näyttää pahalta, Erikseniltä lähti taju. Hän makaa kentällä eikä näytä toipumisen merkkejä. Eriksen saa sydänhierontaa,</p> <p>19:44 Eriksen näyttäisi edelleen olevan tajuttomana. Paarit on tuotu kentälle.</p>	<p>Live seurannassaan Helsingin Sanomat kertoo, että Eriksen lyyhystyi kentälle. Tapahtunutta kuvaavaksi verbiksi valikoitui lyyhistyä.</p> <p>Toisessa julkaisussa hätää vahvistetaan todeten sen olevan iso. Eriksen on tajuton ja makaa kentän pinnassa.</p> <p>Kuvaillaan vahvistussanaa todella käyttäen, että tilanne näyttää pahalta. Tapahtuneen vakavuutta korostetaan</p> <p>Tilanne näyttää edelleen pahalta. Erikseniltä lähti taju. Hän makaa kentällä. Eikä toimittajan mukaan näytä toipumisen merkkejä. Toimittaja havainnoi, että Eriksen saa sydänhierontaa.</p> <p>Tässä ensimmäisen kerran havainnoidaan, että Eriksen näyttäisi olevan tajuttomana, tosin kuin aiemmin. Kerrotaan, että paarit on tuotu kentälle.</p>
<p>ILTALEHTI</p> <p>19:43 Tanskan Eriksen tuupertuu kentän pintaan.</p> <p>19:44 Nyt on vakava tilanne käynnissä. Hoitohenkilökunta viitottiin välittömästi paikalle. Koko stadion hiljenee.</p>	<p>Live seurannassaan Iltalehti Eriksen tuupertuu kentän pintaan. Verbiksi valikoitui tuupertua.</p> <p>Kentällä kuvaillaan olevan vakava tilanne käynnissä ja havainnoidaan, että paikalle viitottiin hoitohenkilökuntaa. Lisäksi kuvaillaan tunnelmaa stadionilla, joka hiljenee.</p> <p>Seurannassa painotetaan, mitä kentällä tapahtuu tv-kuvan perusteella, kun Erikseniä elvytetään.</p>

<p>19:45 Tv-kuvan perusteella Erikseniä elvytetään. Tanskan pelaajat asettuvat rinkiin tilanteen ympärille.</p> <p>19:48 Tilanne on yhä sama. Eriksen saa tv-kuvan perusteella paineluelvutystä.</p> <p>19:52: Uefan verkkosivujen virallinen liveuranta: Ottelu on keskeytetty lääkinällisen hätätapauksen vuoksi (suspended due to a medical emergency).</p>	<p>Toimittaja tietoisesti etäännyttää itseään. Lisäksi kuvaillaan, että pelaajat asettuvat rinkiin.</p> <p>Muutaman minuutin tauon jälkeen tilanteen todetaan olevan yhä sama. Eli tv-kuvan perusteella Eriksen saa paineluelvutystä. Toimittaja etäännyttää itsensä.</p> <p>Iltalehti käyttää virallisen tahon (Euroopan jalkapalloliitto) Uefan tietoja.</p>
<p>YLE</p> <p>19:44 Koko stadion on aivan hiirenhiljaa. Christian Eriksenille tapahtui jotain todella pelottavaa, ja täällä on todella järkyttynyt tunnelma. Shokki.</p> <p>19:44 42 minuuttia on pelattuna, kun Eriksen makaa nurmen pinnassa. Parken hiljenee, kun Tanskan tähtipelaaja makaa vatsallaan sivurajaheiton jälkeen. Pelaajat ja lääkintähenkilökunta saapuvat paikalle nopeasti ja parit tuodaan kentälle. Mitään kontaktia tilanteessa ei näkynyt. Selostaja Matti Härkösen mukaan Eriksen kaatui velttona kentälle.</p> <p>19:45 Peli seisoo nyt todennäköisesti pidempään, sillä tilanne näyttää hyvin huolestuttavalta.</p> <p>19:47 Suomen pelaajat odottavat kauhistuneina kentän laidalla, mitä oikein tapahtuu. Totaalisen shokeeraava ja hämmentävä tilanne. Jalkapallo on Parkenilla yhtäkkiä maailman vähäpätöisin asia.</p> <p>19:48 Lääkintähenkilökunta on kentällä suorittamassa hoitotoimenpiteitä. Ottelun jatkaminen on nyt erittäin epävarmaa.</p>	<p>Ylen liveurannassa todetaan, että stadion on aivan hiirenhiljaa. Vahvistussanalla aivan ja kuvainnollisella hiirenhiljaa. Kerrotaan, että Eriksenille tapahtui jotain todella pelottavaa. Paikan päällä on todella järkyttynyt tunnelma. Selvää verbiä ei ole valikoitunut, vaan Eriksenille tapahtui jotain. Toimittaja vahvistaa tapahtunutta kuvaamalla sen olleen shokki.</p> <p>Toinen julkaisu on havainnoivampi. Kerrotaan, milloin sairauskohtaus tapahtui ja mikä Eriksenin tila on: makaa nurmen pinnassa. Stadion hiljenee, kun Eriksen makaa vatsallaan. Tuodaan esiin, mitä pelikentällä oli juuri tapahtumassa (rajaheitto). Tapahtumien kulkua myös kerrataan, kun henkilöt saapuvat paikalle. Mainitaan, että kentällä on tuotu parit. Selvitetään myös, että kentällä makaaminen ei näkynyt johtuneen kontaktitilanteesta. Verbinä sana kaatui, jota vahvistetaan adjektiivilla velttona.</p> <p>Ottelun keskeytymisen pituutta spekuloidaan, todennäköisesti. Toimittaja kuvailee, että tilanne näyttää hyvin huolestuttavalta. Vahvistussana hyvin.</p> <p>Tapahtumia kentällä kuvataan, kun suomalaispelaajat odottavat kauhistuneina. Vahvistussanalla ja kahdella adjektiivilla suurennellaan tapahtunutta totaalisen shokeeraava ja hämmentävä. Sairauskohtauksen merkitystä vahvistetaan sanoen urheilun olevan maailman vähäpätöisin asia.</p> <p>Havainnointia, kun kentällä suoritetaan hoitotoimenpiteitä. Vahvistussanalla ja spekulatiivisesti tuodaan esiin, että ottelun jatkaminen on erittäin epävarmaa.</p>

Edellä kuvatun koodauksen pohjalta samankaltaisuuksia ja eroavaisuuksia etsittiin kaikista verkkoartikkeleista. Koodauksen jälkeen aineistoa analysoitiin ja pyrittiin selvittämään, millä tavalla Eriksenin sydämenpysähdystä käsiteltiin tarkasteltavien medioiden urheiluosastojen verkkoartikkeleissa. On syytä mainita, että yksi Ylen artikkeleista (3.) on minun eli tutkimusta tekevän henkilön kirjoittama. Tämän artikkelin analyysin suhteen on mahdollista, että siihen

suhtaudutaan armollisemmin tai armottomammin kuin muihin. Artikkelia kuitenkin tarkastellaan samalla koodauksella ja samoilla teemoilla kuin kaikkia muitakin artikkeleita.

4.3.2 Haastatteluiden analyysi

Haastatteluaineisto litteroitiin varsin sanatarkasti auki tekstimuotoon, jolloin aineistoa on helpompi jäsenellä ja kuvailla. Litteroidessa aineistosta jätettiin pois erinäiset äännähdykset ja toisteiset täytesanat. Aineistoa kertyi yhteensä 40 liuskaa (Times New Roman, fonttikoko 12, riviväli 1). Tuomen ja Sarajärven (2018, 103–107) ohjeistuksen mukaisesti aineistosta pyrittiin löytämään tutkimuksen kannalta olennainen sisältö tiivistämällä ja selkeyttämällä haastatteluja. Laadullista analyysiä varten on tärkeää päättää ajoissa, mikä aineistossa on tärkeää ja mielenkiintoista jo ennen kuin aineistoa läpikäydään (mp.). Litteroinnin jälkeen kävin aineiston läpi ja merkitsin sieltä tutkimuksen kannalta olennaiset kohdat. Näin mielenkiintoinen aineisto tiivistyi yhteensä 17 liuskan mittaiseksi (Times New Roman, fonttikoko 12, riviväli 1).

Aineistosta pyrittiin tuomaan esiin etenkin asioita, joissa haastateltavat kuvailevat Eriksenin sairauskohtauksen uutisoinnin sisältöpäätöksiä. Lisäksi keskityttiin siihen, mitä haastateltavat näkivät poikkeuksellisena Eriksenin sydämenpysähdyksen käsittelyssä. Kun aineisto oli kerätty, haastateltavien vastauksista muodostettiin tutkimuskysymysten kannalta merkittävät teemat. Nämä teemat nimettiin seuraavasti: ennakko-oletukset, työprosessien muutos, uutisoinnin eettisyys ja vaikutus toimitustyöhön jatkossa.

Haastattelurungon lähtökohtateemat nousevat usein vahvasti esiin, mutta lisäksi kannattaa pyrkiä löytämään teemoja, jotka muotoutuvat vasta haastattelutilanteessa tai aineistoa litteroidessa (Hirsjärvi & Hurme 2008, 173). Nämä teemat pohjautuvat tutkijan omiin tulkintoihin siitä, mitkä asiat aineistossa liittyvät toisiinsa (mp.). Tässä tutkimuksessa teemat muodostuivat vahvasti jo haastattelurungon pohjalta, vaikka lopulliset teemat tästä hieman eroavatkin. Luonnollisesti nämä teemat myös ristesivät haastattelujen aikana, kun haastateltavat nostivat esiin kiinnostavia asioita ennen kuin niihin keskityttiin

haastattelurungon pohjalta. Puolistrukturoidulle teemahaastattelulle on ominaista, että jokin haastattelun näkökohta on lyöty lukkoon, mutta ei kaikkia (Hirsjärvi & Hurme 2011, 47).

5 TULOKSET

5.1 Verkkoartikkelit

Analyysiä tehdessä verkkoartikkeleita tarkasteltiin samanlaisten artikkeleiden kanssa rinnakkain. Analyysissä edetään pääpiirteittäin kronologisesti verkkoartikkeleiden julkaisuajankohdan mukaisesti. Kaikkien teemojen alla tarkastellaan verkkoartikkeleiden samankaltaisuuksia. Selvyyden vuoksi saman median eri julkaisut erotettiin toisistaan merkinnöillä (1.), (2.) ja niin edes päin julkaisuajankohdan mukaan. Ensimmäisenä läpikäydään ottelun liveseurantoja, sitten jatkoartikkeleita ja lopuksi kommentteja. Kunkin teemaluvun lopussa on yhteenveto, jossa summataan teemasta esiin nousseita havaintoja.

5.1.1 Toimittajien havainnot

Toimittajien havainnoilla viitataan siihen, kun verkkoartikkeleissa kuvaillaan kentän tapahtumia tai yleisön ja pelaajien reaktioita. Lisäksi aineistossa mukana olleita valokuvia analysoidaan tämän teeman alla. Jos valokuvassa ilmenee jotain havainnoinnista poikkeavaa tai muihin määriteltyihin teemoihin liittyvää, sitä analysoidaan toisaalla.

Tutkitut toimitukset nojaavat kaikissa verkkoartikkeleissaan vahvasti tapahtumien havainnointiin. Liveseurannoissa tilannetta selostetaan hetki hetkeltä, kun taas jatkoartikkeleissa ja kommentteissa tapahtunutta kerrataan. Tilannetta on kuvattu vakavaksi ja

stadionin yleisöä epätoivoiseksi, järkyttyneeksi ja hiljaiseksi. Tapahtumia havainnoidaan niin toimitusten paikan päällä olleiden toimittajien avulla kuin television lähetyskuvasta.

Esimerkiksi Iltalehti kirjoittaa live seurannassaan (1. julkaistu artikkeli):

Tv-kuvan perusteella Erikseniä elvytetään. Tanskan pelaajat asettuvat rinkiin tilanteen ympärille.

Eriksenin saatua sydämenpysähdyksensä, Helsingin Sanomat (1.) puhuu lyhyhistymisestä, Iltalehti tuupertumisesta ja Yle (1.) kaatumisesta kentän pintaan. Alkuun ei tiedetty, että kyseessä on sairauskohtaus, joten tapahtunutta kuvailtiin havainnoin. Valitut sanat ovat kaikki sävyiltään neutraaleja. Lisäksi kaikilla toimituksilla oli paikan päällä Tanskan Parkenin stadionilla toimittaja, joka pystyi antamaan hetki hetkeltä tietoa tapahtumista. Iltalehden tiedot erotellaan live seurannassa vahvasti: ”Iltalehden paikalla oleva toimittaja raportoi”, kun taas Helsingin Sanomilla ja Ylellä tämä tieto on ikään kuin häivytetty. Näiden kahden median seurannoissa on kuitenkin ennen sairauskohtauksen tapahtumista tuotu esiin, että toimittajat ovat paikan päällä stadionilla.

Kaikkien jatkoartikkeleiden paitsi yhden alussa kerrataan kentän tapahtumia; mitä Eriksenille tapahtui ja miten pelaajat sekä katsojat reagoivat. Juttuja täydennetään myös lisätiedoilla. Helsingin Sanomat kirjoittaa artikkelissaan (4.):

Eriksenin tila on vakaa ja hän on sairaalassa. Ottelua päätettiin jatkaa pelaajien toiveesta kello 21.30. Eriksen sai ilmeisesti sairaskohtauksen.

Iltalehti (2.) ja Yle (2.) ovat julkaisseet Eriksenin sairauskohtauksen tapahtumia koostaneen itsenäisen artikkelin. Vastaavanlaista Helsingin Sanomat ei ole, vaan tapahtumia on koostettu live seurantaan. Helsingin Sanomat (2.) lähestyy aihetta haastattelemalla tanskalaiskannattajia Kööpenhaminassa. Huomionarvoista on, että Helsingin Sanomat käyttää omaa tiedonhankintaansa, haastattelua, ensimmäisessä jatkoartikkelissa. Iltalehti ja Yle taas hyödyntävät aiempaa havainnointia ja myöhemmin tulleita lisätietoja. Kaikki toimitukset ovat myös julkaisseet jatkoartikkelin, jossa siteerataan virallisia lähteitä ja julkisuuden henkilöiden sosiaalisen median tilejä, pääasiassa Twitteriä. Näihin palataan tarkemmin siteerausteemaa käsitellessä.

Jatkoartikkeleiden lisäksi Helsingin Sanomat (3.) ja Iltalehti (3.) ovat julkaisseet Tanskassa paikalla olleiden toimittajiensa kommentit. Näiden artikkeleiden lähtönäkökulma on samanlainen. Kommenteissa tuodaan esiin, että kyseessä oli Suomen miesten ensimmäinen arvoturnausottelu, joka jäi historian kirjoihin eri syistä kuin pelillisistä tapahtumista. Kommentit toistavat varsin samanlaista linjaa kuin aikaisemmin julkaistut jatkoartikkelit, kun tapahtumia kerrataan ja kuvaillaan stadionilla sekä kentällä olleiden reaktioita tapahtuneeseen.

Lähes kaikissa artikkeleissa valokuvissa näytetään joko joukkueiden pelaajia tai valmentajia. Lisäksi kuvissa on nähtävissä hoitohenkilökuntaa ja katsojia yleisössä, mutta he ovat usein nähtävissä vain pelaajien taustalla.

KUVA 1 Tanskalaispelaajien muodostama näkösuoja sairauskohtauksen saaneen Christian Eriksenin ympärille. Kuva: Friedemann Vogel.

Esimerkkinä tällaisista kuvista käytetään kuvassa 1 siteerattua valokuvaa. Valokuva havainnollistaa hyvin, millaisia tarkastelluissa verkkoartikkeleissa julkaistut valokuvat pääasiallisesti ovat. Edustalla näkyy Tanskan maajoukkueen pelaajia, taustalla hoitohenkilökuntaa ja yleisöä. Vastaavat valokuvat luokiteltiin toimittajien havainnot -teemaan, koska niissä ainoastaan välittyvä kuvissa esiintyvien ihmisten kehonkieli ja ilmeet. Analysoiduissa verkkoartikkeleissa julkaistut valokuvat ovat verrannollisia kuvan 1 valokuvaan. Joitakin poikkeuksia valokuvissa on, mutta näitä yksittäisiä valokuvia tarkastellaan suurellinen kuvailu -teeman alla.

Seuraavaksi analysoidaan eroavaisuuksia havainnoinnissa. Liveseurannoissa huomionarvoista on Helsingin Sanomien (1.) verrattain pitkä julkaisutauko, joka kesti tunnin ja kahdeksan minuuttia. Iltalehden (1.) pisin tauko on 14 minuuttia ja Ylen (1.) kymmenen minuuttia. Tarkasteltavalla aikavälillä Helsingin Sanomien seurannassa julkaisijana on pääasiallisesti yksi toimittaja. Iltalehden seurannasta ei selviä kumpi jutun kirjoittajiksi merkatuista toimittajista on julkaissut päivityksen. Ylen artikkelissa on selvää eroa toimittajien äänen välillä ja eri julkaisijat ovat nähtävissä artikkelissa. Kaikilla on kuitenkin ollut useampia toimittajia havainnoimassa tapahtumia.

Ylen liveseurannassa tapahtumia havainnoidaan kahta muuta mediaa enemmän, kun muun muassa kerrotaan Suomen valmennusjohdon keskustelevan ja kuvaillaan yleisön toivovan kädet ristissä hyviä uutisia. Muista poiketen Yle palauttaa tapahtumat kentälle vahvemmin, kun ottelun jatkaminen lähenee. Tarkasteltavista medioista Iltalehden seurannassaan käyttämä kieli on selvästi hillityintä. Tähän aiheeseen palataan seuraavassa luvussa, kun käsitellään suurellinen kuvailu -teema.

Jatkoartikkeleissa eroa tuo se, että Helsingin Sanomat haastattelee jatkoartikkelissaan (2.) tanskalaista isää ja poikaa Kööpenhaminassa. Artikkelissa kuvaillaan heidän reaktioitaan tapahtuneeseen. Poikkeavan jutusta tekee myös se, että valokuvassa ei näytetä kentän tapahtumia. Valokuvassa on mielteliään näköinen poika ja suupieliään käsillä pitelevä isä. Iltalehden jatkoartikkelissa (5.) tekstisisällöissä ei ole eroavaisuuksia, mutta muista verkkoartikkeleissa käytetyistä valokuvista poiketen yhdessä kuvista on Suomen pääministeri Sanna Marin, joka kommentoi tapahtunutta Twitterissä.

Aiemmin tarkastelluiden artikkeleiden lisäksi Iltalehti on julkaissut kaksi artikkelia muita medioita enemmän. Iltalehden julkaisujärjestyksessään neljäs artikkeli (4.) antaa neuvoja tapahtuneen käsittelemiseen lapsen kanssa. Tässä artikkelissa ei kaikista muista artikkeleista poiketen kuvailla, mitä kentällä on hetkeä ennen tapahtunut. Kuudennessa artikkelissaan (6.) Iltalehti on haastatellut ensihoidon ylilääkärinä, joka kertoo mikä olisi voinut aiheuttaa Eriksenin kaatumisen. Huomionarvoista artikkelissa on, että Iltalehti hyödynsi omaa tiedonhankintaansa, haastattelua. Myös Helsingin Sanomat ja Yle ovat julkaisseet

verrannolliset artikkelit, mutta myöhemmin tai muulla kuin verkkosivujensa urheiluosastolla. Siksi niitä ei tarkastella tässä tutkimuksessa.

Kommenteissa eroavaisuuksia on vähän. Suurin vaikuttava tekijä on 57 minuutin ero julkaisuajankohdassa. Iltalehden kommentin (3.) julkaisun aikana hoitotoimenpiteet kentällä olivat vielä käynnissä, kun taas Helsingin Sanomien (3.) julkaistessa omansa Eriksenin tilan oli kerrottu olevan vakaa.

Yhteenvetona toimittajien havainnoista todettakoon, että kaikkien medioiden live seurannoissa pyritään kertomaan, mitä muut pelaajat tekivät, miten yleisössä reagoitiin ja mitä stadionilla tapahtui. Lisäksi Eriksenin hoitotoimenpiteitä ja hänen ympärillään tapahtuvia asioita kuvaillaan sanallisesti. Toimitukset eivät esimerkiksi näytä julkaistuissa valokuvissa Eriksenin elvyttämistä tai muita hoitotoimenpiteitä, vaan hyödyntävät ainoastaan toimittajien havaintoja. Live seurannassaan Yle (1.) havainnoi eniten kentän tapahtumia, Helsingin Sanomat (1.) omassaan vähiten. Live seurantojen analyysin myötä voidaan todeta, että tapahtumien kuvailu oli pääasiallinen tapa käsitellä sairauskohtausta tapahtumahetkellä. Jatkoartikkeleissa käsitellään samoja aiheita varsin samalla tavalla. Kaikissa artikkeleissa kerrataan kentän ja stadionin tapahtumia paitsi yhdessä. Jatkoartikkeleissa suurimpien eroavaisuuksien voidaan katsoa olevan eri siteeratut tahot, vaikka niissä on paljon samankaltaisuuksia. Julkaistut kommentit ovat näkökulmallisesti hyvinkin samanlaiset. Käytetyissä valokuvissa on selkeästi noudatettu varsin samanlaista linjaa, että näytetään mieluusti pelaajia, valmentajia, yleisöä ja henkilökuntaa, mutta ei sairauskohtauksen saanutta Erikseniä. Yksiselitteisesti voidaan todeta, että toimitukset ovat halunneet kertoa lukijoille, mitä stadionilla ja tv-kuvissa kullakin hetkellä oli toimittajien havaittavissa.

5.1.2 Suurellinen kuvailu

Suurellisen kuvailun teemassa tarkastellaan verkkoartikkeleissa käytettyjä vahvistussanoja ja kielikuvallisia ilmaisuja. Tällaisiksi arvioitiin vahvistussanat, kuten ”hyvin” tai ”todella” ja tapahtuneen korostaminen kielikuvallisilla ilmaisuilla. Lisäksi analysoidaan verkkoartikkeleiden

hillittyä tai suurellista sävyä. Hillityksi sävyksi katsottiin tapahtuman selostaminen neutraalisti ja suurelliseksi taasen tapahtuneen merkityksen korostaminen – ikään kuin sydämenpysähdys siirtäisi kaiken muun syrjään. Esimerkiksi Yle kirjoittaa live seurannassaan (1. julkaistu artikkeli) näin:

Suomen pelaajat odottavat kauhistuneina kentän laidalla, mitä oikein tapahtuu. Totaalisen shokeeraava ja hämmentävä tilanne. Jalkapallo on Parkenilla yhtäkkiä maailman vähäpätöisin asia.

Ylen live seuranta on muihin medioihin verrattuna suurellisin käytetyn kielen suhteen. Sydämenpysähdysten korostaminen ”totaalisen shokeeraavana” on suurellista kuvailua, kuten myös se, että jalkapallo on yllättäen ”maailman vähäpätöisin asia”. Etenkin hetkiä Eriksenin kentälle kaatumisen jälkeen vahvistussanoja käytetään paljon. Lisäksi artikkelissa käytetyt adjektiivit ovat verrannollisesti painokkaimmat: ”Piinaava ja karmea hiljaisuus vallitsee stadionilla edelleen”. Myös verrokeista poiketen Ylen toimittajan ajatukset tuodaan vahvasti esiin, kun hän ”ihmettelee suuresti” ja kertoo kylmien väreiden kulkevan ”pitkin selkäpiitä”. Lisäksi toivotaan; ”kunpa vain se pahin ei olisi tapahtunut”. Seurannan edessä kielestä tulee hillitympää, kun vahvistussanoja ja kielikuvallista ilmaisua käytetään vähemmän. Myös Helsingin Sanomien live seurannassa (1.) vahvistussanoja käytetään jonkin verran. Iltalehti taasen ei käytä live seurannassaan (1.) vahvistussanoja, eikä kielikuvallisia ilmaisuja.

Jatkoartikkelissaan Iltalehti (2.) hieman poikkeaa live seurantansa hillitystä linjasta. Eriksenin kerrotaan tuupertuneen ”täysin yllättäen”, minkä myötä ottelu keskeytyi ”pelottavaan tilanteeseen”. Muilta osin artikkeli mukailee Iltalehden aikaisempaa hillittyä linjaa. Helsingin Sanomat kertoo jatkoartikkelissaan (2.) ottelun saaneen ”dramaattisen käänteen”, kun Eriksenin sydämenpysähdys tapahtui. Otsikkoon nostettu sitaatti ”koko turnauksen perumista pitäisi miettiä” tiivistää hyvin artikkelin sisältöä. Juttu on hillitty, mutta suurellisen kuvailun teema on nähtävissä mainitussa sitaatissa.

Ylen jatkoartikkeli (2.) on live seurantaa hillitympi. Otsikossa ottelun kerrotaan saaneen ”dramaattisen käänteen”, mutta muuten artikkeli ainoastaan kertoo kentän tapahtumia ja siteeraa virallisten tahojen tietoja. Iltalehti vahvistaa tapahtuneen vakavuutta kuudennessa artikkelissaan (6.), kun tilanteen todetaan olleen ”todella pelottavan” näköinen. Ylen kolmannessa artikkelissa (3.) hyödynnetään vahvistussanoja ja suurellista kuvailua:

Kun tieto Eriksenin voinnin kohenemisesta kantautui Kööpenhaminan Parkenille, suomalaiset ja tanskalaiset kannattajan aloittivat tyylikkään yhteishuodon. Yhteinen hengennostatus sai valtaiset suosionsoitukset.

On syytä mainita, että tämä on minun eli tutkimusta tekevän henkilön kirjoittama artikkeli. Artikkelin analyysin suhteen on mahdollista, että suhtaudun siihen eri tavalla kuin muihin verkkoartikkeleihin. Artikkelia kuitenkin tarkasteltiin samalla koodauksella ja samoilla teemoilla kuin kaikkia muitakin artikkeleita. Esimerkkinä olevassa tekstikohdassa sanavalinnat ”tyylikkään” ja ”valtaiset” suurellisesti korostavat yleisön yhteishengen merkitystä tilanteessa.

Helsingin Sanomien (3.) ja Iltalehden (3.) kommentoissa on vahvistussanoja ja suurellista kuvailua. Helsingin Sanomat muun muassa sanoo ottelusta tulleen ”ikimuistoinen aivan vääristä syistä”. Lisäksi toivotaan, ettei ”pahin mahdollinen, pelaajan kuolema” olisi tapahtunut. Kyseisessä kohdassa käytetään niin vahvistussanaa kuin kielikuvallista kuolemaan viittaavaa ilmaisua ”pahin mahdollinen”. Kuoleman todennäköisyyttä kuitenkin hillitään artikkelissa toteamalla, että Eriksenin tila on vakaa. Iltalehden kommentissa todetaan, että kyseessä piti olla ”suuri suomalainen urheilujuhla”, josta tuli ”täysin yhdenmukaista” Eriksenin kaatuessa ”rakastamansa Parkenin nurmelle”.

Kolmen käytetyistä valokuvista katsotaan lukeutuvan suurellisen kuvailun teemaa. Tämän analysoitiin liittyvän teemaan, koska kuvissa on nähtävissä Eriksenin kasvot. Täten valokuva poikkeaa selvästi muista julkaistuista kuvista, joissa on vältetty Eriksenin näyttämistä. Iltalehti on julkaissut kahdessa jatkoartikkelissaan (4. ja 5.) saman kuvan, jossa Eriksenin kasvot näkyvät oikealta puolelta. Kuvasta on nähtävissä, että hänen kasvoillaan on happinaamari. Toinen kuvista on Ylen jatkoartikkelissaan (2.) julkaisema. Valokuvassa Eriksen pitää kättä otsallaan ja hänellä on kasvoillaan happinaamari. Myös Helsingin Sanomat (1.) on julkaissut vastaavanlaisen valokuvan, joka on nähtävissä kuvassa 2.

KUVA 2 Erikseniä kuljetetaan paareilla pois Parken-stadionin jalkapallokentältä. Kuva. Friedemann Vogel.

Valokuva havainnollistaa hyvin, millaisia tarkastelluissa verkkoartikkeleissa julkaistut valokuvat olivat. Valokuvasta on myös selkeästi nähtävissä, että Eriksenin silmät ovat auki ja hänen kätensä on otsalla. Vastaavien kuvien kuvateksteissä todetaan, että Eriksen vietiin kentältä pois paareilla. Verrannolliset valokuvat ovat poikkeavia muusta julkaistusta kuvastosta, ja kuvat ovat ensimmäisiä julkaistuja kuvia Eriksenistä sairauskohtauksen jälkeen suomalaisessa mediassa. Näiden syiden takia edellä mainittujen valokuvien katsottiin lukeutuvan suurellisen kuvailun teemaan.

Yhteenvetona suurellisen kuvailun teemasta todettakoon, että kaikilla medioilla havaittiin suurellista kuvailua Eriksenin sydämenpysähdyksen käsittelyssä. Vahvistussanat ja kielikuvalliset ilmaisut korostivat tilanteen dramaattisuutta, mutta kuitenkin kunnioittivat tilannetta. Verkkoaineistossa ei analyysin myötä havaittu artikkelia, joissa olisi loukattu uhria tai muita läsnäolijoita. Suurellisen kuvailun teema on kuitenkin tässä tutkielmassa kiinnostava johtopäätösten tekemisen kannalta, sillä teemaan lukeutuva aineisto nousi esiin tutkimushaastattelussa, joihin syvennytään luvussa 5.2.

5.1.3 Siteeraus

Siteeraus-teema tarkastelee toimitusten verkkoartikkeleissaan siteeraamia osuuksia.

Siteerauksella viitataan verkkoartikkeleiden tekstisisältöihin, joissa lainataan suoraan tai epäsuorasti tietoa lähteistä. Lähteitä ovat niin virallisten tahojen tiedotteet, muut uutismediat kuin julkisuuden henkilöiden sosiaalisessa mediassa julkaisemat päivitykset.

Siteeraaminen korostui Eriksenin sydämenpysähdyksen käsittelyssä. Verkkoartikkeleiden pohjalta vaikuttaa siltä, että lähes kaikki ottelutapahtumaan ja Eriksenin vointiin liittyvät tiedot löytyivät joko tanskalaisista uutismedioista tai virallisten tahojen tiedotteista.

Esimerkiksi Iltalehti siteeraa live seurannassaan (1. julkaistu artikkeli) Euroopan jalkapalloliitto Uefaa:

Uefa kertoo, että Eriksenin hätätapauksen vuoksi Suomen ja Tanskan joukkueet ja ottelun erotuomaristo ovat pitäneet kriisikokouksen.

Myös Yle siteeraa live seurannassaan (1.) läpi tarkasteltavan aikavälin useita lähteitä, kuten Tanskan uutistoimisto Ritzautta. Helsingin Sanomien seurannassa (1.) on julkaistu samoja tietoja kuin Iltalehden ja Ylen siteeraamissa lähteissä, mutta tiedoille ei kuitenkaan kerrota lähdeä. Lisäksi Iltalehti ja Yle ovat upottaneet live seurantaansa esimerkiksi Suomen ja Tanskan jalkapalloliittojen julkaisuja Twitteristä, kun taas Helsingin Sanomat ei.

Jatkoartikkeleissa siteeraus näyttyy merkittävimppänä tiedonhankinnan keinona kaikilla toimituksilla. Esimerkiksi Iltalehti nojaa ensimmäisessä jatkoartikkelissaan (2.) lähes täysin siteerattuun sisältöön:

Euroopan jalkapalloliitto Uefa ilmoitti myöhemmin Eriksenin olevan sairaalassa ja hänen tilansa olevan vakaa. Eriksenin agentti raportoi hyviä uutisia pelaajasta. Pelaaja ei ole enää vaarassa. Lisäksi hän on pystynyt puhumaan sairaalassa. Tanskan jalkapalloliiton puheenjohtaja Peter Möller kertoi Eriksenistä lisätietoja DR Nyhederille.

Kaikki urheilutoimitukset siteeraavat julkisuuden henkilöitä pääasiallisesti yhdessä jatkoartikkeleistaan. Niin Helsingin Sanomat (4.), Iltalehti (5.) kuin Yle (3.) kertovat ihmisten

sosiaalisessa mediassa yhdistäneen voimansa ja toivottavan Eriksenille pikaista paranemista. Lisäksi Iltalehden julkaisujärjestyksessään neljäs artikkeli (4.) pohjautuu täysin julkisuuden henkilön, lapsiasiavaltuutettu Elina Pekkarisen, siteeraamiseen. Artikkelissa toistetaan lapsivaltuutetun Twitterissä julkaiseman päivityksen neuvot siitä, miten aiheesta kannattaisi puhua lapsiperheissä. Helsingin Sanomien (3.) ja Iltalehden (3.) kommentoissa lähteitä ei siteerata.

Yhteenvetona siteerauksesta todettakoon, että kaikki tarkasteltavat mediat siteerasivat useita lähteitä. Suomalaiset urheilutoimitukset käyttivät tankalaismedioiden tietoja muiden virallisten tahojen tiedotteiden ohella faktojen tarkistamiseen. Täten lähdesuhteiden merkitys on voinut heijastua suomalaistoimituksiin, mutta niiden merkitys ei ole ollut vahvasti korostunut. Eriksenin sydämenpysähdyksen uutisointi ei oletettavasti vaatinut suomalaistoimituksilta lähdesuhteita tai aiheuttanut edellä mainitun kaltaista ”syrjään siirtämisen vaaraa” urheilutoimittajille. Siteeratut tahot ovat jalkapalloliitot, tanskalaiset uutismediat ja kansainväliset uutistoimistot. Julkisuuden henkilöiden reaktiot korostuivat kaikilla tarkasteltavilla toimituksilla yhdessä jatkoartikkeleista. Siteeratuissa tiedoissa on paljon asioita, jotka olivat merkittäviä Eriksenin sydämenpysähdyksen seurausten kertomiseen. Siteeraaminen tuotti merkittävän osan sairauskohtausta käsitellyiden verkkoartikkeleiden sisällöistä.

5.1.4 Spekulointi

Neljäs ja viimeinen verkkoartikkeleita analysoidessa esiin noussut tema on spekulointi. Spekuloinnilla viitataan Eriksenin sydämenpysähdyksen mahdollisilla vaikutuksilla arvuutteluun. Nämä spekulatiiviset puheet koskevat esimerkiksi Eriksenin sairauskohtauksen vakavuutta ja Tanska–Suomi-ottelun jatkumista. Helsingin Sanomat arvuuttelee live-seurannassaan (1.) ottelun kohtaloa: ”Vaikea on kuvitella, miten peliä voitaisiin jatkaa tämän jälkeen”. Myös Ylen seurannassa (1.) spekuloidaan useaan otteeseen ottelun jatkoon olevan epävarmaa. Iltalehti taas ei live-seurannassaan (1.) alkanut spekuloida tapahtumilla.

Jatkoartikkeleissa spekulatiivinen kieli on nähtävissä vain kahdessa kohdassa. Helsingin Sanomien artikkelissa (2.) haastatellut tanskalaiskannattajat spekuloiivat jopa koko turnauksen jatkamisella. Helsingin Sanomat korostaa spekulatiivista puhetta otsikkoon nostetulla sitaatilla: ”Koko turnauksen perumista pitäisi miettiä”. Myös Iltalehden jatkoartikkelissa (6.) spekuloidaan: ”Pahin skenaario tilanteessa on tietenkin se, että pelaaja menehtyy”.

Niin Helsingin Sanomien (3.) kuin Iltalehden (3.) kommentit hieman spekuloiivat tapahtuneella. Helsingin Sanomien artikkelissa toistetaan aiemminkin mainittu pelko Eriksenin menehtymisestä. Lisäksi Iltalehden kommentissa arvuutellaan tulevalla: ”On täysin yhdentekevää, miten – jos mitenkään – Suomen arvokisadebyyttiä jatketaan”.

Yhteenvedon spekuloinnista todettakoon, että tarkasteltavat mediat toivat esiin huolen Eriksenin sairauskohtauksen vakavuudesta, mutta etenkin arvuuttelun ottelun jatkamisen. Tilanteessa vähäpätöisemmältä vaikuttava ottelun kohtalo oli tietenkin mielenkiintoinen aihe suomalaisesta ja urheilullisesta näkökulmasta katsottuna. Sitä oli todennäköisesti myös helpompi puntaroida hetkiä sairauskohtauksen jälkeen kuin Eriksenin tilannetta. Silti spekulatiivisessa puheessa käsiteltiin tanskalaispelaajan mahdollista menehtymistä, joka varmasti oli olennainen huolenaihe, mutta samalla kyseenalaistettava lähestymistapa Eriksenin sairauskohtauksen käsittelyyn. Kyseenalaistettava siksi, koska noinkin lyhyellä aikavälillä, alle kaksi tuntia sairauskohtauksesta, ei voitu varmasti tietää, mitä hetkiä ennen oli tapahtunut. Vasta seuraavana päivänä kerrottiin, että Eriksen sai sydämenpysähdyksen.

5.2 Tutkimushaastattelut

Haastatteluiden analyysin myötä aineistosta nousi esiin neljä pääteemaa, jotka nimettiin seuraavasti: ennakko-oletukset, työprosessien muutos, uutisoinnin eettisyys ja vaikutus toimitustyöhön jatkossa. Määritellyt teemat mukailevat teemahaastatteluiden runkoa (liite 2). Teemoilla pyrittiin helpottamaan tutkimuskysymykseen vastaamista ja tekemään aineiston kokonaisuuden hahmottamisesta selkeämpää. Teemat usein ristesivät ja tulivat haastatteluissa esiin yhtäaikaaisesti. Haastateltavien näkemyksissä oli paljon samankaltaisuuksia, mutta myös

eroavaisuuksia on havaittavissa. Haastateltavat olivat Helsingin Sanomien urheilun esihenkilö Erkki Kylmänen, Iltalehden urheilun uutispäällikkö Markku Saarinen ja Ylen urheilun toimituspäällikkö Elisa Jussila. Tässä luvussa läpikäydään haastatteluista esiin tulleita teemoja, joita havainnollistetaan suorilla lainausosioilla haastatteluista.

On syytä lyhyesti määritellä etätyö ja etäjohtaminen, koska kaikki haastatellut esihenkilöt olivat eri paikassa kuin heidän verkkotoimituksensa työntekijät. Etätyö on ansiotyötä, jota tehdään työpaikan ulkopuolella (Vilkman 2016, luku 1). Sille ominaista on tietotekniikan käyttö työn tekemiseen. Esihenkilöiden työnkuvaan olennaisesti liittyy etäjohtaminen, joka on edellä mainitun työntekemuodon johtamista. Etäjohtaminen edellyttää hyvää ihmisjohtamisen taitoa sekä tieto- ja viestintäteknologioiden hyödyntämisen taitoja. Etäjohtamiseen ei ole yksiselitteisiä oikeita toimintatapoja, vaan työyhteisön on syytä kokeilla ja keskustella, jotta toimiva työskentelytapa löytyy yhdessä. (mp.)

5.2.1 Ennako-oletukset Tanska-Suomi-ottelun etenemisestä

Tutkimukseen haastatellut esihenkilöt kertoivat työskennelleensä ennalta sovituisissa työvuoroissa. He eivät siis liittyneet toimitustyön mukaan vasta, kun Erikseenin sydämenpysähdys tapahtui. Haastatelluiden ennako-oletusten mukaan kyseessä piti olla tavallinen ottelutapahtuman seuranta, johon oli vain panostettu tavallista enemmän pelin suomalaisittain merkittävän luonteensa vuoksi. Panostamisen syynä kerrottiin olleen Suomen miesten jalkapallomaajoukkueen ensimmäinen arvoturnausottelu. Helsingin Sanomien urheilun esihenkilö Erkki Kylmänen kuvaili otteluun valmistautumista:

Käytännössä oltiin tuplaresursseilla ja vähän ylikin liikkeellä. Meillä oli isot ennakkosysteemit ja -liitteet ja kaikkea. Eihän me olla ikinä semmoisia tehty jalkapallokisoista niin isosti kuin mitä me nyt teimme. (Kylmänen/HS)

Kaikilla tutkimukseen valituilla toimituksilla on selkeät journalistiset rutiinit tärkeiksi määrittelemiensä ottelu- tai urheilutapahtumien seurannassa. Koska tässä tutkimuksessa tarkastellaan Tanska–Suomi-ottelun käsittelyä, jatkossa puhutaan vain ottelutapahtumasta.

Tärkeiden tapahtumien määrittely hieman erosi toimituksittain, mutta tämä ei korostu tässä tutkimuksessa, sillä kaikkien mielestä kyseinen ottelu täytti tärkeän ottelutapahtuman piirteet. Tärkeiden ottelutapahtumien seurannassa kaikissa toimituksissa noudatetaan määriteltävissä olevaa toimitustyön rutiinia: ennakkojuttu, live seuranta, otteluraportti, kommentti tai näkökulma ja mahdollisesta kiinnostavasta pelin sisäisestä tapahtumasta oman artikkelin kirjoittaminen. Kaikissa toimituksissa myös live seurannan kärkeen tulee ottelutapahtumia summaava osio. Kaikkien haastateltavien mukaan journalistiset rutiinit ovat tärkeässä osassa ottelutapahtuman käsittelyä.

Haastateltavat korostivat ottelun olleen historiallinen ja poikkeuksellinen tapahtuma jo ennen pelin alkua ja Erikseenin sydämenpysähdystä. Suomen miesten jalkapallomaajoukkueen ensimmäistä arvoturnausottelua oli pohjustettu päiväkausia. Kaikki toimitukset olivat varmistaneet, että heillä on riittävästi työvoimaa ottelun aikana, jotta kukaan ei joutuisi tekemään kahta työtehtävää samanaikaisesti ja kaikilla toimittajilla olisi selvä kuva työroolistaan. Iltalehden urheilun uutispäällikkö Markku Saarinen kertoi työnkuvastaan:

Minullehan (Suomi-Tanska-ottelun) päivä oli sellainen, että siinä piti olla se kovin työ tehtynä jo siinä vaiheessa, kun peli alkoi. Työjohdolla ei ole yleensä siinä hirveästi mitään muuta kuin katsoa päältä, että kaikki skulaa (toimii) ja reagoidaan johonkin tapahtumiin. (Saarinen/IL)

Haastateltavat olivat sitä mieltä, että live seurantaa päivittävä toimittaja voi päättää artikkelin sisällöstä. Yle urheilun toimituspäällikkö Elisa Jussilan mukaan ”peli vie ja meidän pitää pystyä reagoimaan”.

Niin kauan, kun kysymyksessä on puhtaasti ottelu, niin toimittajalla on vastuu ja vapaus julkaisuista. Sitten, jos syntyy uutistapahtuma, joka kaipaa linjausta, niin siihen tarvitaan muidenkin mielipiteitä. (Jussila/Yle)

Kaikki haastateltavat vahvistivat näkemyksen siitä, että Erikseenin koettiin olevan Tanskan tähtipelaaja. Tiedossa oli hänen arvonsa niin Tanskan maajoukkueelle kuin koko jalkapalloyhteisölle. Erikseenin uskottiin olevan yksittäisenä pelaajana tunnistettavin ja tärkein hahmo Tanskan joukkueessa. Pelaaja, joka pystyy pelillisillä taidoillaan määräämään ottelutapahtumat.

5.2.2 Sydämenpysähdyksen myötä tapahtunut työprosessien muutos

Haastatelluille selvisi omien sanojensa mukaan nopeasti illan työroolinsa, kun Erikseen sai sydämenpysähdyksensä. Haastatellut kertoivat, että sydämenpysähdyksen tapahduttua piti päättää, mitä julkaistaan tai mitä ei julkaista. Helsingin Sanomien urheilun esihenkilö Kylmänen teki toimenkuvaansa kuuluvia työtehtäviä, mutta kuvaili olleensa ”kaksinaisessa roolissa”, koska hän oli paikan päällä Kööpenhaminassa.

Enemmän huolehdin siitä, mitä me sieltä (Tanskasta) pystytään tekemään, kuin siitä, että miten juttuja julkaistaan ja minkälaisella otsikolla. Kaikki tämmöinen (julkaisupäätökset) on uutispäällikön heiniä yleensäkin. (Kylmänen/HS)

Kylmänen sanoi ensimmäisenä sopineensa työnjaosta toisen stadionilla olleen Helsingin Sanomien toimittajan kanssa, sillä sairauskohtauksen tapahduttua kaikki meni ”aika tavalla uusiksi”. Hän myös kertoi laittaneensa kotitoimituksessa työskennelleet ”miettimään, mitä tarvitaan vähän lisää ja minkälaisia juttuja paikan päältä voidaan tehdä”. Kylmänen itse keskittyi kertomaan, mitä Erikseenille tapahtuu ja kuvailemaan stadionin tunnelmaa esimerkiksi kannattajia haastatteleamalla.

Myös Ylen Jussila ja Iltalehden Saarinen kertoivat tehneensä toimenkuvaansa kuuluvia työtehtäviä, mutta tuona iltana linjauksia jouduttiin tekemään enemmän ja nopeammin kuin esimerkiksi ottelutapahtuman edetessä odotetulla tavalla. Jussila sanoi linjanneensa ”monia asioita, monissa välineissä”, koska vastasi verkkotoimituksen lisäksi radion ja television sisällöistä. Koska Yle omisti Suomessa ottelun lähetysoikeudet, ensimmäinen asia, jonka Jussila linjasi, oli Erikseenin lyhyhistymisen näyttäneen videoleikkeen julkaisu. Vaikka tässä tutkimuksessa ei lähetyskuvaa tarkastella, on syytä mainita Jussilan näkemys työnkuvastaan. Julkaisupäätöksen eettisestä näkökulmaa tarkastellaan myöhemmin luvussa 5.2.3. Iltalehden Saarinen myös kuvaili, miten hän oli ajatellut ottelun etenevän:

Olimme varautuneet siihen, että Suomi häviäisi suhteellisen pahasti. -- Ennako-oletus taisi olla jotenkin tällainen, että jos Suomi nyt saa maalin, niin sitten kaikki raketit taivaalle, sitten hehkutetaan oikein kunnolla. (Saarinen/IL)

On syytä mainita, että kaikkien medioiden vastuuhenkilöt olivat fyysisesti eri paikassa kuin edustamansa median verkkotoimituksen toimittajat. Kylmänen työskenteli Kööpenhaminassa, Jussila kertoi olleensa eri osassa toimitusta ja Saarinen sanoi tehneensä etätöitä kotonaan. He kertoivat, että tapahtuneen käsittelyssä sisältöpäätökset tehtiin pikaviestimissä. Kaikki toivat haastatteluissa esiin viestinnän merkitystä.

Haastateltavat sanoivat ymmärtäneensä välittömästi tilanteen vakavuuden, kun Eriksen lyyhistyi kentän pintaan. Yle urheilun toimituspäällikkö Jussilan mukaan sen tajuaamiseen, että kyseessä ei ollut ”kramppi tai jalkavamma”, meni sekunteja. Hänen sanojensa mukaan ottelutapahtuma muuttui hyvin nopeasti ”isoksi uutistilanteeksi”. Jussila sanoi tilanteen poikkeuksellisuutta myös korostaneen, että se tapahtui jalkapallo-ottelussa.

On totuttu siihen, että alppihiihdossa näytetään loukkaantunutta uloslaskijaa tosi pitkään, tosi hartaasti ja näytetään hidastuksia. Tai (kuvin) pyöritellään ralliauton kyydissä ollutta henkilöä. -- Yleisö ei ole tottunut, että jalkapallo on semmoinen laji, jossa tällaista olisi jouduttu näkemään. (Jussila/Yle)

Kaikkien haastateltavien mukaan teksti- ja kuvasisällöissä tapahtui selkeä muutos Eriksen sydämenpysähdyksen myötä. Toimituksissa haluttiin olla tavallista tarkempia julkaistavan tekstisisällön, ja etenkin valokuvien suhteen. Jussila totesi sanoneensa työvuorossa olleille toimittajille, että huhuja ei voida julkaista. Hänen mukaansa pyrittiin uutismaiseen ilmaisuun ”eli vältettiin kielessä dramatiikkaa”. Iltalehden Saarinen sanoi ensimmäisenä tarkistaneensa, että live seuranta, valokuvat, otsikko ja verkon etusivu olivat kunnossa. Saarinen korosti, että hänen tärkein tehtävänsä vastuuhenkilönä oli vastaanottaa kaikki tieto ja suodattaa kullekin toimittajalle se, mitä työn tekemiseen sillä hetkellä tarvittiin. Hän totesi: ”Jos tommoinen määrä infoa tulisi yhdelle toimittajalle, sehän ei pystyisi tekemään työtään”. Saarinen kertoi, että heidän artikkeleissaan tapahtunutta ”kuvailltiin hyvin pitkään tuupertumiseksi”, koska sen tapahtuminen oli ”jokaisen silmin nähtävissä”. Myöskään todennäköisestä sydänkohtauksesta Iltalehdessä ei haluttu puhua, koska tiedon piti olla varmistettua ja virallista. Hän kertoi sanoneensa ottelun live seurantaa tehneelle toimittajalle, että ”nyt ei voida julkaista huhuja”.

Helsingin Sanomien urheilun esihenkilö Kylmänen halusi, että tapahtumista kerrotaan tarkasti ja jatkuvasti, mutta kuitenkin ”tilannetta ja uhria kunnioittaen”. Hän kertoi istumapaikaltaan stadionilla nähneensä Eriksenin koko ajan ja olleensa varma, että kyseessä on ”joko aivoverisuonen katkeaminen tai sydänkohtaus”.

Piti ajatella, mitä me pystytään kertomaan paikan päältä semmoista, mitä televisiosta ei näe eikä kuule, eikä välttämättä (kotikatsomoissa) tiedetä. Se, mitä me yritettiin tehdä, oli tarjota asianmukaista tietoa ja semmoista mahdollisimman faktapohjaista tietoa ilman liikoja spekulatioita siitä, mistä nyt on kyse. Kerrottiin havaintoja stadionilta. (Kylmänen/HS)

Iltalehden Saarisen mukaan kaikki journalistista työtä tehneet tietävät, että tuollaisen tilanteen tapahtuessa esimerkiksi sosiaalisen median kanaviin julkaistaan ”valtava määrä puolitotuuksia”.

Meidän pitää olla nopeita, että heti kun tulee jotain virallista tietoa, niin meidän pitää päivittää sitä salamannopeasti. Eikä voida mokata sitä, koska sitten levitetään väärää infoa, ja se leviää tosi laajalle porukalle, mikä itsessään on todella huono asia. Ja toissijaisesti myöskin huono asia meille mediana. (Saarinen/IL)

Haastateltavien mukaan sairauskohtauksen tapahtuessa tärkein lukijoille selvitettävä asia oli Eriksenin vointi. He kuvailivat kiinnostuksen ja tiedon tarpeen ”räjähtäneen”. Haastateltavat uskovat ihmisten etsineen tietoa tapahtuneesta internetistä, etenkin uutismedioista.

Tärkeimmästä julkaistavasta tiedosta puhuessaan haastateltavat korostivat virallisen ja luotettavan lähteen siteeraamista. Mieluusti vähänkään epävarmalta haiskahtava tieto oli syytä varmistaa toisestakin lähteestä. Lisäksi haastateltavat olivat yhtä mieltä siitä, että tapahtuneella ei saanut mässäillä, nautiskella. Saarinen kertoi seuranneensa Iltalehden verkkosivujen analytiikkaa. Hän kuvaili muutosta näin:

Viidessä minuutissa näki, että verkkosivuilla on porukkaa, joka janoaa tietoa. -- Jotenkin sillä hetkellä kaikki aistit valpastuivat entisestään. -- Etusivun pitää olla kiinnostavin mahdollinen, mutta ennen kaikkea informatiivinen ja luotettava. (Saarinen/IL)

Ylen Jussila kertoi keskittyneensä video- ja valokuvien tarkasteluun. Hän sanoo, että kaikki kuvamateriaali kävi hänen tietokoneensa näytöllä ennen julkaisua. Etenkin Eriksenin näyttämisen kohdalla korostui se, että Jussila halusi olla varma, että ”ihminen ei ole vain silmät auki, vaan myös tajuissaan”.

Siinä kohtaa, kun Eriksen heilautti kättä ja oli selkeästi nähtävissä, että hän on tässä maailmassa, niin (valokuva) päätettiin julkistaa. (Jussila/Yle)

Myös Saarinen mainitsi kyseisen valokuva, jonka julkaisemisen suhteen hän sanoi olleensa varovainen, vaikka se myöhemmin julkaistiinkin. Tekstinä tieto kuitenkin julkaistiin välittömästi Iltalehden verkkosivuilla, sillä hänen mukaansa kyseessä oli ”tiedonsirpale, mitä ei saa muualta” kuin kuvatoimittajien valokuvista. Helsingin Sanomien Kylmänen ei Kööpenhaminasta käsin puuttunut kuvavalintoihin, mutta kertoo jälkikäteen kuulleen, että niitä kotitoimituksessa mietittiin.

Iltalehden Saarinen totesi sairauskohtauksen merkitystä korostaneen, että se tapahtui niin julkisella näyttämöllä eli jalkapallon arvoturnausottelussa. Hänen mukaansa Erikseenin sydämenpysähdys ei itsessään olisi ollut ”maailman mittakaavassa järin merkittävä”, mutta puitteet tekivät siitä ”maailman isoimman uutisen” sillä hetkellä.

Ottelua katsoi miljoonat, kymmenet miljoonat ihmiset ympäri maailmaa. Tätä tilannetta, tällaista karmeaa tapausta, onnettomuutta. (Saarinen/IL)

Saarisen mukaan verkkosivuilla julkaistujen tietojen kiinnostusta lisäsi, kun ”kansainvälinen ohjaaja teki massiivisen virheen” näyttäessään ottelun lähetyskuvassa useita minuutteja Erikseenin elvytystä. Hän huomautti, että jos jalkapallokentälle juoksee itsensäpaljastaja, kamerat suunnataan välittömästi muualle. Lisäksi Saarinen uskoi suomalaisessa viitekehyksessä oleellisen asian olleen, että Ylen televisiossa lähettämässä EM-kisastudiossa ei alkuun tarjottu minkäänlaista tietoa siitä, mitä on tapahtunut. Hän sanoi, että studiossa istuttiin hiljaisuudessa ja näytettiin koosteita aiemmista otteluista.

Tuli semmoinen valtava tyhjiö, mikä piti täyttää. – (Verkossa) täytettiin sellaista tyhjiötä, mitä usein Yleisradio (lähetyksissään) täyttää. -- Vasta niiden koosteputkien jälkeen (kisastudiossa) otettiin selvää, haastateltiin ja kerrottiin katsojille asioita (tapahtuneesta). (Saarinen/IL)

Tässä tutkimuksessa ei tarkastella kansainvälistä lähetyskuvaa tai Ylen tuottaman EM-kisastudion sisältöjä. Saarisen kuvailema tyhjiö kuitenkin selittää ottelua seuranneiden katsojien tiedon tarvetta ja korostaa tiedonhaun siirtymistä internettiin. Myös Helsingin Sanomien Kylmänen totesi, että ”ilmeisesti Ylen lähetyksestä nousi jonkinlainen haloo”, mutta hän ”ei tiedä siitä enempää”, koska ei seurannut ottelua Suomessa. Ylen Jussila ei vastannut televisiolähetyksen sisällöistä, eikä siksi asiaa tarkemmin kommentoinut. Hänen

mukaansa Yle sai lähetyskuvasta paljon palautetta, mutta ”uutissisältöjen osalta ei tullut mitään vyöryä”.

Haastateltavat eivät katsoneet tapahtuneen käynnistäneen kriisitilannetta. Saarinen vertasi Eriksenin sydämenpysähdystä koronaviruspandemiaan, ja totesi pandemian olevan kriisi, josta selviämiseen ihmiset tarvitsevat tietoa päivittäin. Jussila kuvaili tilanteen olleen dramaattinen, mutta pitää kriisiä vääränä terminä kuvaamaan sitä.

Kyseessä oli uutistapahtuma, johon liittyi myös henkeä uhkaava tilanne. Puhutaan vähintäänkin isosta uutistilanteesta, ja nimenomaan siis uutistilanteesta (ei kriisitilanteesta). (Jussila/Yle)

Myös Saarinen ja Kylmänen sanoivat tapahtuneen olleen suuri uutistilanne. Vaikka haastateltavat eivät tulkinneet Eriksenin sydämenpysähdyksen aiheuttaneen kriisitilannetta, sitä kuvailtiin mieleenpainuvaksi. Kylmänen sanoi sairauskohtauksen olleen kuin onnettomuustilanne, jossa uhria auttavat olivat jo paikalla, kun yleisö ja media ”todisti sitä, mitä siellä kentällä tapahtui”. Jussila kertoi olleensa töissä Konginkankaan linja-autoturman ja koulusurmien aikaan, ja vertasi Eriksenin tapauksen menevän samaan ”isojen uutistapahtumien kastiin”. Saarinen totesi Ranskan terrori-iskun olleen hänelle ”korkeakoulu todelliseen kriisitapahtumaan”, ja hän näki Eriksenin tapauksen käsittelyssä samoja piirteitä, vaikka ”tapauksena se oli ihan erilainen”.

Haastateltavien mukaan kyseessä oli ennennäkemätön suomalaisen urheilun tapahtuma, sillä pelattiin Suomen miesten jalkapallomaajoukkueen ensimmäistä arvoturnausottelua. Poikkeuksellisen ottelusta teki Eriksenin sairauskohtaus ja lajikonketti (jalkapallo). Ylen Jussila uskoi, että ”tämä tulee varmasti jäämään vuosikymmeniksi ihmisten mieliin”. Helsingin Sanomien Kylmänen sanoi ottelutapahtuman muuttuneen taisteluksi elämästä:

Yritin tuossa miettiä niin en mä nyt ihan heti muista, että suomalaisessa urheilussa olisi ollut mitään vastaavaa, tai ei varmasti aivan vastaavaa ole ollutkaan. Kyllä se urheilujournalismissa, ja etenkin urheilutapahtumassa, oli hyvinkin poikkeuksellinen. (Kylmänen/HS)

Iltalehden Saarinen ei suoraan sanonut tapauksen olleen ennennäkemätön suomalaisessa urheilujournalismissa. Iltalehden Saarinen sanoi näkemykseensä vaikuttaneen, että journalistinen työ ei poikennut tavallisesta.

Totta kai panokset olivat aika korkealla, lukijoita valtava määrä ja kiinnostus ja tapahtuman dramaattisuus olivat vertaansa vailla. Mutta ei se perustekeminen niin (poikkeuksellista ollut). (Saarinen/IL)

5.2.3 Erikseenin sairauskohtauksen uutisoinnin eettisyys

Haastateltavat kertoivat miettineensä niin kuva- ja sanavalintoja kuin eettistä esitystapaa.

Haastateltavat sanoivat, etteivät missään nimessä halunneet näyttää kuvia Erikseenin hoitotoimenpiteistä, vaikka tekstisisällöissä niistä puhuttiin. Esimerkiksi Yle urheilun toimituspäällikkö Jussila arvioi elvytyksen kuuluneen ”yksityisen tilan piiriin”, minkä takia kuvia siitä ei näytetty. Helsingin Sanomien urheilun esihenkilö Kylmäsen mukaan ihmisten piti saada tietää, mitä tapahtuu, siksi oli ”perusteltua kertoa, että annetaan sydänhieronta, on happinaamarit, defibrillaattori sekä lisähappea”. Iltalehden urheilun uutispäällikkö Saarisen mukaan liioittelulle ja ylisanoille on urheilujournalismissa paikkansa, mutta tilanteen dramaattisuuden takia niille ei ollut tarvetta tuolloin.

Haastateltavat korostivat stadionin tunnelman välittämisen tärkeyttä. Katsojien ja pelaajien reaktioita haluttiin ehdottomasti näyttää lukijoille. Saarinen kuvaili sisältöpäätöksien tekemiseen vaikuttaneita piirteitä näin:

Oli tärkeää kyetä välittämään se tunnelma, mitä siellä koettiin sillä hetkellä. Jalkapallokenttä on mitä julkisin areena, että siinä ei pysty hirveästi liikaa peittelemään. He ovat ammattilaisia, jotka tietävät missä ovat. Ei siinä voi olla niin varovainen, että ajattelisi (Tanskan maalivahti) Kasper Schmeichelin tunteita siinä hetkessä. (Saarinen/IL)

Saarinen myös kertoi, että toimituksessa ei voitu diagnosoida mitään sairautta tai syytä Erikseenin lyyhistymiselle. Hänen arvionsa mukaan sydänkohtaus kuitenkin oli todennäköinen syy, joten aiheesta päätettiin tehdä jatkoartikkeli.

Soitimme ensihoidon ylilääkärille, joka oli erikoistunut kardiologiaan. -- Hänen viestinsä oli, että se (lyyhistymisen syy) on erittäin todennäköisesti sydänkohtaus. Se oli mielestäni hyvin tärkeää lisäinfoa siihen. (Saarinen/IL)

Haastateltavien mukaan Eriksenin sydämenpysähdyksen uutisoinnissa ei tehty virheitä, eikä korjauksia tai oikaisuja jouduttu tekemään. Kaikki vastuuhenkilöt sanoivat seisovansa julkaistujen verkkoartikkeleiden takana. Toimituksissa on myös arvioitu, miten kyseisen illan työskentelyssä onnistuttiin ja kaikki ovat tyytyväisiä työnjälkeen. Jussila kuitenkin mainitsi, että ensimmäisessä Ylen julkaisemassa videopätkässä Eriksenin maassa makaamista näytettiin hänen mielestään liian pitkään.

Leikkasimme sen klipin uudestaan. Lyhennettiin sitä. Muistelen, että (uudessa videopätkässä) siitä lyhyhistymisestä leikattiin sitten nopeammin pois. -- Ei se ollut virhe, vaan osa (sisältö)valintojen tekemistä ja sitä linjaamista. (Jussila/Yle)

Kylmänen uskoi, että kaikkien sairauskohtauksesta tapahtumahetkellä uutisoineiden jutuista varmasti löytyisi kohtia, joista voisi ”mieltä vielä kerran, miten sanansa asetteli”. Iltalehden Saarinen totesi, että ”aina on jollain toisella medialla joku juttu, joka olisi jälkikäteen (ajateltuna pitänyt tehdä)”.

Kilpailevien medioiden voittaminen uutiskilpailussa ei haastateltavien mukaan ollut tärkeää. Mieluummin haluttiin julkaista paikkansapitävää ja luotettavaa tietoa tapahtuneesta. Haastateltavat kertoivat keskittyneensä tilanteen ja tiedotteiden seuraamiseen sekä ”omaan tekemiseen”. Saarinen sanoi uutiskilpailun voittamisen olevan heille aina tärkeää, mutta ”tuossa tilanteessa ei ehtinyt katsoa kilpailijoiden sivuja”. Myös Kylmänen ja Jussila kertoivat, ettei mielessä pyörinyt se, mitä kilpailijat julkaisivat.

5.2.4 Vaikutus toimitustyöhön jatkossa

Haastateltavat eivät koe Eriksenin sydämenpysähdyksen vaikuttaneet suoranaisesti toimitustyön rutiineihin. Esimerkiksi ottelutapahtumien seurannan rutiineihin ei ole tullut muutoksia. Haastateltavat ovat yhtä mieltä siitä, että tapahtuma on ollut ainutlaatuinen ja opettavainen. Helsingin Sanomien urheilun esihenkilö Kylmänen uskoi, että jatkoa ajatellen opittiin paremmin varautumaan vastaavanlaisiin tapahtumiin. Iltalehden urheilun uutispäällikkö Saarinen totesi Eriksenin sydämenkohtauksen olleen ”monelle toimittajalle isoin yksittäinen uutistapahtuma, missä he ovat olleet mukana”. Yle urheilun

toimituspäällikkö Jussila sanoi, että vastaavanlaisissa tilanteissa pyritään ”jatkossakin olemaan ammattimaisia ja kunnioittamaan ihmisiä”. Jonkinlaisia näkyviä vaikutuksia kuitenkin tunnistettiin. Jussila mukaan Ylen työnjohdossa on jälkikäteen keskusteltu viestinnästä eli ”kenelle tieto kerrotaan ja miten tieto saadaan kaikille”. Saarinen sanoi, että kaikki mukana olleet saivat visuaalisuuteen oppia, ”että miltä etusivun pitää näyttää tuollaisessa tilanteessa”. Kylmäsen mukaan toimituksessa huomattiin liveseurannan olevan ”kaikkein paras ja ylivoimaisesti nopein uutisväline”, jos jotain vastaavaa tapahtuu.

Tarkasteltavilla toimituksilla ei ollut ennalta toimintasuunnitelmaa vastaavan tilanteen varalle, eikä sellaista ole myöhemminkään tehty. Kylmänen sanoi, että toimituksessa mietittiin yhdessä, voisiko olla olemassa ”jonkunäköinen koodisto (toimintasuunnitelma) tällaisia tilanteita varten”. Jussila sanoi, että jonkinlaisen ohjekirjan tekeminen olisi todennäköisesti ”hyvin hankalaa”. Kaikki haastateltavat totesivat, että toimittajalla pitää yksinkertaisesti vain olla kokemusta uutistilanteesta. Toimittaja on työtä tehdessään kerryttänyt journalistista osaamistaan, ”jonka pitää tulla selkärangasta”. Iltalehden Saarinen kuvaili asiaa näin:

Tuollaisessa tilanteessa ei voi alkaa opettamaan ketään, että miten nyt pitää toimia. -- Jos alkaisi lennosta keksiä jotain periaatteita meidän journalismillemme, siitä ei oikein tulisi mitään. Kyllä sen (osaamisen) pitää olla iskostunut aika syvälle. (Saarinen/IL)

Haastateltavat kertoivat, että tapahtuneen käsittelystä ei tullut tavallista enempää palautetta. Saarinen kertoi, että palaute oli ymmärrettävää tilanteen dramaattisuuden takia. Hän mainitsi, että esimerkiksi paikan päällä olleen toimittajan kommentin pohjalta sanottiin toimituksen mässäilevän asialla ja keräävän klikkejä. Jussila totesi, että ottelutapahtuman välittäjänä Yle sai paljon palautetta kansainvälisestä lähetyskuvasta, mutta uutisisältöihin palautetta ei kohdistettu. Kylmänen sanoi, että positiivista palautetta tuli paljon, mutta negatiivisia asioita ei ”minulle asti ainakaan ole tullut”. Hän myös kertoi lukijoiden olleen ”osaa ottavia ja huolehtivia”, kun toimittajat joutuivat tilannetta käsittelemään.

Eriksenin sairauskohtauksen käsittelyä on läpikäyty kaikissa toimituksissa, vaikkakin eritasoisesti. Ylen Jussila kertoi, että tapahtumasta on käytäväkeskusteluiden lisäksi puhuttu myös virallisemmin. Ylen toimituksen väelle on tarjottu psykologista ensiapua, mahdollisuus keskustella mielenterveyden ammattihenkilön kanssa. Saarisen mukaan keskitettyä

palautekeskustelua ei koettu tarpeelliseksi, mutta epävirallisemmin tapahtuneesta puhuttiin paljon. Hän sanoi erikseen keskustelleensa paikan päällä olleen Iltalehden toimittajan kanssa.

Todettiin vaan, että eihän tuollainen unohdu tietenkään koskaan. Tietysti tilannetta helpotti, kun aika nopeasti kävi ilmi, että pelaajan vointi on hyvä. (Saarinen/IL)

Helsingin Sanomien Kylmänen kertoi, että stadionilla työskennelleet toimittajat keskustelivat keskenään ja ”tarjosivat henkistä tukea puolin ja toisin” heti tapahtuneen jälkeen. Hän totesi myös kotitoimituksen urheiluväen kanssa läpikäyneensä asiaa. Kylmänen lisäsi, että koko Helsingin Sanomien toimitusorganisaation tasolla jälkipuintia olisi kuitenkin kaivattu.

Olisi voinut tulla enemmän keskustelua siitä, että kuinka järkyttävä se tilanne oli, ja miten sen hoitaminen meni. Semmoisia toiveita tuli kisojen jälkeen, koska se oli niin poikkeuksellinen tilanne ja oikeasti se järkytys oli niin suuri. Harvemmin sitä nyt katsoo, kun ihminen kamppailee elämästään siinä kaikkien silmien alla. -- Kyllähän me (urheilutoimituksen kanssa) keskenämme sitä tehtiin. Se kyllä täytyy myöntää, että se (koko organisaation jälkipuinti) varmaan jäi liian vähälle. (Kylmänen/HS)

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tässä maisterintutkielmassa pyrittiin selvittämään, miten Helsingin Sanomien, Iltalehden ja Ylen urheilutoimituksissa käsiteltiin tanskalaisjalkapalloilija Christian Eriksenin sydämenpysähdystä. Tarkasteltiin, miten tapahtunut uutisoitiin näiden medioiden verkkosivuilla sairauskohtausta seuranneen noin kahden tunnin aikana, jonka jälkeen keskeytynyt jalkapallo-ottelu jatkui. Lisäksi uutisoinnin sisältöpäätösten tekemistä selvitettiin teemahaastatteluiden avulla. Tutkimusongelmaa lähestyttiin seuraavin tutkimuskysymyksiin:

1. Millaisin kuva- ja sanavalinnoin Christian Eriksenin sydämenpysähdystä käsiteltiin Helsingin Sanomien, Iltalehden ja Ylen verkkosivujen urheiluosastoilla sairauskohtausta seuranneen noin kahden tunnin aikana?
2. Millaisia päätöksiä Christian Eriksenin sydämenpysähdysten uutisoinnin sisällöistä tehtiin Helsingin Sanomien, Iltalehden ja Ylen urheilutoimituksissa?

Seuraavaksi käsitellään näitä tutkimuskysymyksiä omissa alaluvuissaan. kysymyksiä ei voi kuitenkaan yksioikoisesti erotella toisistaan, koska ne liittyvät ja tukevat toisiaan. Esimerkiksi verkkoartikkeleissa käytettyihin kuva- ja sanavalintoihin on voinut vahvasti vaikuttaa haastatteluiden esihenkilöiden päätökset uutisoinnin sisällöistä. Luvun lopuksi summataan tämän tutkielman päätelmiä.

6.1 Eriksenin sydämenpysähdyksen käsittely verkkoartikkeleissa

Verkkoartikkeleiden analyysin myötä voidaan todeta, että Eriksenin sydämenpysähdyksen käsittelyssä käytetyt kuva- ja sanavalinnat olivat pääpiirteittäin maltillisia ja tilannetta kunnioittavia. Tilanteen dramaattisuuden korostamista haluttiin selvästi välttää näitä valintoja miettimällä, vaikka jossain kohdin käytetty kieli olikin suurellista. Analyysin myötä vaikuttaa siltä, että kaikilla toimituksissa journalistiset rutiinit nousivat tärkeään rooliin Eriksenin sairauskohtauksen käsittelyssä. Yhteiset journalistiset rutiinit ovatkin merkittävä osa uutistoimitusten työskentelyä (Westlund & Ekstöm 2020, 73). Näiden rutiinien avulla sekä lähestytään lähteitä ja varmistetaan tietojen paikkansapitävyyttä, että tuotetaan, kehystetään ja julkaistaan uutisia (mp.).

Toimittajien rutiinit ovat osana kaikkialla journalistisessa työssä ja sen ulkopuolisessa elämässä (Kuutti 2015, 186). Rutiinit nopeuttavat toimintaa, kun tilanteen toistuvat samankaltaisina. Lisäksi rutiinit saattavat taata myös laadun ja tasamuotoisuuden, mikä on merkittävä etu journalistisessa työssä. (mp.) Haastateltavat painottivatkin, että vastaavanlaisissa tilanteissa esihenkilöt eivät voi alkaa toimittajiaan opettamaan, vaan osaamisen pitää tulla ikään kuin selkärangasta. Heidän mukaansa Eriksenin sydämenpysähdyksen käsittelyssä tärkeintä oli kokemus verrannollisista tilanteista, kuten onnettomuuksista tai terrori-iskuista. Kun sairauskohtaus tapahtui, journalistista työtä tehtiin rutiininomaisesti. Journalistiset rituaalit vahvistavat ja pätevöittävät mediaorganisaatioiden asemaa yhteiskunnassa (Riegert & Olsson 2007, 146). Ylen urheilun toimituspäällikkö Elisa Jussila kuvaili rutiininomaisuutta näin:

Nää on semmoisia tilanteita, että ne pitää tulla selkärangasta, ja toimituksessa pitää olla joku henkilö, jolla on (tilanne hallussa) - oli se tilanne sitten ihan mikä tahansa, tapahtui siellä pelin sisällä sitten mitä ikinä, kun tullaan siihen, että kyseessä on uutistapahtuma. -- On se konteksti mikä tahansa, niin siihen tietyllä lailla pätee samat journalistiset lainalaisuudet. (Jussila/Yle)

Haastateltavat kertoivat, että Eriksenin sydämenpysähdyksen käsittelyssä varottiin ”vähänkään epäilyttävältä kuulostavan tiedon” julkaisemista, koska lukijoita ei haluttu johtaa harhaan. Journalististen rutiinien avulla etsittiin lähteitä, joiden tietoihin voitaisiin luottaa. Tämä näyttäytyi aineistossa esimerkiksi siten, että virallisten tahojen tiedotteita siteerattiin todella paljon analysoiduissa verkkoartikkeleissa. Toimittajilla on ollut samankaltaiset

journalistiset rutiinit tiedonkeruussa jo 1950-luvulta alkaen, vaikka teknologinen kehitys on muuttanut esimerkiksi työkaluja ja järjestelmiä (Westlund & Ekström 2020, 73). Samalla, kun disinformaation, harhaanjohtavan tiedon, määrä on kasvanut, journalististen rutiinien merkitys on korostunut (mp.). Lähteet määrittelevät uutisten perusteellisuuden ja koostavat uutistuotannon prosessin (Lecheler & Kruikemeier 2015, 158). Journalismiin on kehittynyt tiettyjä lähteiden käsittelyn rutiineja. Nämä rutiinit sanelevat, kuinka ottaa yhteyttä luotettaviin lähteisiin, kuinka varmentaa lähteistä saatua tietoa ja miten lähteet jäsennetään tasapainoisen tai objektiivisen uutisoinnin tuottamiseksi. (mp.)

Verkkoartikkeleissa julkaistun tiedon keräämiseen hyödynnettiin pääasiallisesti toimittajien havainnot sekä virallisten tahojen tietoja. Kaikilla tarkastelluilla toimituksilla oli paikan päällä toimittajia, jotka pystyivät kertomaan tapahtumista stadionilla ja jalkapallokentällä. Lisäksi havainnointiin hyödynnettiin kansainvälistä television lähetyskuvaa. Tapahtumia pyrittiin kuvaamaan etenkin sanallisesti ja valokuvissa näytettiin pääasiallisesti Suomen ja Tanskan joukkueiden pelaajia. Tapahtumia kentältä kerrottiin hetki hetkeltä liveseurannoissa ja kaikkien jatkoartikkeleiden, paitsi yhden, alussa kerrattiin tapahtumia. Uutisointi oli kaikilla medioilla varsin samankaltaista niin kuva- kuin sanavalintojen ja näkökulmien suhteen. Journalistisella todistamisella – ”toimittaja silminnäkijänä” – on tärkeä rooli journalistisen tiedon tuottamisessa (Pantti 2020, 154). Vaikka järkyttävien tilanteiden kertominen saattaa tuottaa ahdinko yleisöille ja jopa muokata yleistä mielipidettä, journalismin roolin vähentäminen olisi huono asia maailmassa, jossa massakärsimys, katastrofit ja julmuudet ovat arkipäivää (mts. 160).

Eriksenin tilanteen käsittelyssä journalistinen todistaminen korostui, kun kamerat lopulta suunnattiin pois Eriksenistä, eikä kotisohvilla ottelua seurannut yleisö enää saanut välitöntä tietoa tapahtumista. Toimittajat pystyivät paikan päältä havainnoimaan tapahtumia ja kertomaan niistä yksityiskohtaisesti. Myös virallisten tahojen siteeraaminen näkyi erittäin tärkeänä tiedonhankinnan keinona verkkoartikkeleissa. Niin Euroopan, Tanskan kuin Suomen jalkapalloliitot tarjosivat viestinnässään nopeasti paljon tietoa tapahtuneesta sekä sen seurauksista. Tarkasteltavat mediat halusivat välttää huhujen levittämistä ja oletettavasti myös virallisille tahoille oli tärkeää, ettei paikkansapitämätön tieto leviä. Nykyisen tutkimuksen mukaan verkkolähteet eivät ole korvanneet "offline-lähteitä", vaan niiden katsotaan olevan hyvä lisä journalistisiin tiedonhankinnan rutiineihin (Lecheler & Kruikemeier 2015, 160).

Tiedonhaku verkosta ei myöskään ole juurikaan muuttanut suhtautumista "eliittilähteiden" määräävään asemaan uutisraportoinnissa (mp.). Uutiset koostuvat saatavilla olevista aineksista, joten asianosaisen organisaation kannattaa tarjota tietoja täyttämään tyhjiötä (Korpiola 2011, 32). Muuten uutisten aineistot saattavat koostuvat ulkopuolisista lähteistä (mp.). Helsingin Sanomien urheilun esihenkilö Erkki Kylmänen sanoi:

Eihän ihmisen terveystietoja voida kertoa, jos ihminen ei itse niitä kerro tai että joku muu hänen puolestaan kertoo. Tässä tapauksessa Tanskan maajoukkueelta tuli tiedotteita, mikä Eriksenin tilanne on, ja mitä se sairaalassa tapahtuu ja kaikkea tämmöistä. Ne hoiti sen puolen. Ilman sitä (tiedottamista), emme olisi voineet kertoakaan siitä mitään. (Kylmänen/HS)

Kaikki haastateltavat painottivat, että Eriksenin sydämenpysähdys oli niin dramaattinen tilanne, ettei sitä tarvinnut korostaa. Silti verkkoartikkeleissa oli havaittavissa kohtia, joita analysoitiin suurellinen kuvailu -teeman alla. Analyysin myötä voidaan todeta, että vahvistussanat ja kielikuvalliset ilmaisut dramatisoivat tapahtunutta, mutta olivat kuitenkin kunnioittavia. Kyseenalaistettavaa katsotaan kuitenkin olevan se, että kaikki mediat spekuloiivat varsin lyhyellä aikavälillä, kello 19.42–21.30, ”pahimmalla mahdollisella” eli Eriksenin kuolemalla. Mediassa kuoleman esittäminen aiheuttaa pelkoa, surua ja menettämisen tunnetta (Sumiala 2013, 118–119). Yleisöille voi tulla ristiriitainen tunne, kun heidät otetaan mukaan "kuoleman mediaspektaakkeliin", halusivat he sitä tai eivät. Vastaavanlaisissa tilanteissa toimittajien tehtävä on toki kertoa tapahtumista todenmukaisesti, mutta tärkeässä osassa on myös yleisöjen tunteiden hallinta (mts. 100). Myös Kuutti (2015, 10) huomauttaa, että ”liioitellut väitteet ja puolitotuksien leviäminen herkästi vääristävät ihmisten asioista saamia käsityksiä”.

Eriksenin kuolemalla spekulointi ei ollut tarpeenmukaista tilanteen käsittelyssä. Tätä vahvistaa se, että haastateltavat sanoivat, ettei sydämenpysähdyksellä haluttu liioitella. Spekuloinnin ei kuitenkaan katsota olevan eettisesti ongelmallista. Eriksenin kuolemaa ei tarpeettomasti korostettu, vaan sydämenpysähdystä käsiteltiin eettisesti. Usein kuolemalla spekuloinnin jälkeen todettiin Eriksenin tilan olevan vakaa. Journalistisen etiikan ongelmalueita perinteisesti ovat paikkansapitävyys ja varmistaminen, itsenäisyys ja liittoumat, petos ja väärentäminen, graafinen kuvasto ja kuvamanipulaatio, lähteyttäminen ja luottamus sekä erityistilanteet (Ward 2020, 309). Tutkimushaastatteluiden ja verkkoaineiston pohjalta voidaan todeta, että Eriksenin sydämenpysähdysten käsittelyssä näiltä ongelmilta vältyttiin. Haastateltavien mukaan tietoja varmistettiin ja lähteytettiin sekä kuva- ja sanavalintoja

mietittiin, eikä verkkoaineistosta ollut havaittavissa lipsumista haastateltavien näkemyksistä tai paikkansapitämätöntä tietoa. Poikkeus oli Helsingin Sanomien live seuranta, jossa todennäköisesti virallisilta tahoilta saatuja tietoja ei lähteytetty, vaan ne kerrottiin ainoastaan toimittajan äänellä.

Eriksen sydämenpysähdyksen käsittelyä todennäköisesti helpotti se, että tarkastellut toimitukset olivat etukäteen valmistautuneet poikkeukselliseen ottelutapahtumaan. Kaikki haastatellut kertoivat varmistaneensa, että heillä oli tavallista enemmän työvoimaa Suomen miesten jalkapallomaajoukkueen ensimmäisen arvoturnausottelun seuraamiseen. Lisäksi ennalta luodut ottelutapahtuman seurannan rutiinit ohjasivat toimitusten työskentelyä sairauskohtauksen tapahduttua. Kaikki haastateltavat esimerkiksi kertoivat, että mahdollisesta kiinnostavasta pelin sisäisestä tapahtumasta tehdään oma artikkelinsa. Vaikka Eriksenin sairauskohtaus korosti ottelutapahtuman poikkeuksellisuutta, tilanteen käsittämistä helpotti sen selkeys. Koska Eriksen kaatui kentän pintaan ilman kontaktitilannetta, tapahtuneen vakavuus ymmärrettiin haastateltavien mukaan sekunneissa. Sydämenpysähdys, henkeä uhkaava tilanne aiheutti sen, että toimituksissa haluttiin olla tavallista tarkempia julkaistavan tekstisisällön, ja etenkin valokuvien suhteen.

Myös lajikonktextina jalkapallo ja ottelua seurannut miljoonayleisö korostivat sairauskohtauksen vakavuutta, haastateltavat sanoivat. Nämä syyt myös helpottivat sydämenpysähdyksen käsittelyä, koska ”jalkapallon arvokisaottelu on mitä julkisin paikka”, jolla kymmenet miljoonat ihmiset olivat jo nähneet Eriksenin kaatuvan kentän pintaan. Haastateltavien mukaan oli tärkeää sanallisesti kertoa todenmukaisesti ja yksityiskohtaisesti, mitä Eriksenille tapahtui, vaikka kaikkea ei heidän mukaansa ollut soveliasta näyttää esimerkiksi valokuvissa. Haastateltavat myös kokivat, ettei virheitä uutisoinnissa tehty, koska sellaisesta ei yleisöiltä tullut palautetta, eikä oikaisuja jouduttu tekemään. Heidän mukaansa sisältöihin palaamalla saattaisi tulla mieleen asioita, jotka olisi voinut sanoittaa paremmin, tai että jokin näkökulma olisi jäänyt tekemättä. Myöskään verkkoartikkeleiden analyysissä ei noussut esiin asiavirheitä. Huomionarvoista kuitenkin on, että tässä tutkielmassa ei tarkasteltu esimerkiksi verkkoartikkeleiden eri versioita, vaan puoli vuotta tapahtuneen jälkeen verkossa saatavilla olevia artikkeleita.

Verkkoartikkeleiden analyysin pohjalta vaikuttaa siltä, että kuva- ja sanavalintoihin kiinnitettiin huomiota, eikä tapahtuneella mässäily, vaikka jonkinlaista dramatisointia onkin nähtävissä. Myös journalistinen todistaminen eli toimittajien silminnäkijähavaintojen kertominen on perusteltavissa, koska ottelutapahtumaa seurasi miljoonat ihmiset sairauskohtauksen tapahtuessa. Myös tietojen varmentaminen ja lähteittäminen korostuivat sekä haastateltavien vastauksissa että verkkoartikkeleiden sisällöissä. Journalistiset rutiinit ohjasivat vahvasti toimittajien työskentelyä ja tarpeen mukaan esihenkilöt tekivät linjauksia sisällöistä. Journalistisilla rutiineilla pyritään tuottamaan objektiivisuutta ja suojautumaan subjektiivisuuden syytöksiltä (Tuchman 1972, 675–676). Eriksenin saatua sydämenpysähdyksensä pääasialliseksi käsittelytavaksi nousivat tapahtumien kuvailu ja virallisten tahojen tai medialähteiden siteeraaminen. Esimerkiksi näillä keinoilla pystyttiin luomaan kuvaa neutraaliudesta ja objektiivisuudesta. Voidaan todeta, että Helsingin Sanomien, Iltalehden ja Ylen uutisoinnissa Eriksenin sydämenpysähdyttä käsiteltiin tilanteen vakavuutta kunnioittavaan sävyyn. Iltalehden urheilun uutispäällikkö Markku Saarinen onnistui hyvin tiivistämään kaikkien haastateltavien yhteisen näkemyksen:

Yleisviesti oli, että nyt ei tarvitse liioitella mitään, kaikki näki mitä tapahtui. Dramaattisuus on ilmiselvää, että kerrotaan varmistettuja faktoja, ja ei vedetä ainakaan överiksi. Se heijastui sitten kaikkeen, kuten sanavalintoihin ja tuollaiseen. Tärkein asia oli, että kerrotaan varmoja tietoja liioittelematta. (Saarinen/IL)

6.2 Ennakko-oletuksia, sisältöpäätöksiä ja vaikutus tulevaan

Teemahaastatteluiden avulla pystyttiin keräämään aineistoa, joka hahmottaa, millaisia päätöksiä Eriksenin sydämenpysähdyksen uutisoinnin sisällöistä tehtiin tarkasteltavissa urheilutoimituksissa. Haastateltavat kertoivat niin omasta toimenkuvastaan, päätösten tekemisestä niin yleensä kuin sydämenpysähdyksen käsittelyssä ja siitä, millä tavalla tapahtunutta käsiteltiin. Lisäksi pystyttiin kartoittamaan, miten vastaaviin tilanteisiin on varauduttu, ja millainen vaikutus sairauskohtauksella on ollut toimitustyöhön.

Ensimmäisenä on syytä tarkastella sitä, että kaikki haastatellut urheiluosastojen esihenkilöt työskentelivät fyysisesti eri paikoissa kuin heidän johtamansa verkkotoimitus. Vaikka yksi esihenkilöistä (Yle) oli eri osassa toimitusta, toinen paikan päällä Kööpenhaminassa (HS) ja

kolmas etätöissä kotonaan (IL), katsotaan tässä tutkimuksessa kaikkien olleen etätöissä. Näin arvioidaan siksi, koska esihenkilöt johtivat verkkotoimitusten työskentelyä etäältä. Tähän tutkimukseen haastateltujen esihenkilöiden mukaan Eriksenin sydämenpysähdystä johdettiin pääasiallisesti pikaviestimissä, joissa tehtiin myös päätöksiä uutisoinnin sisällöistä. Esimerkiksi Koivulan, Villin ja Sivusen (2020, 10–12) tutkimuksen mukaan etänä työskentelevien journalististen toimitusten virtuaalisessa viestinnässä tärkeää on ollut luoda psykologisesti turvallinen keskusteluilmapiiri. Tämän onnistuminen antaa ihmisille mahdollisuuden olla omia itsejään ja tekee keskustelusta rennompaa. Avoimen keskusteluilmapiirin kehittyminen on kuitenkin hankalampaa sähköisissä viestimissä kuin kasvotusten ja erityisesti vertaispalautteen antamisessa koettiin haasteita. (mp.) Tähän tutkimukseen haastatellut esihenkilöt toivat esiin pikaviestimissä tapahtuneen keskustelun merkityksen päätöksentekoon. He eivät kokeneet viestintäteknologian hyödyntämisestä aiheuttaneen ongelmia. Helsingin Sanomien urheilun esihenkilö Erkki Kylmänen tiivistä haastateltavien näkemyksiä hyvin:

Koko ajan me oltiin yhteydessä puhelimella, (pikaviestisovellus) Slackilla, sähköpostilla ja kaikella siitä, että mitä me tehdään seuraavaksi ja mitä on tulossa. -- Sehän on hyvin oleellista, että koko ajan tiedetään, mitä on tulossa, ja että viestit kulkee esimerkiksi kuvaajalle. (Kylmänen/HS)

Lisäksi on syytä mainita, että tutkituilla medioilla ei ollut ennalta määrättyä toimintasuunnitelmaa Eriksenin sairauskohtauksen kaltaiseen tilanteeseen, eikä todennäköisesti tule olemaan jatkossakaan. Haastateltavien näkemyksen mukaan tällaisen toimintasuunnitelman tekeminen voisi olla haasteellista. Siksi he korostivat tässäkin vaiheessa aiempaa kokemusta vastaavanlaisista tilanteista, joka voidaan tunnistaa journalististen rutiinien sisäitämiseksi organisaatiossa. Ylen urheilun toimituspäällikkö Elisa Jussila summasi haastattelussa haastateltavien yhteisiä näkemyksiä näin:

Jokainen tilanne on omansa ja uniikki tapauksensa. Eli näkisin tietyllä lailla, että tämmöiseen on hyvin hankala tehdä sitä (toimintasuunnitelmaa) seuraavan varalle tai jonkinlaista pumaskaa, mistä pystytään sitten ohjenuorat tarkistamaan. -- Jotenkin oon itse sitä mieltä, että kaiken kattavaa kriisikäsi kirjaa on oikeastaan mahdotonta tehdä. (Jussila/Yle)

Kaikki haastateltavat kertoivat olleensa valmistautuneita jalkapallon EM-kisojen seuraamiseen tavallista suuremmin resurssein. Aiemman tutkimuksen (Westlund & Ekström 2020, 78–79) perusteella urheilutoimituksen tulee valmistautua urheilun arvokisoihin koordinoimalla toimintaa muiden organisaation haarojen kanssa. Jos toimintasuunnitelmaa ei

ole tehty etukäteen, sekä journalistiset rutiinit että esimerkiksi kilpailutapahtuman uutisoinnin markkinointi kärsivät (mp.).

Vielä ennen päätösten tekemiseen syventymistä on syytä tarkastella haastatelluiden suhtautumista Eriksenin tilanteeseen. Tähän tutkielmaan haastateltujen toimittajien mukaan Eriksenin sydämenpysähdys ei ollut kriisitilanne, vaan he tiivistäisivät tilanteen ”isoksi uutistapahtumaksi”. Eriksenin sairauskohtaus oli tilanne, jollaista haastatellut eivät suomalaisessa urheilujournalismissa olleet aiemmin kohdanneet. Lisäksi kaikki haastateltavat vertasivat tapahtunutta onnettomuustilanteiden (HS ja Yle) tai jopa terrori-iskujen (IL) uutisointiin. Haastateltavat kokivat ottelun olleen ennennäkemätön suomalaisen urheilun tapahtuma suomalaisittain tärkeän luonteensa vuoksi. Poikkeuksellisuutta korostivat Eriksenin sydämenpysähdys ja lajikonkstein jalkapallo, jossa verrannollisia tilanteita ei ole totuttu näkemään. Haastateltavien näkemykset kuitenkin tukevat luvussa 2.2.4. määriteltyä kriisijournalismin käsitettä. Etenkin se, että haastateltavien mukaan ottelua seuranneet katsojat etsivät tapahtuneelle syitä ja selityksiä.

Riegertin ja Olssonin (2007, 114) tutkimuksen mukaan haastatellut uutispäälliköt katsoivat sisältöpäätöksiksi kriisitilanteissa vaikuttaneen kolme tekijää: paikan päällä olemisen tarpeen, yleisöjen rauhoittamisen ja kriisin käsittelemisessä auttamisen. Lisäksi uutispäälliköt halusivat, että heidän mediansa olisi se, johon yleisö tukeutuisi kilpailijan median sijasta. Tällä tavalla kilpailu on motivaattori mediarituaaleille. Molemmat näkemykset vahvistavat käsitystä siitä, että median kautta pääsemme käsiksi siihen, mikä on merkittävää kriisitilanteen aikana. (mp.) Kaikilla tähänkin tutkimukseen haastatelluilla medioilla oli paikan päällä Kööpenhaminassa useampia toimittajia. Haastateltavat kokivat, että paikalla oleminen oli tärkeää ja tarjosi olennaista tietoa tapahtumista. Lisäksi heidän mukaansa oli tärkeää kertoa yleisöille, mitä oli tapahtunut ja mitä tapahtuu seuraavaksi. Merkittävänä koettiin myös se, että pystytään sanoittamaan, mikä Eriksenin terveydentilanne on. Nämä edellä mainitut asiat siis korostuivat myös tässä tutkimuksessa. Kenenkään mielestä uutiskilpailun voittaminen ei kuitenkaan ollut tärkeää. Haastateltavien mukaan Eriksenin sairauskohtauksen tapahduttua ei ehditty miettimään, mitä kilpailevat mediat ovat uutisoineet, vaan kaikki keskittyminen meni tietojen ja lähteiden etsimiseen sekä niiden varmentamiseen. Esimerkiksi Iltalehden urheilun uutispäällikkö Markku Saarinen kuvaili uutiskilpailua Eriksenin sydämenpysähdysten käsittelyssä näin:

Emme ehtineet seurata käytännössä lainkaan, mitä kilpailijat tekivät. Se tilanne vei kaiken energian. Voittaminen on aina meillä tärkeää, koska haluamme olla Suomen nopein ja kiinnostavin media. -- Saatoin jotain vilkaista kilpailijan tarjonnasta. Jos siellä olisi ollut jotain ihan jättimäistä, mikä meidän ehdottomasti olisi pitänyt tehdä, oltaisiin varmasti siihen tartuttu. (Saarinen/IL)

Edellä esitetyn pohjalta voidaan keskittyä päätöksiin uutisoinnin sisällöistä. Haastateltaville selvisi omien sanojensa mukaan nopeasti työroolinsa tapahtuman käsittelyssä. Tämän ymmärtämistä helpotti aiemmin kuvaillun sairauskohtauksen vakavuuden selvyys. Kun ottelutapahtuma poikkesi oletetusta, esihenkilöiden piti tehdä sisällöistä päätöksiä enemmän ja nopeammin. Tarkastelluissa toimituksissa haluttiin olla tavallista tarkempia julkaistavien sisältöjen suhteen. Kaikki haastatellut korostivat, että on tärkeää julkaista virallista ja luotettavaa tietoa varmistetuista lähteistä. Lisäksi kaikki totesivat, että tapahtumista päätettiin kertoa todenmukaisesti, mutta ”mässäilemättä”. Tätä edellä mainittua näkemystä vahvisti se, että Eriksenin sydämenpysähdys tapahtui miljoonien ihmisten seurattessa ottelua television välityksellä. Peittely tai liiallinen silottelu ei olisi haastateltavien mielestä hyödyttänyt ketään.

Kaikille haastatelluille tärkeää oli, ettei virheitä tehdä, vaan kerrotaan paikkansapitävää tietoa esimerkiksi Eriksenin voinnista ja siitä, jatkuuko ottelu. Mediajohtaminen on erityisesti epäonnistumisten välttämistä sekä vaatii kykyä analyttiseen ja kriittiseen ajatteluun (Lowe & Virta 2015). Mediajohtajien tulee hallita monimutkaisia suhteita, kuten organisaatiostrategioita, kykyä suhteuttaa vastakkaisia näkökulmia ja taitoa tehdä varteenotettavia päätöksiä sisällöistä. Johtajien tulee myös olla taitavia viestijöitä ja herättää luottamusta. (mp.) Kuten aikaisemminkin mainittiin, haastateltavat työskentelivät etänä, mikä korosti pikaviestimissä tapahtuneen viestinnän merkitystä. Haastatellut kertoivat tehneensä linjauksia esimerkiksi kuvasisällöistä, tehtävistä jatkojutuista ja siitä, mitä ylipäättänsä kerrotaan. Esimerkiksi Tanskassa stadionilla työvuorossa ollut Helsingin Sanomien urheilun esihenkilö Erkki Kylmänen kuvaili sisältöjen suunnittelua Eriksenin sydämenpysähdyksen tapahduttua näin:

Omalta osaltamme mietittiin, mitä me voidaan tehdä sieltä paikan päältä. Laitoin toiset miettimään (kotitoimituksen) deskissä sitä, että mitä tarvitaan vähän lisää ja minkälaisia juttuja me voidaan täältä tehdä. Ja sitten ne on tietysti yhteydessä meihin ja minuun ja silleen se on keskustelua ja pohtimista yhdessä. (Kylmänen/HS)

Kaikki haastateltavat toivat esiin, että esimerkiksi Eriksenin saamasta hoidosta haluttiin kertoa tarkasti, mutta valokuvia tilanteesta ei haluttu näyttää. Esimerkiksi kansainvälisillä kuvatoimistoilla oli tarjolla lähikuvia hoitotoimenpiteistä, mutta kaikissa tarkastelluissa toimituksissa ne päätettiin jättää julkaisematta. Haastateltavat totesivat seisovansa julkaistujen verkkoartikkeleiden takana, ja olivat tyytyväisiä tapahtumien käsittelyyn ja oman toimituksensa työnjälkeen.

Haastateltavien mukaan Eriksenin sydämenpysähdyksen ei katsottu suuresti vaikuttaneen urheilutoimitusten journalistiseen työhön. Jonkinlaisia näkyviä vaikutuksia kuitenkin tunnistettiin, kuten viestinnän ja sivutaiton merkitys sekä liveurheilun hyödyt. Ylen urheilun toimituspäällikkö Elisa Jussila pohti tapahtuneen vaikutuksia näin:

Ehkä se, että kaikkeen pitää varautua ja kaikkeen ei voi varautua. Myös tietyissä työnjohtorooleissa olleiden henkilöiden kanssa on käyty tiettyjä (keskusteluja). – (Mietittiin) sitä komentoketjua, ja mitä kaikkea pitää ottaa huomioon. Niin kuin kommunikointi, että kenelle tieto kerrotaan, ja miten saadaan se tietoa kaikille. (Jussila/Yle)

Lowe ja Virta (2015) korostavatkin, että mediajohtajan on tärkeää osata viestiä ja neuvotella organisaation jäsenten kanssa – niin omien pomojen, vertaisten kuin alaisten kanssa. Tämä edesauttaa luottamuksen rakentamista ja helpottaa sisältöjen sekä uusien mediatuotteiden suunnittelua (mp.). Täten voidaan katsoa Jussilan tunnistaman kehityskohdan olevan keskeinen asia tulevaisuudessa vastaavien tilanteiden käsittelyssä.

Myös uusien kerrontamuotojen ja journalististen rutiinien hyödyntäminen tuli esiin haastateltavien pohdinnoissa. Journalistisilla rutiineilla mediaorganisaatiot vakiinnuttavat vaikutusvaltaansa, koska toimivat avainasemassa esimerkiksi kriisitilanteen selittämisessä (Riegert & Olsson 2007, 147). Lisäksi Becker ja Vlad (2008, 69) sekä Westlund ja Ekström (2020, 86) toteavat, että journalististen rutiinien tutkimus on varsin vähäistä, vaikka toimituksilla on ollut jo vuosikymmeniä samankaltaisia rutiineja. Yhden syyn tutkimuksen vähäisyyteen katsotaan olevankin se, että journalistiset rutiinit eivät juuri vaihtele (mp.). Voidaan kuitenkin väittää, että rutiinit ovat muuttuneet viime vuosikymmenten aikana melkoisesti, varsin lyhyellä aikavälillä. Esimerkiksi hakukoneoptimointi, sosiaalisen

median kanavien merkitys, data-analytiikka ja suosittelualgoritmit ovat tulleet tärkeäksi osaksi journalismia ja journalistisia rutiineja.

Jotta ymmärrystä rutiineista voitaisiin lisätä, tutkimuksessa tulisi tarkastella esimerkiksi uusia kerronnanmuotoja ja ennakkotapauksia. Lisäksi tutkimuksen tulisi huomioida rutiinien merkitys sekä organisaatiotasolla että toimituksen työskentelyn tasolla. (Becker, L. B. & Vlad, T. 2008, 70; Westlund, O. & Ekström, M. 2020, 86). Eriksenin sydämenpysähdys on suomalaisen urheilujournalismin ennakkotapaus, jossa myös hyödynnettiin kohtalaisen uutta kerronnanmuotoa, live seurantaa. Kyseessä on ennakkotapaus sikäli, että haastateltavien mukaan vastaavanlaista ei aikaisemmin ollut kohdattu. Esimerkiksi Helsingin Sanomien urheilun esihenkilö Erkki Kylmänen korosti live seurantojen merkitystä:

Live seuranta on päivälehtimaailmassa kaikkein paras ja nopein tapa kertoa se uutinen nopeasti, täsmällisesti ja ajantasaisesti. Sen parempaa meillä ei ole. (Kylmänen/HS)

Thuramin ja Waltersin (2013, 82) tutkimuksen mukaan live seurannat ovat suosittu, päivittyvä osa uutissivustoa, ja seurantoja käytetään yhä useammin vakavien uutistapahtumien käsittelemiseen. Live seurantojen ajattomuuden, selkeän rakenteen ja tekstisisältöjen lyhyden katsotaan sopivan erityisesti työpaikallaan uutisia lukeville. Rutiinien ohella myös live seurantojen katsotaan olevan vähän tutkittu kerronnanmuoto. (mp.)

Lopuksi haastateltavat kokivat merkittäväksi asiaksi tapahtumien jälkipuinnin, vaikka sitä toteutettiin varsin eritasoisesti toimituksittain. Ylellä tarjottiin käytäväkeskustelun lisäksi mahdollisuus keskustella psykologian ammattilaisen kanssa. Iltalehdellä keskusteltiin ainoastaan epävirallisesti, eikä tarvetta isommalle läpikäynnille tunnistettu. Helsingin Sanomilla jäätettiin kaipaamaan koko organisaation tasolla syvällisempää tapahtumien käsittelyä. Ylen urheilun toimituspäällikkö Elisa Jussila arvioi tapahtuman vaikutuksia:

Pitää ottaa myös huomioon henkinen puoli myös niillä tekijöillä. Osalle se on ollut varmasti raskaampi ja jäänyt kummitelemaan. Jos ajattelet, että kelaat sitä klippiä (Eriksenin sydämenpysähdyksestä) sata kertaa tai vielä enemmän, ja siten olet niin kiinni siinä tapahtumassa koko ajan. – Musta on tosi, tosi tärkeää tarjota mahdollisuus keskustella siitä ammatti-ihmisen kanssa. Kukaan ei tiedä, miten kukin sen asian kokee, ja sitä ei välttämättä pysty sanottamaan siinä hetkessä, että jääkö tapahtunut pyörimään mieleen vai ei. (Jussila/Yle)

Massé (2011, 2) toteaa, että "toimittajat, kuvaajat ja muut media-alan työntekijät tutkailevat sodan, kansanmurhien, terrorismin, rikosten, katastrofien ja onnettomuuksien karua todellisuutta dokumentoimalla omia havaintojaan ja kokemuksiaan". Lisäksi traumaattisia tapahtumia ovat vähemmän dramaattiset tapahtumat, kuten syöpään sairastuneen lapsen kohtaaminen tai auto-onnettomuudessa kuolleen henkilön perheenjäsenen haastattelu (mp.). Esimerkiksi Erikseen sydämenpysähdyksen käsittelyssä tarkastellut mediat kuvailivat kentän tapahtumia ja Erikseen hoitotoimenpiteitä yksityiskohtaisesti hetki hetkeltä. Lisäksi kaikki haastateltavat toivat esiin, että Erikseen sydämenpysähdys oli urheilutoimituksissa toistuva keskustelunaihe jonkin aikaa tapahtuneen jälkeen.

Aokin ym. (2012, 388) tekemän järjestelmällisen katsauksen mukaan traumaperäisen stressihäiriön esiintyvyys on yleisempää toimittajilla kuin muussa väestössä. Heidän katsauksensa mukaan toimittajat ovat tietoisia riskistään sairastua traumaperäiseen stressihäiriöön, mutta silti vähemmistö tukeutuu psykiatriseen apuun. Katsauksen mukaan ei pystytä toteamaan, ovatko työnantajat haluttomia tarjoamaan psykiatrista apua toimittajilleen vai puuttuuko heiltä tarvittava tieto ja/tai resurssit. (mp.) Ogunyemin ja Akanuwen (2021) tutkimuksen mukaan toimittajaopiskelijoiden saama opetus traumaattisten tapahtumien käsittelyyn on vähäistä – työnantajien antaman avun tavoin.

Koen, että Erikseen sydämenpysähdyksen vaikutusten käsittely jäi varsin vähäiseksi tarkasteltavissa toimituksissa. Tätä puoltaa se, että kahdessa toimituksissa (HS ja IL) virallista palautekeskustelua ei käyty, ja toisessa näistä toimituksista (HS) läpikäynnin vähäisyys tunnistettiin. Voisi kuvitella, että yhdestä vuoden merkittävimmistä urheilu-uutisista haluttaisiin keskustella urheilutoimituksissa järjestäytyneesti, eikä vain käytäväkeskusteluissa. Ei pelkästään tapahtuneen mahdollisesti yksilölle aiheuttamasta stressistä, vaan sen vaikutuksista ja käsittelytavoista kyseisessä uutistoimituksessa. Yhdysvaltalaislehti New York Daily Newsin valokuvaaja David Handschuh haastaa uutistoimituksissa psykiatriseen ammattiapuun skeptisesti suhtautuvien seuraamaan Yhdysvaltain pelastustoimen (poliisi, palokunta, ensivastehenkilöstö) esimerkkiä, jossa kriisien käsittely on ”jatkuva osa näiden alojen toimintaa” (Massé 2011, 141).

7 LOPUKSI

7.1 Tutkimuksen arviointi

Alkuun voidaan todeta, että laadullisilla tutkimusmenetelmillä ei ole mahdollista saada täydellistä yleistettävää käsitystä tutkitusta aiheesta. Laadullisen tutkimuksen tulokset nimittäin ovat aina jossakin määrin tutkimuksen tekijän subjektiivisia tulkintoja. (Alasuutari 2012). Yleistettävää käsitystä ei myöskään saada määrällisellä tutkimuksella tai näiden yhdistelmillä. Täten tässäkin tutkielmassa tavoitteena ei ollut tehdä yleistettäviä tuloksia, vaan kuvata urheilutoimitusten päätöksentekoa eräänlaisessa kriisitilanteessa. Ymmärrystä ilmiöstä pyrittiin kehittämään tutkimalla sekä mediatekstejä että haastattelemalla keskiportaan esihenkilöitä. Laadullinen tutkimus on onnistunutta, jos se pystyy hahmottamaan tutkittavaa ilmiötä aiempaa selvemmin ja jäsentyneemmin (Laine 2018). Tämä tutkimus saavutti tavoitteen, sikäli kun luotiin ymmärrystä kolmen eri median urheilutoimitusten verkkoartikkeleiden sisällöistä ja esihenkilöiden sisältöpäätöksistä.

Olennaista tutkimuksen luotettavuudessa on, että sen toteutusta kuvaillaan yksityiskohtaisesti (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 233). Esimerkiksi analyysin synty ja sen seurauksesta syntyneet luokittelut sekä tulkinnat perustellaan muun muassa tutkimushaastatteluiden sitaateilla (mp.). Näitä ohjeita seuraamalla pyrittiin kertomaan tutkimuksen aikana tehdyistä valinnoista ja niiden perusteluista. Analyysin toteutus avattiin varsin seikkaperäisesti. Tulososiossa hyödynnettiin runsaasti verkkoartikkeleiden sisältöä sekä tutkimushaastateltavien vastauksia. Näin pyrittiin havainnollistamaan, miten Eriksenin sydämenpysähdys uutisoitiin ja millä tavoin haastateltavat puhuivat tutkimuksen teemoista.

Haastattelu on yleinen keino selvittää ja tutkia ihmisten kokemuksia. Se oli helpoin tapa lähestyä esihenkilöiden sisältöpäätöksiä Eriksenin sydämenpysähdyksen käsittelyssä, sillä tietoa linjauksista ei olisi muilla tavoin pystytty keräämään. Kyselytutkimuksella olisi mahdollisesti voinut saada laajemman näkemyksen siitä, miten suomalaisissa urheilutoimituksissa käsiteltiin Eriksenin sairauskohtausta. Tässä tutkimuksessa haluttiin kuitenkin saavuttaa syvempi ymmärrys tutkittujen medioiden journalistisista rutiineista ja tapahtuneen vaikutuksesta tulevaan. Katsottiin, että kyselylomake ei olisi yhtä hyvin palvellut näitä tavoitteita. Kyselytutkimuksella ei myöskään olisi saatu yhtä täsmällistä näkemystä sisältöpäätösten tekemisestä. Lisäksi haastattelujen tekeminen oli mielekäs valinta, koska toimittajana minulla on aiempaa kokemusta haastatteluiden tekemisestä. Hirsjärvi ja Hurme (2011, 35) katsovat aiemman kokemuksen olevan olennainen osa tutkimushaastatteluiden toteuttamista. Tutkimushaastattelussa pystytään myös tarttumaan haastattelun aikana nouseviin, tutkimuksen kannalta mielenkiintoisiin sivujuonteisiin. Tutkimushaastattelu on myös siksi hyvä menetelmä, koska sen avulla on helppo lähestyä vähemmän tutkittuja ilmiöitä (Hirsjärvi & Hurme, 2011).

Teemahaastattelun avulla ei kuitenkaan ole mahdollista luoda täydellistä ymmärrystä tutkittavasta aiheesta. Haastateltavat usein vastaavat haastattelukysymyksiin hieman eri tavoin, jonka myötä yhden vastaus voi olla suppeampi kuin toisen. Esimerkiksi mahdollisia virheitä tuskin halutaan arvioida täysin avoimesti tutkimushaastattelussa. Lisäksi kaikki tähän tutkimukseen haastatellut esihenkilöt olivat työvuorossa haastatteluiden aikana, joten haastatteluun varattu aika oli rajattu. Tutkimuksen luotettavuuden kannalta tärkeää on myös tuoda esiin, että haastattelututkimus on aina jossain määrin subjektiivista, koska toinen tutkija olisi mahdollisesti kysynyt eri kysymyksiä ja luokitellut tuloksia eri lailla (Alasuutari 2012). Toki objektiivisuuteen pyrittiin esittelemällä metodeja, aineiston keruuta, analyysitapoja ja tutkijapositionia.

Tutkimuksen analyysi toteutettiin laadullisella sisällönanalyysillä. Tarkasteltavana oli kaksi aineistoa, tutkittujen medioiden verkkoartikkelit ja urheilun esihenkilöiden teemahaastattelut. Aineistojen systemaattisella koodaamisella ja selkeällä teemoittelulla aineistot saatiin tiiviiseen ja ymmärrettävään muotoon, jonka myötä pystyttiin luomaan sanallinen ja selkeä kuvaus tutkittavasta aiheesta (Tuomi & Sarajärvi 2018). Sisältöanalyysin perusteellisella

tekemisellä teemoista voitiin tehdä riittävän kuvaavat. Tämän myötä aineistosta esiin nousseet havainnot olivat tarkoituksenmukaisia.

Laadullisessa sisällönanalyysissä kerätty aineisto on ensin syytä pelkistää tutkittavaa aihetta kuvaaviksi havainnoiksi eli tuloksiksi, joilla on yhteisiä piirteitä (Alasuutari 2012). Sen jälkeen tuloksia tulkitaan ja peilataan aiempaan tutkimukseen (mt.). Tämän periaatteen mukaan pyrittiin toimimaan myös tässä tutkimuksessa, kun analyysia verrattiin aihealueen aiempaan tutkimukseen. Tutkitut verkkoartikkelit kerättiin tarkkaan rajatulta aikaväliltä, 12. kesäkuuta 2021 kello 19.42–21.30, jotta pystyttiin tarkastelemaan tapahtuneen käsittelyä hetkinä sairauskohtauksen jälkeen. Tutkimukseen ei käytetty verkkoartikkeleiden erilaisia päivitysversioita, eikä niitä tarkastelluilta medioilta pyydettykään. Tutkittiin ainoastaan viimeisintä versiota, joka on saatavilla verkossa. Tutkimuksen tulosten kannalta olisi ollut mielenkiintoista tarkastella sydämenpysähdyksen käsittelyä reaaliajassa tai toimitusjärjestelmistä löytyviä versiohistorioita. On syytä pohtia, pitäisikö tällaista ”reaaliaikaista” aineiston keruuta tehdä tutkimuksessa, jotta voitaisiin selvittää esimerkiksi kriisien journalistisen käsittelyn alkuvaiheita.

Tutkimushaastattelut haluttiin tehdä nopeasti tilanteesta uutisoinnin jälkeen, jotta esihenkilöiden näkemykset sisältöpäätöksistään olisivat mahdollisimman tuoreessa muistissa. Haastattelut tehtiin kymmenen kuukauden sisällä tapahtuneesta, joka on tutkimuksessa kohtalaisen suppea aikaväli. Haastateltavilla oli siis aikaa pohtia asiaa varsin paljon ennen kuin heitä kysyttiin mukaan tutkimukseen. Kiinnostavuutta olisi lisännyt, jos haastattelut olisi tehty esimerkiksi kaksi viikkoa tapahtuneen jälkeen. Haastatteluiden valmistelua helpotti ja osin ohjasi se, että itse työskentelin Ylen urheilun verkkotoimituksessa Eriksenin sydämenpysähdyksen tapahtuessa. Muistan edelleen, kuinka ilakointi Suomen miesten maajoukkueen ensimmäisestä ottelusta vaihtui Eriksenin kaatumisen myötä epäuskoisen tunnelmaa. Heti tuolloin toimituksessa pohdittiin yhdessä, mitä ja miten tapahtuneesta kerrotaan lukijoille. Mietittiin, millaisia kuva- ja sanavalintoja käytetään. Yleisölle haluttiin kertoa tietoja, jotka kullakin hetkellä oli vahvistettu.

Minulla oli jo ennen tutkimuksen aloittamista jonkinlainen ajatus siitä, millaisia sisältöpäätöksiä toimituksissa todennäköisesti tehtiin. Oma roolini yhtenä juttujen tekijänä

saattoi vaikuttaa siten, että olen ehkä ollut liian lähellä aihetta saadakseni kriittistä etäisyyttä tutkimuskohteeseen. Haastatteluilla kerätystä aineistosta kuitenkin pystyttiin pelkistämään tähän tutkimukseen varsin tarkka kuva siitä, miten Eriksenin sydämenpysähdyistä käsiteltiin.

Lisäksi on syytä huomioda, että tutkimuksessa tarkasteltiin ainoastaan kolmea suomalaista urheilutoimitusta. Täten ei voida todeta tutkimuksen luoneen täysin yleistettävää kuvaa Eriksenin sydämenpysähdyksen käsittelystä suomalaisissa urheilutoimituksissa.

Tutkimuksella pystyttiin kuitenkin rakentamaan ymmärrystä eräänlaisen urheilun kriisitilanteen käsittelystä. Verkkoartikkeleiden avulla pystyttiin havainnollistamaan uutisoinnin kuva- ja sanavalintoja. Teemahaastatteluilla saatiin kerättyä urheiluosastojen esihenkilöiden näkemyksiä ja kokemuksia sisältöpäättösten tekemisestä.

7.2 Jatkotutkimusaiheet

Aiheen vähäisen tutkimuksen takia jatkotutkimusaiheita on helppoa hahmotella tämän tutkielman lopuksi. Jo useasti mainittu television lähetyskuvan kriittinen tarkastelu olisi mielenkiintoinen tutkimusaihe. Aihetta voisi lähestyä niin suomalaisen kuin kansainvälisen viitekehyksen kautta. Tutkimuksessa voisi kyseenalaistaa sekä Suomessa lähetysoikeudet omanneen Ylen toimia että kansainvälisestä lähetyskuvasta vastanneen ohjaajan linjauksia. Lisäksi Euroopan jalkapalloliitto Uefa on järjestämiensä urheilutapahtumien televisioinnin osalta merkittävässä roolissa. Yksi tutkimuskysymys voisi olla, miksi kentän pinnassa maanneen Eriksenin elvytystä näytettiin niin pitkään lähetyskuvissa. Olisi myös syytä tarkastella, onko vastaavanlaisen tilanteen varalle nyt olemassa vakiintuneet toimintatavat.

Viestinnän alalla kriisien tutkimus on varsin yleistä. Kuitenkin esimerkiksi Riegert ja Olsson (2007, 155) kokevat, että kriisiraportoinnin näkökulmaa olisi tärkeää laajentaa pois pelkästä tiedottamisen näkökulmasta, jos halutaan ymmärtää toimittajien tapaa ajatella ja toimia poikkeuksellisissa tapahtumissa. Siksi olisi syytä laajemmin tutkia toimittajien kokemuksia Eriksenin sairauskohtauksesta. Keskiportaan esihenkilöiden lisäksi voitaisiin tutkia niin sanottujen rivitoimittajien kokemuksia. Miten he suhtautuivat tilanteen käsittelyyn? Vastaako

haastattelemieni esihenkilöiden kertoma rivitoimittajien näkemyksiä? Kokivatko he tarjottua suurempaa tarvetta palautekeskustelulle tai jopa kriisiavulle? Tilanteessa enemmän kirjoitustyötä tehneet saattaisivat suhtautua tämän tutkimuksen teemahaastattelun kysymyksiin eri tavalla kuin esihenkilönsä. Lisäksi kiinnostavaa olisi ottelua seuranneen yleisön mielipiteitä uutisoinnista.

Lopuksi mediassa ja median tutkimuksessa olisi syytä myös tarkastella esimerkiksi marras–joulukuussa 2022 pelattavien jalkapallon maailmanmestaruuskisojen terveydellisiä vaikutuksia. Kyseinen turnaus pelataan verrattain kuumissa olosuhteissa Qatarissa, Lähi-idässä. Siksi esimerkiksi lääketieteen tutkijat Verjee, Reimann ja Alinier (2022) kehottavat kisajärjestäjiä varautumaan äkillisten sydämenpysähdysten hoitamiseen, jotta pelaajien turvallisuus voitaisiin varmistaa.

7.2.1 Muita tutkimusaiheita

Urheilun tai urheilujournalismin kriisien tutkimus on vähän tutkittua, koska urheilun parissa kriisejä syntyy harvoin. Suomalaisessa urheilussa jollain tavalla Erikseenin sydämenpysähdysten kanssa verrannollisia tapahtumia ovat ratamoottoripyöräilijän Jarno Saarisen traaginen kuolema vuonna 1973 ja Lahden hiihdon MM-kilpailuiden dopingkohu vuonna 2001. Erikseenin tapauksesta näitä poikkeuksellisemman teki se, että Suomessa kyseistä EM-ottelua seurasi suorana miljoonat ihmiset.

Sekä median että median tutkimuksen olisi syytä tarkastella kriittisemmin esimerkiksi urheilun katto-organisaatioita. Tutkivan journalismin työkalujen toivotaan tulevan vahvemmin osaksi urheilutoimittajien koulutusta, ja että isot mediatilat panostaisivat enemmän resursseja kriittisempään urheilujournalismiin (Rowe 2017, 528).

Urheilujournalismin on katsottu harvoin kritisoidun urheilun katto-organisaatiota, vaikka viitteitä sen yleistymisestä on – myös Suomessa (Lowes 1999, 102; Kolamo 2014, 234). Erikseenin tilanteessa Euroopan jalkapalloliitto Uefa sai poikkeustapauksen huonosta hoitamisesta paljon kritiikkiä (esim. IS 13.6.2021, Yle 13.6.2021).

Ollakseen hyvää, urheilujournalismin ei aina tarvitse kritisoida tai kyseenalaistaa (Laine & Turtiainen 2018, 284–285). Tärkeää on, että erityisesti yhteiskunnallisesti merkittävistä urheiluaiheista uutisoitaessa lähdekriittisellä lähestymisellä sekä näkökulmavalinnoilla olisi mahdollista murtaa urheilujournalismin käytänteitä (mp.). Viime aikoina niin sanotussa myrkynsilmissä on ollut Suomen Olympiakomitea. Maaliskuussa Micke Suopuro (2022) kirjoitti huippu-urheilu yksikön Mika Lehtimäen naisiin kohdistuneesta epäasiallisesta käytöksestä. Toukokuussa Iltalehti alkoi julkaisemaan juttusarjaa urheilun katto-organisaatioiden pienestä valtakeskittymästä. Jarno Liski ja Hanna Gråsten-Lahtinen (2022) kertoivat suomalaisen urheilun vaikutusvaltaisten henkilöiden keinoihin kuuluvan pelko, mustamaalaus sekä rahan ja vallan kahminta. Tällaiset urheilu vallan kriittiset tarkastelut ovat tärkeitä avauksia suomalaisen urheilujournalismin kentällä ja toivottavasti ilmiö laajenee journalismin tutkimukseen. Lisäksi tärkeää olisi kriittisesti tarkastella kansainvälisiä katto-organisaatioita, kuten jalkapalloliitto Fifaa, jääkiekkoliitto IIHF:ää ja Kansainväistä Olympiakomiteaa.

Uskon kuitenkin, että tutkimuksen lisäämisen määrään vaikuttaa kuitenkin vahvasti se, että urheilussa täytyisi tapahtua kriisitilanteeksi määriteltäviä asioita. Urheilujournalismin voi myös liittyä tiettyä kyvyttömyyttä tunnistaa ja tunnustaa kriisejä. Jos käsiteltyä aihetta ei tunnusteta kriisiksi, ei tarvitse käydä myöskään mitään aikaa vieviä ja hankalia palautetilaisuuksia tai jopa emotionaalisia kriisikeskusteluja. Saati sitten, että pitäisi pohtia kriisijournalistisia käytäntöjä ja ohjeistuksia. Kriisin aiheutuminen ei ymmärrettävästi ole toivottavaa, mutta todennäköisesti vääjäämätöntä. Silloin, kun kriisitilanteita syntyy, tulisi toimittajien ja tutkijoiden vahvasti tarttua käsiteltävään aiheeseen.

Lisäksi katto-organisaatioiden tai pienempienkin toimijoiden ongelmakohtiin tarttuminen vaatii toimittajilta kestäviä lähdesuhteita. Kuten tämän tutkielman luvussa 2 tuotiin esiin, lähdesuhteiden vaarantumisen katsotaan olevan merkittävässä roolissa, kun mietitään, miksei urheilujournalismi ole kriittisempää. Esimerkiksi edellä mainitsemassani Iltalehden juttusarjan ensimmäisen osan toimittajat ovat henkilöitä, jotka eivät ole profiloituneita urheilutoimittajina, vaan tutkivina tai politiikantoimittajina. Myös tämän takia urheilujournalismin tai urheilutoimittajien tulisi jatkossa entistä vahvemmin tuoda esiin kriittisiä näkökulmia.

KIRJALLISUUS

Adams, S. 2021. *Christian Eriksen's ex-Tottenham doctor claims it's a MIRACLE he survived 'probable cardiac arrest' after collapsing in Euro 2020 game... and warns no fitness tests are 'foolproof' in football.* Lontoo: DMG Media. [Viitattu 3.1.2022

<https://www.dailymail.co.uk/sport/sportsnews/article-9680381/Christian-Eriksens-former-doctor-Tottenham-claims-miracle-footballer-survived.html>]

Anden-Papadopoulos, K. & Pantti, M. 2013. *Re-imagining crisis reporting. Professional ideology of journalists and citizen eyewitness images.* Teoksessa *Journalism*, 14 (7), 960–977.

<https://doi.org/10.1177/1464884913479055>.

Alasuutari, P. 2012. *Laadullinen tutkimus 2.0.* Tampere: Vastapaino.

Aoki, Y., Malcolm, E., Yamaguchi, S., Thornicroft, G. & Henderson, C. 2012. *Mentall illness among journalists. A systematic review.* Teoksessa *International Journal of Social Psychiatry*, 2013, 59 (4), 377–390. doi:10.1177/0020764012437676

Arkko, S., Saarinen, O., Saatsi, S., Porvari, R. & Visuri, R. 2021. *Katuva Tanskan päävalmentaja kritisoi Uefan toimintaa Eriksenin sairauskohtauksen jälkeen: "Minusta oli väärin antaa kaksi vaihtoehtoa".* Helsinki: Yleisradio. [Viitattu 12.9.2021

<https://yle.fi/urheilu/3-11979072>]

BBC, 2022. *Denmark 3–0 Serbia.* Lontoo: BBC. [Viitattu 30.3.2022

<https://www.bbc.com/sport/football/60901275>]

Beekman, S. 2006. *Ringside. A history of professional wrestling in America.* Westport: Praeger Publishers.

Boyle, R. 2006. *Sports Journalism. Context and Issues.* Lontoo: Sage Publications Inc.

Boyle, R. 2017. *Sports Journalism.* Teoksessa *Digital Journalism*, 5 (5), 493–495.

<https://doi.org/10.1080/21670811.2017.1281603>.

Boyle, R. & Haynes, R. 2009. *Power Play. Sport, the Media and Popular Culture.* Edinburgh: Edinburgh University Press.

Brentford FC, 2022. *Brentford confirm signing of Christian Eriksen.* Lontoo: Brentford FC.

[Viitattu 3.1.2022 <https://www.brentfordfc.com/news/2022/january/brentford-confirm-signing-of-christian-eriksen/>]

- Brookes, R. 2002. *Representing Sport*. Lontoo: Arnold.
- Carey, J. W. 2008. *Communication as Culture. Essays on Media and Society*. New York: Routledge.
- Chadwick, A. 2013. *The Hybrid Media System. Politics and Power*. Oxford University Press.
- Chisari, F. 2006. *When Football Went Global: Televising the 1966 World Cup*. Teoksessa *Historical Social Research* 31 (1), 42–54.
- Coman, M. 2005. *Cultural Anthropology and Mass Media. A processual approach*. Teoksessa Rothenbutler, E. W. & Coman, M. (toim.) 2005. *Media Anthropology*, 46–55, Lontoo: Sage.
- Coombs, W. T. & Holladay, S. J. 1996. *Communication and Attributions in a Crisis. An Experimental Study in Crisis Communication*. Teoksessa *Journal of Public Relations Research*, 8 (4), 279–295. https://doi.org/10.1207/s1532754xjpr0804_04.
- Cottle, S. 2009. *Global crisis reporting. Journalism in the global age*. Open University Press; McGraw-Hill. Maidenhead, Englanti.
- Dayan, D. & Katz, E. 1992. *Media events. The live broadcasting of history*. Cambridge: Harvard University Press.
- Deloitte, 2022. *Deloitte football money league 2022*. [Viitattu 1.4.2022 <https://www2.deloitte.com/uk/en/pages/sports-businessgroup/articles/deloitte-football-money-league.html>]
- El Kamel, S. 2021. *Useissa perheissä seurattiin Suomen EM-debyyttiä, kun Christian Eriksen lyhyistyi kentälle. Näin puhut tilanteesta lapselle*. Helsinki: Sanoma Media. [Viitattu 13.9.2021 <https://www.hs.fi/perhe/art-2000008049811.html>]
- Fairclough, N. 1995. *Media discourse*. London: Edward Arnold. Suom. Blom, V & Hazard, K. 1997. *Miten media puhuu*. Tampere: Vastapaino
- Frandsen, K. 2019. *Sport and mediatization*. New York: Routledge.
- Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2011. *Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö*. Helsinki: Gaudeamus, Helsinki University Press.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. *Tutki ja kirjoita*. Helsinki: Tammi
- Hutchins, B. & Rowe, D. 2012. *Sport Beyond Television. The Internet, Digital Media and the Rise of Networked Media Sport*. Lontoo: Routledge.

- Hyvärinen M., Nikander P. & Ruusu vuori J. 2017. *Tutkimushaastattelun käsikirja*. Tampere: Vastapaino.
- Hyvärinen, M., Suoninen, E. & Vuori, J. 2021. *Haastattelut*. Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. [Viitattu 12.9.2021 <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/laadullisen-tutkimuksen-aineistot/haastattelut/>]
- Ikonen, S. 2021. ”Herätys!” *Huuhkajien vastustajan supertähden vire huolestuttaa*. Helsinki: Alma Media. [Viitattu 13.9.2021 <https://www.iltalehti.fi/jalkapallon-em-2021/a/136e3ba4-aba9-4098-9040-e7f3c9dcdeaf>]
- Itkonen, H., Ilmanen, K., Matilainen, P. & Jaskari, L. 2008. *Media urheilun tulkkina ja tekijänä*. Jyväskylän yliopisto: Liikuntatieteiden laitos.
- Jackson, S. J., Grainger, A. & Batty, R. 2004. *Media Sport, Globalisation and the Challenges to Commercialisation. Sport Advertising and Cultural Resistance in Aotearoa/New Zealand*. Teoksessa Slack, T. 2004. *The Commercialisation of Sport*, 207–225. Abingdon: Routledge
- Kielitoimiston sanakirja, 2021. *Viihde*. Kotimaisten kielten keskus ja Kielikone Oy. [Viitattu 4.4.2022 <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/viihde?searchMode=all>]
- Kivimäki, J. 2021. *Ylen urheilupalvelu uudistuu – yle.fi/urheilu ja Yle-sovellus ovat lippusi parhaille paikoille kaikkien aikojen arvokisakesään*. [Viitattu 7.5.2022 <https://yle.fi/urheilu/3-11950355>]
- Koivula, M., Villi, M., & Sivunen, A. 2020. *Creativity and Innovation in Technology-Mediated Journalistic Work. Mapping out Enablers and Constraints*. Teoksessa *Digital Journalism*, Early online. <https://doi.org/10.1080/21670811.2020.1788962>.
- Kolamo, S. 2014. *FIFAn valtapeli. Etelä-Afrikan jalkapallon MM-kisat 2010 keskitettynä mediaspektaakkelina*. Jyväskylä: Nykyykulttuurin tutkimuskeskuksen julkaisuja 116. Väitöskirja.
- Koljonen K. 2013. *Seuraa johtajaa! Väliportaana päällikkötoimittajien muuttuvat roolit*. Tampere University Press.
- Korpiola, L. 2011. *Kriisiviestintä digitaalisessa julkisuudessa*. Helsinki: Infor.
- Korpua, J. & Longi, J. 2021. *Face vastaan Heel. Hyvän ja pahan vastakkainasettelu yhdysvaltalaisessa showpainissa*. Teoksessa *Lähikuva – Audiovisuaalisen Kulttuurin*

Tieteellinen Julkaisu, 34 (2–3), 57–73. [Viitattu 31.3.2022

<https://doi.org/10.23994/lk.111161>]

Kuuskoski, K. & Soininen, M. 2021. *Tanskan päävalmentaja katu ottelun jatkamista: ”Meidän ei olisi pitänyt pelata”*. Helsinki: Sanoma Media. [Viitattu 12.9.2021

<https://www.is.fi/em-futis/art-2000008050862.html>]

Kuutti, H. 2015. *Todenmukainen journalismi*. Jyväskylän yliopiston viestintätieteiden laitos.

Laine, A. 2011. *Urheilujournalismin Suomi-Ruotsi-maaottelu. Vertaileva tutkimus suomalaisten ja ruotsalaisten iltapäivälehtien Ateenan 2004 ja Torinon 2006 olympia uutisoinnista*. Helsinki: Edita Publishing.

Laine, A., & Turtiainen, R. 2018. *Urheilujournalismi vallan vahtikoirana? Tapauskohtaisessa tarkastelussa huippu-urheilun muutostyötä käsittelevä uutisointi suomalaisissa sanomalehdissä*. Teoksessa Media & Viestintä, 41 (4). [Viitattu 24.11.2021

<https://journal.fi/mediaviestinta/article/view/77461>]

Laine, T. 2018. *Miten kokemusta voidaan tutkia? Fenomenologinen näkökulma*. Teoksessa

Valli, R., Aaltola, J. & Herkama, S.. 2018. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 2: Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin Helsinki: PS-Kustannus.

Lawrence Daily Journal-World. 2011. *100 Years Ago: Football Fans Enjoy Mechanized Reproduction of KU-MU Game*. [Viitattu 12.5.2022

<http://www2.ljworld.com/news/2011/nov/27/100-years-ago-football-fans-enjoy-mechanized-repro/?print>]

Lecheler, S. & Kruikemeier, S. 2015. *Re-evaluating journalistic routines in a digital age. A review of research on the use of online sources*. Teoksessa New media & society, 18 (1), 156–171. Lontoo: Sage. [Viitattu 24.3.2022

<https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1461444815600412>]

Leinonen, O. 2021. *Tv-kuvat Eriksenistä raivostuttivat katsojat. Ohjaaja vastaa: ”Ei ole mitään linjauksia”*. Helsinki: Alma Media. [Viitattu 12.9.2021

<https://www.iltalehti.fi/jalkapallon-em-2021/a/783fc697-f1a4-4f67-a9bd-cf3d60eb2226>]

Levitt, B. & March, J. G. 2012. *Organizational learning*. Teoksessa Godwyn, M. & Gittel, J.

H. 2012. *Sociology of organizations. Structures and Relations*, 616–630. Lontoo: Sage.

- Liski, J. & Gråsten-Lahtinen, H. 2022. *IL paljastaa: He ovat pienen piirin urheiluvallan ytimessä – pelkoa, mustamaalausta, vallan ja rahan kahmintaa*. Helsinki: Alma Media. [Viitattu 28.5.2022 <https://www.iltalehti.fi/muutlajit/a/fa0b1ebc-5340-4359-babb-1b283b6ebf3e>]
- Lowe G. F. & Virta S. 2015. *Mediatuotteiden ja -innovaatioiden johtaminen*. Teoksessa Nando M. & Villi M. (toim.) *Mediajohtaminen*. Helsinki: Gaudeamus.
- Lowes, M. D. 1999. *Inside the Sports Pages. Work Routines, Professional Ideologies, and the Manufacture of Sports News*. Toronto: University of Toronto Press.
- Manchester United. 2022. *Transfer news. Eriksen signs for United*. [Viitattu 30.9.2022 <https://www.manutd.com/en/news/detail/transfer-news-man-utd-complete-signing-of-christian-eriksen>]
- Massé, M. H. 2011. *Trauma journalism. On deadline in harm's way*. New York: Continuum International Publishing Group.
- Mazer, S. 1998. *Professional Wrestling. Sport and Spectacle*. Jackson: University Press of Mississippi.
- Nevala, A. 2010. *Kyläkisoista Viihdetuotteeksi. Käännekohtia MM-jalkapallon historiassa*. Teoksessa *Kasvatus & Aika*, 4 (2). [Viitattu 12.5.2022 <https://journal.fi/kasvatusjaaika/article/view/68214>]
- Nicholson, M. & Stewart, B. 2006. *The Role of Sport Journalists During Crisis Events in Sport*. Teoksessa *Sporting Traditions*, 22 (2), 31–47. Robina, Queensland: Australian Society for Sports History.
- Ogunyemi, O. & Akanuwe, J. 2021. *Should journalism curriculae include trauma resilience training? An evaluation of the evidence from a scoping literature review and findings from a pilot study*. Teoksessa *Journalism Education*, 10 (1), 33–43.
- Pantti, M. 2020. *Journalism and Witnessing*. Teoksessa Wahl-Jorgensen, K. & Hanitzsch, T. (toim.) 2020. *The Handbook of Journalism Studies*. 151–164. Lontoo: Routledge.
- Perko, T. 2001. *Konnia ja sankareita. 2, Myrskyvaroitukselta sinivalkoiseen lakeemukseen*. Jyväskylä: Atena.

- Pohja, A. 2021. *Viestinnästä kriisiviestintään. Case Christian Eriksen*. Lahti: Näkemystehdas MBE. [Viitattu 22.11.2021 <https://mbe.fi/blogi/viestinnasta-kriisiviestintaan-case-christian-eriksen/>]
- Pänkäläinen, S. 1998. *Suomalainen urheilujournalismi*. Helsinki: Liikuntatieteellinen seura.
- Raittila, P. & Koljonen K. 2009. *Kriisijournalismia ennen ja nyt*. Teoksessa *Media & Viestintä* 32(2009): 2, 48–66. [Viitattu 30.9.2022 <https://journal.fi/mediaviestinta/article/view/62961>]
- Raney, A. A. & Bryant, J. (toim.) 2006. *Handbook of Sports and Media*. Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates.
- Riegert, K. & Olsson, E.-K. 2007. *The Importance of Ritual In Crisis Journalism*. Teoksessa *Journalism Practice*, 1 (2), 143–158. <https://doi.org/10.1080/17512780701275457>
- Rittenberg, J. & Tewksbury, D. 2012. *News on the internet. Information and citizenship in the 21st century*. Oxford University Press.
- Rowe, D. (toim.) 2004. *Critical Readings. Sport, Culture, and the Media*. Glasgow: Bell & Bain.
- Rowe, D. 2007. *Sports journalism. Still the 'toy department' of the news media?* Teoksessa *Journalism*, 8 (4), 385–405.
- Rowe, D & Stevenson, D. 1995. *Negotiations & Mediations. Journalism, professional status & the making of the sports text*. Teoksessa *Media Information Australia*, 75 (1), 67–79.
- Sandvoss, C. 2003. *A Game of Two Halves. Football Fandom, Television and Globalisation*. Lontoo: Routledge.
- Seeger, M. W. Sellnow, T. L. & Ulmer, R. R. 1998. *Communication, Organization, and Crisis*. Teoksessa *Annals of the International Communication Association*, 21 (1), 231–276. doi:10.1080/23808985.1998.11678952
- Seppänen, J. 2005. *Visuaalinen kulttuuri. Teoriaa ja metodeja mediakuvan tulkitsijalle*. Tampere: Vastapaino.
- Suopuro, M. 2022. *Olympiakomitean huippu-urheilupomo Mika Lehtimäki sai varoituksen naiseen kohdistuneesta epäasiallisesta käytöksestä*. Helsinki: Yleisradio. [Viitattu 28.5.2022 <https://yle.fi/urheilu/3-12374797>]

- Strozyk, M. 2021. *Tanskan maestro*. Helsinki: Yleisradio. [Viitattu 3.1.2022 <https://yle.fi/urheilu/3-11977438>]
- Sullivan, D. B. 2006. *Broadcast Television and the Game of Packaging Sports*. Teoksessa Raney, A. A. & Bryant, J. (toim.) 2006. *Handbook of Sports and Media*. Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates.
- Sumiala, J. 2013. *Media and ritual. Death, community, and everyday life*. Lontoo: Routledge.
- Szerovay, M. 2018. *Global and local interactions in football. Comparing the development paths of Finland and Hungary*. Jyväskylän yliopisto.
- STT-TT-AFP, 2022. *Sydänpysähdyksen kokenut Christian Eriksen teki heti maalin palattuaan maajoukkueeseen*. Helsinki: Suomen Tietotoimisto. [Viitattu 30.3.2022 <https://www.hs.fi/urheilu/art-2000008710312.html>]
- Thurman, N. & Walters, A. 2013. *Live Bloggin-Digital Journalism's Pivotal Platform?* Teoksessa *Digital Journalism*, 1:1, 82–101. doi: 10.1080/21670811.2012.714935
- Tuchman, G. 1972. *Objectivity as Strategic Ritual. An Examination of Newsmen's Notions of Objectivity*. Teoksessa *American Journal of Sociology*, 77 (4), 660–679. [Viitattu 24.11.2021 https://www.researchgate.net/publication/246988634_Objectivity_as_Strategic_Ritual_An_Examination_of_Newsmen%27s_Notions_of_Objectivity]
- Tuomi J. & Sarajärvi A. 2018. *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi* (Uudistettu laitos ed.). Helsinki: Tammi.
- Turtiainen, R. 2014. *Rasismi ja syrjintä urheilukulttuurissa sosiaalisen median aikakaudella*. Teoksessa *WiderScreen* 3–4/2014. [Viitattu 23.11.2021 <http://widerscreen.fi/numerot/2014-3-4/rasismi-ja-syrjinta-urheilukulttuurissa-sosiaalisen-median-aikakaudella/>]
- Uefa 2021. *Where to watch the UEFA EURO 2020 final: TV broadcast partners, live streams*. [Viitattu 7.5.2022 <https://www.uefa.com/uefaeuro/history/news/025a-0ec0d02154c8-5fa71e862f15-1000--where-to-watch-euro-2020/>]
- Uefa 2022. *The European Club Footballing Landscape*. [Viitattu 7.5.2022 https://editorial.uefa.com/resources/0272-145b03c04a9e-26dc16d0c545-1000/master_bm_high_res_20220203104923.pdf]
- Uskali, T. 2018. *Towards Journalism Everywhere. The New Opportunities and Challenges of Real-Time News Streams in Finland*. Teoksessa M. S. Daubs, & V. R. Manzerolle (toim.)

2018. *Mobile and Ubiquitous Media. Critical and International Perspectives*, 237–247. Peter Lang. *Digital Formations*, 116.

Uusitalo, N., Valaskivi, K. & Sumiala J. 2021. *Epistemic modes in news production. How journalists manage ways of knowing in hybrid media events involving terrorist violence.*

Teoksessa *Journalism*. Lontoo: Sage. [Viitattu 24.11.2021

https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/132724/Epistemic_modes_in_news_.pdf?sequence=1&isAllowed=y]

Verjee M. A., Reimann T. A. & Alinier G. 2022. *Sudden Cardiac Arrest in Football.*

Teoksessa *Journal of Emergency Medicine, Trauma & Acute Care*, 2022:4 [Viitattu 7.5.2022

<http://dx.doi.org/10.5339/jemtac.2022.qhc.4>]

Vilkman U. 2016. *Etäjohtaminen. Tulosta joustavalla työllä.* Helsinki: Talentum Pro

Vuori, J. 2021. *Laadullinen sisältöanalyysi.* Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja.

Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. [Viitattu 13.9.2021

<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/analyysitavan-valinta-ja-yleiset-analyysitavat/laadullinen-sisallonanalyysi/>]

Ward, S. J. A. 2020. *Journalism Ethics.* Teoksessa Wahl-Jorgensen, K. & Hanitzsch, T.

(toim.) 2020. *The Handbook of Journalism Studies*, 307–323. Lontoo: Routledge.

Westlund, O. & Ekström, M. 2020. *News Organizations and Routines.* Teoksessa Wahl-

Jorgensen, K. & Hanitzsch, T. (toim.) 2020. *The Handbook of Journalism Studies*, 73–89.

Lontoo: Routledge.

Yleisradio 2021. *Huuhkajien dramaattinen avausottelu keräsi miljoonat suomalaiset ruutujen ääreen.* Helsinki: Yleisradio. [Viitattu 12.9.2021

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2021/06/13/huuhkajien-dramaattinen-avausottelu-kerasi-miljoonat-suomalaiset-ruutujen>]

LIITE 1 VERKKOARTIKKELIT

HELSINGIN SANOMAT (4)

- (1.) Kylmänen, E., Virtanen, A. & Vilén J. 2021. Joel Pohjanpalo puski Suomelle sensaatiomaisen voiton EM-avauksessa, Lukas Hradecký torjui Tanskan rankkarin. Helsinki: Sanoma Media. [Julkaisuajankohta 12.6.2021 17.47 <https://www.hs.fi/urheilu/art-2000008049083.html>]
- (2.) Sippola, J. 2021. Tanskalaisfanit HS:lle Kööpenhaminassa: ”Koko turnauksen perumista pitäisi miettiä”. Helsinki: Sanoma Media. [Julkaisuajankohta 12.6.2021 20.52 <https://www.hs.fi/urheilu/art-2000008049769.html>]
- (3.) Virtanen, A. 2021. Huuhkajien EM-turnaus sai surullisen alun – onneksi Eriksenin tila sairaalassa on vakaa. Helsinki: Sanoma Media. [Julkaisuajankohta 12.6.2021 20.58 <https://www.hs.fi/urheilu/art-2000008049570.html>]
- (4.) Muhonen, H. 2021. Maailman ajatukset keskittyivät Erikseniin – Näin epäuskoinen tilanne otettiin vastaan Suomessa ja maailmalla. Helsinki: Sanoma Media. [Julkaisuajankohta 12.6.2021 21.17 <https://www.hs.fi/urheilu/art-2000008049731.html>]

ILTALEHTI (6)

- (1.) Kuisma, L. & Gürler, E. 2021. Traaginen ottelu päättyi Huuhkajien sensaatiovoittoon – Eriksen sairaalassa. Helsinki: Alma Media. [Julkaisuajankohta 12.6.2021 17.44 <https://www.iltalehti.fi/jalkapallon-em-2021/a/bb88072d-203c-4044-9d96-ae8b9ebf5d8>]
- (2.) Taipale, J. 2021. Christian Eriksenin tilasta huojentavia tietoja – on puhunut joukkueovereilleen. Helsinki: Alma Media. [Julkaisuajankohta 12.6.2021 19.45 <https://www.iltalehti.fi/jalkapallon-em-2021/a/72023bbb-d899-4434-9c59-34a0953f2e2e>]
- (3.) Palomäki, J. 2021. Kommentti: Kun futis ei enää merkitse mitään. Helsinki: Alma Media. [Julkaisuajankohta 12.6.2021 20.01 <https://www.iltalehti.fi/jalkapallon-em-2021/a/aed5e293-fab2-4915-a869-65f08cb90680>]

(4.) Tanner, M. 2021. Lapsiasiavaltuutettu Tanska-ottelun järkyttävästä tapahtumasta: näin asiasta kannattaa keskustella oman lapsen kanssa. Helsinki: Alma Media. [Julkaisuajankohta 12.6.2021 20.38 <https://www.iltalehti.fi/jalkapallon-em-2021/a/bfe86f5a-b356-4748-ba41-c421a3ef98a2>]

(5.) Hepojärvi, H. 2021. Futismaailma rukoili Eriksenin puolesta – myös Sanna Marin kommentoi tilannetta. Helsinki: Alma Media. [Julkaisuajankohta 12.6.2021 21.03 <https://www.iltalehti.fi/jalkapallon-em-2021/a/8454ab4f-6665-44cc-9bfb-d3fa8c128767>]

(6.) Gürler, E. 2021. Ensihoidon ylilääkäri kertoo, mikä Christian Eriksenin pelottavan tuupertumisen voi aiheuttaa. Helsinki: Alma Media. [Julkaisuajankohta 12.6.2021 21.23 <https://www.iltalehti.fi/jalkapallon-em-2021/a/7723435b-9b5d-40bd-bae6-58d3da34337c>]

YLE (3)

(1.) Arkko, S., Saarinen, O., Strozyk, M., Visuri, R., Karppi, T. & Pitkänen, H. 2021. Kauppatorilla juhliittiin Huuhkajien voittoa railakkaasti – tästä jutusta löydät historiallisen EM-futispäivän kaikki käänteet. Helsinki: Yleisradio. [Julkaisuajankohta 12.6.2021 (kellonaika ei saatavilla) <https://yle.fi/urheilu/3-11978556>]

(2.) Strozyk, M., Visuri, M. & Suopuro, M. 2021. Huuhkajien historian ensimmäinen EM-ottelu sai dramaattisen käänteet: Lyyhistryneen tanskalaispelaajan tila on vakaa – kertaa tästä tapahtumat. Helsinki: Yleisradio. [Julkaisuajankohta 12.6.2021 (kellonaika ei saatavilla) <https://yle.fi/urheilu/3-11978783>]

(3.) Porvari, R. 2021. Suomen kannattajat tekivät upean eleen lyyhistryneen Tanskan tähden suojaksi – järkyttävä hetki yhdisti Suomen ja Tanskan kannattajat. Helsinki: Yleisradio. [Julkaisuajankohta 12.6.2021 (kellonaika ei saatavilla) <https://yle.fi/urheilu/3-11978838>]

LIITE 2 TEEMAHAASTATTELUIDEN RUNKO

Taustatiedot

- Nimi
- Koulutus
- Työkokemus
- Tämänhetkinen työtehtävä ja mitä siihen kuuluu

Ensimmäinen osio: Työprosessit Erikseenin sydämenpysähdyksen käsittelyssä

- Työskentelitkö ennalta sovitussa työvuorossa vai liitytkö mukaan toimitustyöhön sydämenpysähdyksen tapahduttua?
- Millaisia journalistisia rutiineja otteluraportoinnissa yleensä hyödynnetään?
- Millaiseksi ottelun käsittely miellettiin ennen Christian Erikseenin sydämenpysähdystä?
- Millainen mielikuva Erikseenistä toimituksessa oli ennen EM-turnauksen ja ottelun alkua?
- Millaiseksi kuvaisit omaa rooliasi Erikseenin sydämenpysähdyksen käsittelyssä?

Toinen osio: Muutos urheiluviihteestä kriisijournalismiksi

- Mitä tapahtui, kun Erikseen lyyhistyi? Osaatko kuvailla tunnelmaa toimituksessa?
- Tapahtuiko journalististen tekstien sisällöissä tai kuvavalinnoissa muutoksia Erikseenin sydämenpysähdyksen myötä?
- Mikä oli tärkeintä selvittää lukijoille ensimmäisenä?
- Käsiteltiinkö tapahtumaa kriisitilanteena tai -viestintänä? Heti sairauskohtauksen tapahduttua vai tilanteen kehittyessä?
- Tilanne uutisoitiin otteluseurannassa ja ensimmäisessä itsenäisessä uutisessa näin. Miten näihin ratkaisuihin päädyttiin? Kuka vastasi sisältöpäätöksistä?

- Oliko Eriksenin sydämenpysähdys ennennäkemätön tapahtuma suomalaisessa urheilujournalismissa?

Kolmas osio: Sairaushoitoa koskevan uutisoinnin eettisyys

- Millaisia päätöksiä sisällöistä tehtiin? Mietittiinkö kuva- ja sanavalintoja?
- Mietittiinkö eettistä esitystapaa? Mietittiinkö mitä voidaan kertoa/näyttää ja mitä ei voida?
- Tehtiinkö uutisoinnissa tai kuvavalinnoissa virheitä? Millaisia?
- Oliko kilpailevien medioiden voittaminen uutiskilpailussa tärkeää?

Neljäs osio: Eriksenin sydämenpysähdysten vaikutus toimitustyöhön

- Millainen oli sydämenpysähdysten merkitys urheilutoimitukselle tulevien urheilutapahtumien käsittelyn kannalta?
- Oliko toimituksella ennalta jonkinlainen toimintasuunnitelma vastaavanlaisen tilanteen varalle? Jos ei, onko sellaista nyt? Mitä tähän toimintasuunnitelmaan kuuluu?
- Tuliko Eriksenin sydämenpysähdysten käsittelystä palautetta? Jos tuli niin millaista ja mitä kanavia pitkin?
- Onko tapauksen käsittelyä läpikäyty toimituksen sisällä myöhemmin?

Lopuksi

- Tuleeko mieleen jotain, mitä haluaisit vielä aiheeseen liittyen sanoa?
- Voinko olla yhteydessä, jos tutkimusprosessin aikana ilmenee lisäkysymyksiä?